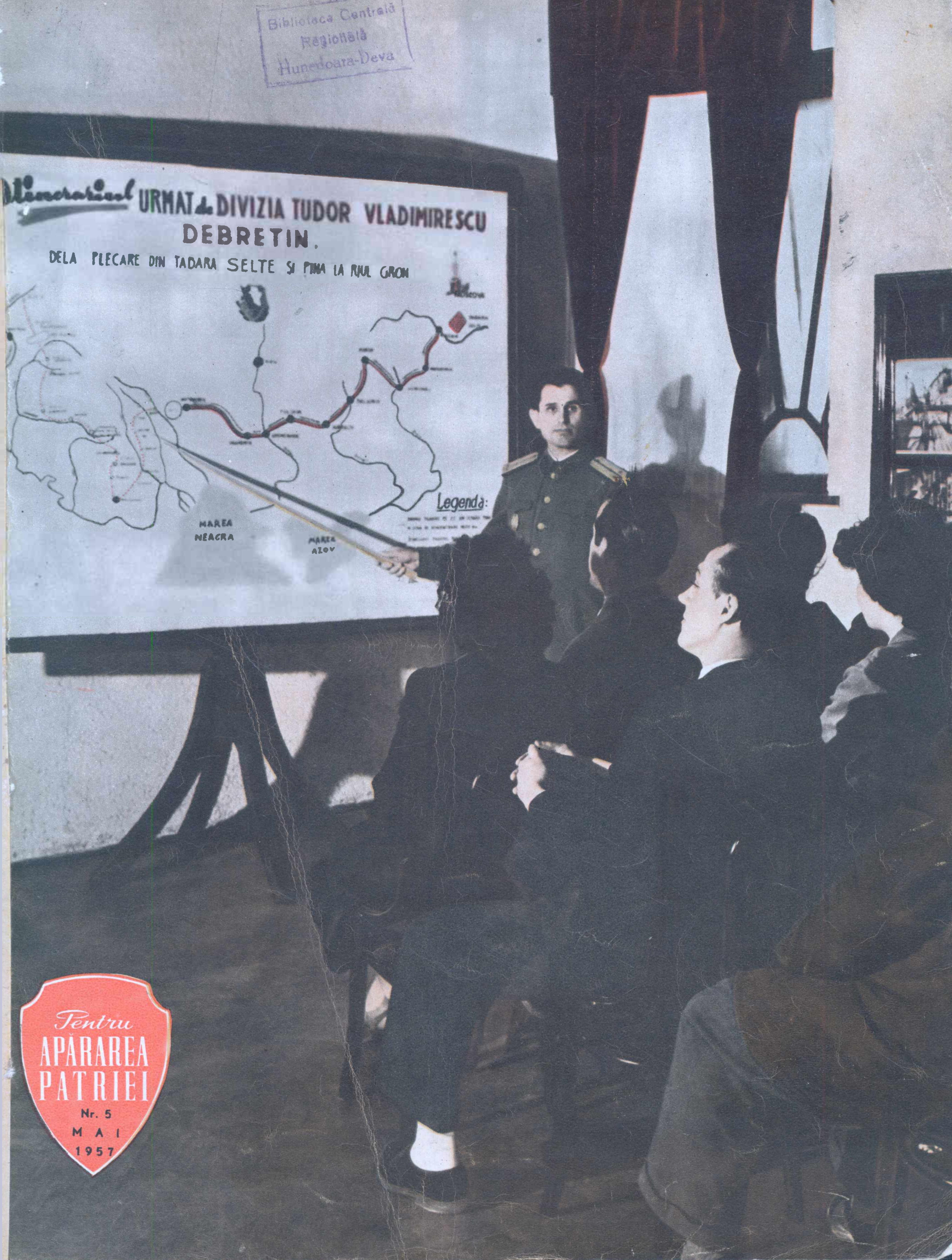

Pentru
APĂRAREA
PATRIEI
Nr. 5
MAI
1957

Fotografia îl înfățișează pe sfătosul unchieș înconjurat de un grup de tineri, membri ai A.V.S.A.P., povestind despre luptele de la Grivița unde a căzut rănit și a fost avansat caporal pentru vitejia lui.

☆

Poporul romîn păstrează ca o flacără vie amintirea vitejiei ce a însuflețit pe luptătorii războiului nostru de independență.

Pe cîmpiile din jurul Griviței și Plevnei, Smîrdanului și Rahovei, ostașii romîni, luptînd alături de ostașii ruși, s-au acoperit de o glorie nepieritoare.

In cartea de aur a istoriei luptelor duse pentru libertate și independență au rămas înscrise pe veci numele unor eroi cum sînt: maior Sonțu, căpitan Valter Mărăcineanu, maior Ene Constantin, care au căzut pentru eliberarea patriei de sub jugul turcesc.

Ultimul în viață dintre acei care au scris cu sînge epopeea anului 1877 este veteranul Gheorghe Mattei, din Dorohoi, în vîrstă de 103 ani.

In numele întregului popor cinstindu-i anii și faptele, partidul și guvernul, scoțîndu-l din anonimatul în care l-a ținut burghezia, i-au asigurat restul zilelor, l-au avansat plutonier și l-au decorat cu ordinul „Steaua Republicii".

Pentru
Apărarea Patriei

ORGAN AL ASOCIAȚIEI VOLUNTARE PENTRU SPRIJINIREA APĂRĂRII PATRIEI

Nr. 5 ANUL III – MAI 1957

Defilează gărzile muncitorești înarmate

Poporul muncitor își manifestă dragostea fierbinte față de partid, inspiratorul și organizatorul victoriilor noastre

Motocicliștii asociației noastre!

Daca in ziua de 1 Mai, natura îmbrăcase cel mai frumos și strălucitor veșmînt, oamenii muncii din Capitală păreau o primăvară vie, multicoloră, scînteietoare de zîmbet și lumină atunci cînd inundaseră piața „I. V. Stalin".

În București, unde pulsează inima Republicii Populare Romîne, ca și pe tot întinsul scumpei noastre patrii, poporul muncitor a transformat ziua de 1 Mai într-o impresionantă demonstrație de solidaritate internațională, de dragoste fierbinte față de Uniunea Sovietică, de nețărmuit atașament față de Partidul Muncitoresc Romîn, forța conducătoare și organizatoare a poporului nostru muncitor, inspiratorul tuturor victoriilor noastre.

În această zi, oamenii muncii — liberi în țara lor liberă — au trecut în revistă mărețele lor succese, și-au exprimat cu neclintita hotărîre voința de a construi socialismul, dorința de a lupta pentru apărarea păcii.

Pe tot întinsul globului pămîntesc, oamenii muncii au sărbătorit ziua de 1 Mai luptînd pentru preîntîmpinarea unui nou război mondial, pentru o viață lipsită de exploatare.

Ziua solidarității internaționale a celor ce muncesc, a fost luminată cu putere de razele atotbiruitoare ale Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, de la a cărei aniversare se împlinesc anul acesta 40 de ani. Ca spre un izvor nesecat de viață privesc muncitorii din țările în care apasă încă jugul capitalist și colonialist spre țările în care oamenii muncii și-au cucerit libertatea.

„Socialismul — idealul către care își îndreaptă speranțele întreaga omenire muncitoare —a triumfat în U.R.S.S., înaintează victorios în R. P. Chineză și în țările democrat-populare din Europa și Asia. Socialismul s-a transformat într-un puternic sistem mondial, care exercită o înrîurire uriașă asupra întregii dezvoltări istorice a omenirii." (Din cuvintarea tovarășului Gh. Apostol).

De această înrîurire sînt nevoiți să țina seama chiar și acei care, zadarnic și în chip absurd, încearcă să creeze fisuri în blocul de granit, monolit al solidarității internaționale a oamenilor muncii.

Sărbătoarea zilei de 1 Mai a însuflețit și mai mult pe oamenii muncii din patria noastră. Sub steagul marxism-leninismului, sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn, ei se avîntă mereu înainte spre victoria deplină a socialismului în scumpa noastră Republică Populară Romînă.

8 MAI 1921

ÎNFIINŢAREA PARTIDULUI COMUNIST DIN ROMÎNIA

Cu 36 de ani în urmă, în ziua de 8 Mai, s-a semnat actul de naştere al Partidului Comunist din Romînia.

Primul război mondial şi urmările lui dezastruoase au adîncit caracterul antagonist al contradicţiilor dintre masele populare sărăcite, exploatate şi umilite, şi cercurile burghezo-moşiereşti, conducătoare.

Înainte de anul 1921, clasa noastră muncitoare îşi desfăşura activitatea revoluţionară sub conducerea Partidului Socialist din Romînia. Conducerea acestui partid însă — în majoritatea sa — s-a rupt de mase şi a început să-şi manifeste deschis simpatia faţă de burghezie. Conducătorii social-democraţi de dreapta se cufundau tot mai mult în oportunismul Internaţionalei a II-a.

Dar lupta clasei muncitoare era acum luminată de flăcările atotbiruitoare ale Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, de innoitoarele idei ale Internaţionalei a III-a.

Se vedea clar că dacă muncitorimea vrea să cucerească victoria trebuie să ducă o politică proletară de clasă, intransigentă, şi nu o politică de armonie între interesele proletariatului şi cele ale burgheziei, nu o politică de împăciuitorism, de integrare paşnică a capitalismului în socialism, aşa cum preconizau liderii de dreapta ai social-democraţiei din Occident şi din Romînia.

Revoluţia din Octombrie definea în mod ireconciliabil două poziţii: prima revoluţionară marxist-leninistă şi a doua cea demagogică oportunistă a social-democraţiei care polariza în jurul Internaţionalei de la Amsterdam.

În această situaţie apar celebrele teze ale lui V.I. Lenin cu privire la afilierea partidelor social-democrate la Internaţionala a III-a.

În ţara noastră, ca şi în alte ţări, a început o intensă agitaţie pentru afiliere la noua Internaţională. Peste capul conducerii de dreapta a social-democraţiei, în toate secţiile Partidului Socialist din Romînia se formează grupuri comuniste care desfăşoară o activitate susţinută în vederea creării P.C.R. Această mişcare se extinde cu repeziciune în întreaga ţară. Pregătirea primului Congres care avea să ducă la înfiinţarea P.C.R., s-a desfăşurat cu multe piedici şi cu neînchipuite greutăţi făcute, atît de cercurile conducătoare, cît şi de conducătorii de dreapta ai social-democraţiei, cozile de topor ai burghezo-moşierimii.

Totuşi, la 25 ianuarie 1920, secţia Partidului Socialist din Bucureşti, prin adunarea generală anuală, votează o moţiune, însuşită mai apoi de marea majoritate a secţiilor din ţară.

În moţiune se spunea: 1) că în partidul socialist, în mişcarea muncitorească organizată, există o majoritate compactă pentru revoluţia rusă şi pentru Internaţionala a III-a; 2) ea arăta încotro se îndreptau în Romînia, la începutul anului 1920, simpatiile şi preferinţele maselor muncitoare în general; şi 3) că elementele de dreapta din conducerea mişcării se pregăteau să ia o poziţie hotărît ostilă curentului revoluţionar, ceea ce să ducă în mod inevitabil la o ciocnire şi la ruptură.

Fără îndoială că lupta dusă pentru crearea P.C.R. nu a fost de loc uşoară dacă ţinem seama de confuzia, de meandrele în care încerca să încurce conducătorii social-democraţi de dreapta, elementele cinstite din partid. Este instructivă şi, în acelaşi timp, impresionantă mărturisea vechiului luptător Mihail Cruceanu, unul din întemeietorii partidului nostru comunist.

La un moment dat, M. Cruceanu se găsea în faţa unor argumentări tipic social-democratice, prin care se încerca tergiversarea, amînarea, sine die, a afilierii.

Atunci... „m-am aşezat — spune el — pe citit şi comentat micile broşuri ce mi le împrumutaseră (tovarăşii N.N.) şi mai ales una care analiza în general Internaţionala a II-a în comparaţie cu Internaţionala a III-a. A doua săptămînă eram lămurit... cele scrise de V.I. Lenin îmi încălzeau sufletul şi parcă mi se luase o ceaţă de pe ochi".

În ziua de 8 Mai 1921, în str. Academiei, în localul sindicatelor din Bucureşti, şi apoi, în sala partidului din str. Cîmpineanu, au început dezbaterile Congresului I, zi care avea să devină data înfiinţării Partidului Comunist din Romînia.

Primul punct al ordinei de zi a fost raportul asupra activităţii Comitetului Central al partidului socialist. Al doilea punct a fost afilierea partidului la Internaţionala a III-a.

După discutarea celor 21 teze leniniste şi după afiliere, delegaţii, cu o majoritate de 80%, au votat înfiinţarea Partidului Comunist din Romînia. Entuziasmul a fost de nedescris. Participanţii scandau: „Trăiască Lenin!"; „Trăiască Uniunea Sovietică!"; „Trăiască Internaţionala a III-a!".

Era în ziua a 5-a a Congresului, pe la ora 17. Masele de muncitori intonau „Internaţionala" cînd, sediul Congresului a fost inconjurat de armată. În sală a intrat comisarul regal, colonelul Georgescu, însoţit de 10—15 ofiţeri şi de un pluton de soldaţi.

Constantin Mănescu, un vechi militant pentru cauza clasei muncitoare, relatează că acest comisar regal... a ordonat congresiştilor care au votat pentru Internaţionala a III-a să treacă la stînga, iar ceilalţi la dreapta.

„A fost un moment de înaltă conştiinţă revoluţionară. Fiecare din cei aproape 300 de congresişti, cu ochii strălucind de o lăuntrică bucurie sufletească, dar, în acelaşi timp de sfidare, se perindau cu mîndrie şi demnitate prin faţa mesei unde puneau semnătura lor pentru a pecetlui opera pe care o îndepliniseră votînd afilierea".

Aşa a luat fiinţă Partidul Comunist din Romînia, Partidul nostru Muncitoresc Romîn de azi.

Întemeietorii partidului au fost, în aceeaşi zi, încarceraţi la Jilava şi Văcăreşti, iar apoi a urmat procesul din Dealul Spirei.

Partidul s-a născut luptînd, şi a cucerit victoria vremurilor noastre tot prin luptă.

Al. ANTONIU

Analiza muncii A. V. S. A. P. de către Comitetul de partid are loc periodic la uzina „Semănătoarea"

Sub conducerea şi îndrumarea PARTIDULUI

— STANCU AUREL —

secretar al Comitetului de partid din uzina „Semănătoarea", Bucureşti

Desfăşurarea în bune condiţii a activităţii organizaţiei de bază A.V.S.A.P. din uzina noastră, în condiţiile în care lupta pentru înfăptuirea socialismului, trebuie să meargă mînă în mînă cu întărirea capacităţii de apărare a patriei, nu ne este de loc indiferentă.

Ni se pune întrebarea: în ce fel comitetul de partid din uzina noastră urmăreşte desfăşurarea muncii de asociaţie, o îndrumă, o ajută, o sprijină?

Să încercăm să răspundem. Cel dintîi lucru pe care l-am făcut a fost să întărim comitetul A.V.S.A.P. cu tovarăşi destoinici, cum sînt comuniştii: Juravschi Gheorghe, Dragomir Ioan, Herman Alexandru, Onofrei Alexandru, Marin Virgil, directorul adjunct al uzinei, care este în acelaşi timp şi vicepreşedinte al organizaţiei de bază a asociaţiei. Acelaşi lucru l-am avut în atenţie şi în ceea ce priveşte organizaţiile de sector. Tovarăşi ca Babotă Iuliu sau Voicu Dumitru de la turnătorie, Vinda Vasile, Dobre Ion sau Călvărăşanu Ilie de la strungărie, sînt

PRESA COMUNISTĂ

O PUTERNICĂ ARMĂ ÎN SLUJBA PĂCII ŞI PROGRESULUI OMENIRII

La 5 mai 1912, a apărut primul număr al ziarului „Pravda", organ al C.C. al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice.

După victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie şi instaurarea puterii sovietice, ziua de 5 mai a fost statornicită ca zi a presei comuniste.

An de an, poporul sovietic şi întreaga omenire progresistă sărbătoresc ziua de 5 mai, exprimîndu-şi, cu acest prilej, dragostea faţă de presa comunistă pusă în slujba păcii, libertăţii şi viitorului luminos al popoarelor.

Presa sovietică, în frunte cu „Pravda", prin înalta sa ţinută, prin conţinutul materialelor publicate închinate adevărului şi celor mai arzătoare interese ale celor ce muncesc, se bucură de un imens prestigiu, atît în U.R.S.S. cît şi în lumea întreagă.

Presa sovietică reprezintă totodată un nesecat izvor de învăţăminte pentru toţi cei ce doresc să cunoască experienţa înaintată, munca şi lupta celor ce au construit socialismul şi construiesc astăzi comunismul — visul de aur al omenirii.

În ţările lagărului socialist, presa exercită o influenţă puternică asupra vieţii sociale.

„Presa a devenit, în mîinile partidelor comuniste, un mijloc puternic de atragere a maselor la o participare activă în opera istorică de construire a societăţii noi, un mijloc de dezvoltare a activităţii revoluţionare, creatoare, a maselor, un mijloc de a scoate la iveală, a studia şi generaliza tot ce este de preţ în practica de fiecare zi a construcţiei socialiste.

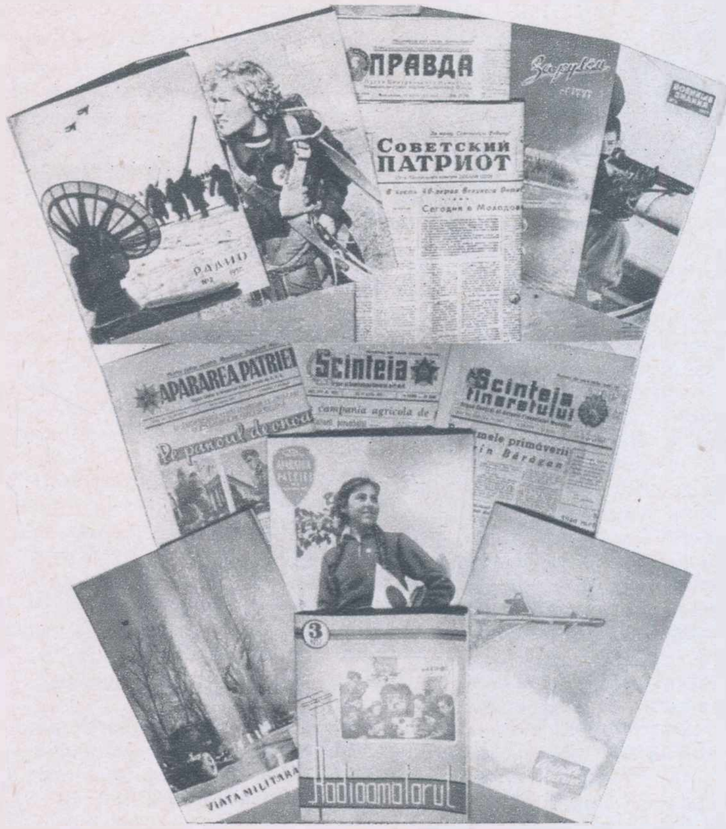
Prin caracterul, conţinutul şi structura ei, presa ţărilor socialiste îmbină în mod organic tradiţiile presei revoluţionare şi progresiste a fiecărei ţări, experienţa proprie acumulată în anii de luptă pentru statornicirea şi consolidarea regimului democrat-popular şi inepuizabila experienţă a presei comuniste şi, în primul rînd, a presei sovietice". („Scînteia" nr. 3865 din 27 martie 1957).

Învăţînd şi însuşindu-şi experienţa presei sovietice, presa comunistă din R.P.R. este o tribună de răspîndire a adevărului, o armă puternică de luptă pentru pace şi progres social, pentru construirea viitorului fericit al celor ce muncesc.

★

Presa asociaţiei noastre („Pentru Apărarea Patriei", „Aripile Patriei" şi „Radioamatorul") este şi ea o ramură importantă a presei comuniste din ţara noastră.

Publicaţiile editate de către A. V. S. A. P. au sarcina de a populariza scopurile asociaţiei, de a propaga cunoştinţele militare, tehnico-militare, de aviaţie şi marină, precum şi

sporturile cu caracter aplicativ. Ele contribuie, în acelaşi timp, la educarea patriotică şi în spiritul internaţionalismului proletar a membrilor asociaţiei şi a masei de cititori, la demascarea caracterului agresiv şi cotropitor al imperialismului. De asemenea, organele de presă transmit linia asociaţiei pînă jos la organizaţiile de bază, organizează anumite activităţi şi le popularizează în scopul ridicării calităţii muncii asociaţiei.

În întreaga lor activitate, aceste publicaţii se călăuzesc după organele de presă ale Partidului Muncitoresc Romîn, în frunte cu „Scînteia". De asemenea, ele folosesc experienţa organelor de presă ale asociaţiilor surori şi, în primul rînd, ale D.O.S.A.A.F. din U.R.S.S. („Sovietschii Patriot", „Voenîe Znania", Krîlia Rodinî", „Radio" şi „Za Rulëm").

Pentru îndeplinirea cu succes a sarcinilor ce-i stau în faţă, presa asociaţiei noastre se străduieşte să devină mai combativă, să militeze tot mai puternic pentru îndeplinirea sarcinilor puse de partid şi guvern. Organele de presă caută cele mai eficace mijloace pentru a întări şi mai mult legătura cu masele de cititori, studiază atent sugestiile şi sezisările acestora, organizînd periodic consfătuiri cu cititorii, aşa cum recent a avut loc la Or. Stalin.

Îndrumaţi şi conduşi de partid, lucrătorii din redacţiile respective muncesc spre a îndeplini cît mai bine sarcinile trasate de Comitetul Organizatoric Central al A.V.S.A.P. Cu prilejul Zilei presei comuniste, publicaţiile asociaţiei urmează cu hotărîre calea presei comuniste, pusă în slujba păcii şi progresului, servind, în acelaşi timp, interesele poporului muncitor şi ale patriei noastre dragi — Republica Populară Romînă.

R. C.

---

o garanţie că birourile acestor organizaţii vor desfăşura o vie activitate de pregătire a muncitorilor din uzina noastră.

O altă formă de îndrumare o considerăm analiza periodică a activităţii organizaţiei de bază A.V.SA.P. de către comitetul nostru de partid şi nu numai periodic, ci ori de cîte ori se simte nevoie. În afară de aceasta, ca membru de partid, preşedintele A.V.S.A.P. este chemat să refere în faţa adunării generale despre felul cum se achită de sarcina ce i s-a încredinţat.

De asemenea, corpul nostru de agitatori este instruit permanent cu problemele muncii de asociaţie şi dă un sprijin efectiv organizaţiei A.V.S.A.P.

În gazeta uzinei, în fiecare număr este rezervat un spaţiu pentru problemele A.V.S.A.P., iar tovarăşul din comitetul de partid, care răspunde de munca asociaţiei, are sarcina ca după o analiză a muncii să scrie la gazeta de perete cum se desfăşoară această activitate.

Am imprimat apoi ca linie comuniştilor şi utemiştilor să fie primii care să se înscrie în asociaţie şi să activeze cu bune rezultate în rîndurile ei.

În ceea ce priveşte buna desfăşurare a activităţii în cercurile de specialitate care funcţionează în uzina noastră şi anume cercul de conducători auto şi acela de aviaţie, putem spune că le-am asigurat condiţiile materiale necesare. Activitatea acestor cercuri se desfăşoară în sala cabinetului tehnic, unde au tot ce le trebuie. În legătură cu tovarăşul director Dorobanţu, am asigurat cercului auto, maşini pentru conducere.

Consider sprijinirea muncii de asociaţie o datorie de răspundere pe care ne-a încredinţat-o partidul.

CLUBURILE *asociației noastre*

De la înființarea cluburilor de tir, radio, auto-moto și nautice s-a scurs un timp relativ scurt, aproape un an și jumătate, însă activitatea lor a și început să dea roade. Astăzi, cea mai mare parte din cluburi au o viață proprie; ele și-au constituit organe de conducere, au reușit să-și formeze o bază materială și să atragă, pentru a activa în cadrul lor, un număr mare de membri din rîndurile tineretului, dornici să se instruiască în specialitatea preferată.

Astfel, cluburile de tir desfășurînd o muncă organizată, au încheiat primul an de activitate cu bune rezultate. O realizare deosebită o constituie faptul că, plecînd cu elemente începătoare, au reușit să califice aproape 100 de trăgători categoria II-a și peste 350 categoria III-a de clasificare sportivă.

În anul 1956, cluburile de tir au asigurat cu succes desfășurarea fazei regionale a campionatului de tir. Echipele cluburilor de tir au luat parte la majoritatea concursurilor mari din Capitală și din regiuni, cu rezultate apreciabile. Participînd pentru prima dată la Campionatul R.P.R., pe echipe, reprezentativa A.V.S.A.P. a devenit campioană la proba cerb alergător, a ocupat locul IV la pistol și s-a clasat satisfăcător la celelalte probe. La obținerea acestor rezultate, contribuția principală au adus-o Clubul Central de Tir și cluburile de tir din Arad și Ploești, fruntașe pe asociație. Și alte asemenea cluburi s-au evidențiat prin activitatea de instruire, desfășurată cu regularitate și cu o frecvență bună, prin antrenamente de calitate și prin munca plină de avînt și inițiativă a șefilor de club.

Au fost însă și unele cluburi care au avut o activitate de abia satisfăcătoare (cel de la Cluj și Suceava) sau chiar nesatisfăcătoare, cum este Clubul de tir Iași. Slabele rezultate pe care le-a avut Clubul regional de tir [illegible] președintelui C. O. regional, care [illegible] sprijinit pentru a se putea achita de sarcini.

Cu toate realizările obținute, cluburile de tir nu au reușit încă să promoveze îndeajuns probele de armă militară și pistol militar, probe principale pentru asociație, și nu au sprijinit decît sporadic echipele de tir de la organizațiile de bază.

Cluburile radio au și ele o serie de realizări. Grupînd în activul lor radioamatori, specialiști radio și tehnicieni, ele și-au asigurat condiții pentru dezvoltarea radioamatorismului.

Pe linie de învățămînt, s-au înregistrat realizări prin cursurile teoretice organizate și care au fost completate cu lucrări de laborator și construcții. În cadrul radiocluburilor funcționează astăzi stații colective de recepție și emisie-recepție, care au realizat un mare număr de legături bilaterale cu stații similare din toate colțurile lumii. Ceva mai slabă a fost însă activitatea pe linia construcțiilor radio.

Cluburile radio au participat cu bune rezultate la concursurile interne și internaționale, datorită creșterii măiestriei radioamatorilor și radiotelegrafiștilor; la concursurile de unde scurte din 1956, echipa R.P.R. a ocupat locul III, iar la concursul din august 1956, organizat la București, locul II, atît la emițători cît și la receptori. Tot ca o parte pozitivă este și faptul că baza materială a radiocluburilor s-a îmbunătățit.

Cu toate acestea, numărul de membri este încă mic și nu ne poate satisface, deși sînt posibilități, cum este cazul la radiocluburile Timișoara și Iași. Mai sînt cluburi ca de pildă Baia-Mare, unde învățămîntul se desfășoară cu lipsuri, deoarece șeful clubului, Alexa L., s-a preocupat mai mult de construcții și trafic.

Radioclubul Central în anul trecut nu a fost la înălțime; el nu a constituit un exemplu pentru celelalte cluburi, neglijînd chiar unele probleme esențiale ca emisiunile stației centrale și traficul cărților de confirmare. [illegible] membri care nu [illegible] nici un fel de activitate. [illegible] se preocupă mult de problemele tehnice și neglijează celelalte munci ale clubului.

Cluburile auto-moto și-au rezumat activitatea mai mult la organizarea de competiții, unde s-au obținut rezultate pozitive. Campionatele A.V.S.A.P., atît cele de regularitate, cît și cele de motocros, desfășurate în toate regiunile țării, au mobilizat sute de motocicliști care au concurat cu mașini proprii. Aceste concursuri s-au bucurat de o largă popularitate, ele constituind un puternic mijloc pentru propagarea motociclismului aplicativ.

În concursurile internaționale din R.D.G., lotul nostru de motocicliști a reprezentat cu cinste culorile asociației, ocupînd, în anul 1955 locul I., și în anul 1956 locul II, din opt țări participante.

O activitate mai bună au avut cluburile auto-moto din Craiova, șef de club Tălpășanu I. și Galați, șef de club Teodor P.

Pe linie de învățămînt însă, activitatea cluburilor auto-moto a fost necorespunzătoare, aceasta reducîndu-se la cîteva lecții și conferințe desfășurate în mod sporadic. În ultimul timp, doar cluburile auto-moto au desfășurat o pregătire tehnică mai organizată, pentru a crește noi cadre.

În general, majoritatea cluburilor auto-moto n-au obținut rezultatele scontate potrivit sarcinilor trasate. Aceasta în primul rînd pentru că C. O. regionale nu le-au acordat sprijinul necesar, cum este cazul la C. O. regional Iași, Pitești și Stalin. La această situație a contribuit și slaba asigurare materială în mașini și ateliere, ceea ce a frînat activitatea cluburile. Adesea, șefii de cluburi au fost folosiți pentru cercurile de conducători auto în loc să fie lăsați să se ocupe de club.

Un lucru cu totul necorespunzător îl constituie faptul că Clubul Central auto-moto există doar pe hîrtie. Din cauză că nici pînă acum nu a fost cu putință să se găsească un local, acest club nu și-a recrutat membri și, în consecință nu a activat conform sarcinilor sale principale. Activitatea acestui club s-a rezumat doar la o competiție.

Spre deosebire de celelalte cluburi, cluburile nautice au avut o activitate variată și rodnică. Pe linie competițională reprezentativa A.V.S.A.P. a obținut locul I la concursul internațional de iahting din 1956 de la Mamaia, iar la Campionatul R.P.R. a obținut un titlu [illegible] alte locuri fruntașe. Pe linia calificării de noi cadre în spor[illegible] categoria II și 30 [illegible] Aceste rezultate se datoresc în special Clubului Central Nautic — șef Păunescu Viorel și Clubului Constanța — șef Săvulescu V. — care au avut o bună activitate sub toate raporturile.

Celelalte cluburi nautice s-au dezvoltat mai încet. Clubul Nautic Timișoara, deși a avut condiții favorabile ca bază și materiale, totuși șeful său — tov. Solomon A. — nu a izbutit să desfășoare o activitate corespunzătoare, fiind lipsit de inițiativă și spirit organizatoric. Clubul Nautic Galați și reg. București nu au avut o activitate datorită în special faptului că nu au reușit să-și asigure baza materială. O bună inițiativă este luată de curînd prin înființarea filialei de club nautic la Călărași pe bază de gospodărire chibzuită, filială cu frumoase perspective de dezvoltare.

Primul an de existență a cluburilor A.V.S.A.P. a făcut posibilă cîștigarea unei prețioase experiențe plină de învățăminte.

La începutul acestui an, analizîndu-se activitatea cluburilor A.V.S.A.P., s-au luat o serie de măsuri menite să lichideze unele lipsuri, să îmbunătățească și să dezvolte activitatea din cluburi.

În prezent toate cluburile desfășoară o intensă activitate pentru a realiza cu succes sarcinile și obiectivele ce le-au fost trasate.

Un prim obiectiv al cluburilor este consolidarea lor organizatorică, astfel ca organele de conducere (consiliu și secții) să fie încadrate cu membri capabili, iar munca acestora să se desfășoare în mod organizat. Este necesar să fie atras în cluburile A.V.S.A.P. un număr tot mai mare de membri din rîndurile tineretului, care să constituie baza cluburilor. De asemenea, să se treacă la organizarea de filiale la raioane.

Alt obiectiv important ce stă în fața cluburilor este de a ridica învățămîntul pe o treaptă superioară, astfel încît să se obțină sportivi cu o înaltă calificare tehnică. În acest scop va trebui să se asigure desfășurarea metodică și organizată a procesului de instruire-antrenament, cu lecții de calitate și o prezență bună.

Participarea la competiții cu rezultate cît mai bune, constituie de asemenea un obiectiv de seamă, pentru care cluburile trebuie să desfășoare o activitate susținută și bine pregătită.

Îmbunătățirea și dezvoltarea bazei materiale va trebui să fie o preocupare permanentă, pentru toate cluburile.

Pentru promovarea cluburi[illegible] putea fi la înălțimea scopului pentru care au fost create.

Maistrul Teodor PETRONI

de Dem. COSTINESCU

Iată-l acum în mijlocul elevilor săi, de astă dată ca instructor al cercului moto

N-am mai bătut la uşă. Gestul acesta de politeţe ar fi fost inutil în zgomotul pe care-l făceau ciocanele pneumatice cu care muncitorii de la secţia cazangerie, nituiau cazanele de locomotivă.

— Pe cine căutaţi? — ne întreabă un om mai mult scund decît înalt, cu figura rotundă pe care străluceau lentilele unei perechi de ochelari, cu părul alb colilie şi cu mişcări repezite.

— Pe maistrul Petroni Teodor.

— Eu sînt! Şi după ce puse pe bancul de lucru o piesă, îşi şterse mîna de ulei şi mi-o întinse.

Aşa am făcut cunoştinţă cu unul din cei mai vechi meşteri ai atelierelor C.F.R., Ilie Pintilie din Iaşi şi, în acelaşi timp, membru al asociaţiei noastre, distins cu insigna „Pentru muncă activă".

— Să mergem în altă parte să stăm de vorbă, îmi propuse el luîndu-mă de braţ. De florile mărului ştiu eu că nu aţi venit la mine. Şi-apoi, dumneavoastră nu sînteţi deprinşi cu huetul din halele noastre.

După cîteva minute stăteam unul lîngă altul la o masă din club. Primele vorbe, acelea a începutului de conversaţie, sînt totdeauna fără prea mult miez, mai mult o dibuire spre subiect, aşa c-o să trecem peste ele.

— Să vă vorbesc despre mine şi munca mea? Bun. Dar oare îi va interesa pe cititorii revistei sporovăiala unui om care şi-a petrecut viaţa mai mult între pereţii afumaţi ai atelierelor?

În bună parte cam aşa stăteau lucrurile. Dar maistrul Petroni nu avea de unde să ştie că noi aflaserăm încă un amănunt. Îndrăgostit de sportul cu motor, el însuşi un bun motociclist, prezent la start la toate concursurile, chiar şi la cel din primăvara asta, maistrul avea numeroşi prieteni. În mijlocul acestora desfăşura o activitate deosebită decît cea din atelier şi tocmai pe aceasta urmăream noi s-o cunoaştem.

De obicei, cînd treci peste 50 de ani, entuziasmul tinereţii face loc chibzuinţei şi cumpănelii, în gînd şi în faptă. Cu tovarăşul Petroni se schimbă însă treaba. El îţi poate spune acum, cu glas de unchiaş sfătos şi cu legitimă mîndrie:

— Aţi văzut sanatoriul nostru de noapte? Acolo, altădată, era o clădire lungă, vopsită în galben, unde ţineam noi muncitorii adunări. Acolo l-am ascultat, acum aproape un sfert de veac, pe Ilie Pintilie vorbindu-ne despre drepturile noastre, a celor care trudeam în ateliere pentru huzurul cuconaşilor. Acolo mi-am dat seama că numai lupta noastră va schimba nedreptele orînduieli.

Acelaşi Petroni, la numai cîteva minute, purtînd în ochi luminiţe de entuziasm şi bucurie ne asigura, agitîndu-şi braţele.

— N-am nici o grijă tovarăşe. Băieţii din cercul auto şi cercul moto din uzina noastră unde sînt eu instructor, îs gata şi mîine să-şi dea examenul pentru carnetul de conducere.

În rîndurile asociaţiei noastre a venit ca la el acasă. De ani de zile comunistul Petroni Teodor s-a preocupat de tinerii din uzină, cărora le era drag motorul. O făcea însă, cu mijloace proprii, cu puţini elevi şi fără să aibă un loc anume pentru predarea lecţiilor. Asociaţia noastră i-a dat posibilitatea să lucreze după placul inimii lui, punîndu-i la dispoziţie sală, material didactic, benzină şi maşini. Aşa poţi să instruieşti sute de băieţi! Şi lucrul acesta maistrul l-a făcut în cei cîţiva ani decînd poartă în buzunarul de la piept, alături de carnetul de partid, carneţelul albastru de membru al asociaţiei noastre.

— Metodele pe care le folosesc în instruire? În primul rînd, conştiinciozitate, atît în pregătirea materialului, cît şi a planurilor lecţiilor; întrebuinţarea mijloacelor practice, iar teoria pe ultimul plan. Şi, în sfîrşit, atragerea elevilor prin cît mai variate mijloace de predare.

De curînd, a primit insigna „Pentru muncă activă", pe care obişnuieşte să o poarte, în zile de sărbătoare, la festivităţi, alături de „Ordinul muncii". Preţuirea dată de asociaţie l-a înduioşat şi l-a stimulat; nu se aştepta.

— Cinstirea aceasta — a spus el cînd i s-a înmînat insigna — o datorez atît asociaţiei care, prin dumneavoastră, mi-a pus la îndemînă un bogat material didactic şi mi-a dat posibilitatea să conduc două cercuri de pregătire tehnico-militară, cît şi tinerilor care, ascultîndu-mi îndemnul şi sfaturile şi-au însuşit temeinice cunoştinţe tehnice.

„Viitorul e al motorului — obişnuieşte el să spună. Dacă îi cunoşti tainele ţi-i prieten şi în uzină, şi pe ogor, şi la hotar dacă o fi nevoie.

Învăţaţi-l ca să apăraţi şi să întăriţi ceea ce noi am cucerit prin lupte grele şi tot ceea ce făurim astăzi împreună".

★

Iernile care şi-au cernut fulgii peste tîmplele lui Petroni Teodor, n-au reuşit decît să facă mai vie, mai plină de entuziasm primăvara din inima şi gîndul lui.

Prezent mereu în rîndurile celor care îşi fac din muncă bucuria vieţii lor, activistul voluntar Petroni Teodor constituie un minunat exemplu de cetăţean, pătruns de răspunderea ce-i revine pentru cauza apărării patriei noastre.

În atelierul de lucru maistrul Petroni ştie să folosească fiecare clipă pentru repararea şi întreţinerea uneltelor

AM GĂSIT RĂSPUNS LA ÎNTREBARE...

de Ana DRAGOȘ

Primăvara e capricioasă oriunde; cu atît mai mult la munte. Trebuie să ai într-adevăr noroc, să nimerești o astfel de zi, ca aceea cînd ne-am aflat în orașul de la poalele Tîmpei, unde urma să vizităm un cerc de topografie.

Cerul era de un albastru siniliu, fără nici o umbră de nor. Văzduhul mirosea a prospețime. Soarele cald și mîngîietor, chema la viață tot ce-i suflare: gîze, ierburi, oameni.

Primăvară!...

Am surprins-o și în privirile elevilor care formează cercul de topografie de la Școala medie nr. 1.

Dacă privești în jur, de pe dealul Cetățuiei, la picioare se întinde Țara Bîrsei. Cît vezi cu ochiul, cîmpie lină. Din loc în loc, se înalță turlele bisericilor din satele care se înșiră unele lîngă altele, ca mărgelele pe ață.

Dar iată-i! S-au ivit la poalele dealului, unii cu binoclul atîrnînd pe umăr, alții cu planșeta sau cu harta, toți deopotrivă, cu vioiciunea pe care ți-o dau în mers anii tinereții.

Îi priveam de sus, cum se înșiruiau pe cărarea care urca spre vîrf. Părea o expediție științifică pornită în munți. În fapt, era prima ieșire în teren a membrilor acestui cerc de topografie.

Au fixat planșetele, au întins hărțile, apoi instructorul a anunțat tema lecției: „Procedee de orientare a hărții, cu și fără busolă".

Instructorul e și el tînăr; ai zice un frate mai mare al elevilor.

— Sîntem pe Cetățuie, așa-i băieți? Acesta-i punctul de stație. Uitați-vă jur împrejurul vostru...

Elevii cuprind cu privirea priveliștea minunată care se așterne în vale.

— Cine face turul de orizont? Cine cunoaște bine locurile?

Nu mi-am notat dacă cel care a răspuns întrebării a fost Mircea Mironenco, Cornel Mitache sau Mircea Suhăreanu. Descifram însă în glasul celui care vorbea, plăcerea cu care căuta să identifice, de acolo, de sus de pe deal, locurile dragi care se întindeau în jurul orașului natal.

— ... în dreapta se vede Prejmerul cu turla înaltă a bisericii. Iată apoi dealul de la Sîn Petru, cu satul care se așterne la poalele lui... Bodul... Calea ferată care duce spre Sighișoara... Șoseaua națională Stupini... Feldioara... În fund Măgura Codlei și sub ea, Codlea, iar ceva mai în față, Ghimbavul...

Odată reperele identificate, s-a trecut la executarea operațiunilor necesare orientării hărții.

Instructorul trece de la o planșetă la alta. Aplecați cu atenție deasupra hărții, elevii, folosindu-se de alidada nivelatrice, rotesc planșeta, reușind cu ușurință să facă ca diferitele direcții de pe hartă să se așeze paralel cu direcțiile corespunzătoare identificate în teren.

— Gata, Marcel? Vreu să mă uit și eu, spune unul din ei, colegului său, Caleș.

— Cine poate arăta cum se face orientarea hărții cu busola? întreabă mai departe instructorul.

Mircea Suhăreanu e stăpîn pe răspuns:

— ... așezăm cutia busolei paralel cu liniile verticale de pe hartă. Învîrtim apoi planșeta pînă cînd acul busolei ajunge în dreptul indicelui, adică pînă cînd harta s-a îndreptat cu nordul ei spre nordul magnetic.

Îmi închipui că băieților le plac aceste îndeletniciri. Așa cel puțin s-ar părea după felul cu care execută cele indicate de instructor.

Cu toate că programul nu s-a terminat, curiozitatea de reporter mă îndeamnă să mă apropii de un grup de elevi care fac roată în jurul unei planșete.

— Vă place topografia, nu?

Răspunsul este neașteptat:

— Nu prea!

Nu știu ce să cred. Gîndurile mi s-au învălmășit. M-am înșelat oare, în tot ce mi-am închipuit pînă acum?

Se pare că observînd mirarea care mi se întipărise pe față, băieții vor să mă ajute să mă dumiresc.

Ascult la ce-mi spune Virgiliu Voicu:

—Știți dumneavoastră, nouă, celor tineri ne plac lucrurile mari, îndrăznețe. Ori topografia...

Îmi place sinceritatea cu care vorbesc acești elevi. În ochii

Nu s-ar putea spune că pe acești doi elevi nu-i pasionează fixarea punctului de stație

Cavalcada tineretii

Călătorul care trece prin gara Dîrste și își aruncă privirea din goana trenului va rămîne surprins de cavalcada unor tineri care străbat cîmpul în trap și galop. Dacă ar coborî și s-ar apropia de oamenii călări, ar cunoaște pe membrii cercurilor de călărie A.V.S.A.P., care funcționează în Orașul Stalin.

Viorica Frunză, funcționară la Banca de Stat, lucrează la contabilitatea mecanizată, în tură de noapte. Cea mai mare pasiune a ei este călăria, pentru care nu precupețește nici un efort.

Claudius Popescu este tehnician la fabrica „Gh. Doja", iar fratele său Marius, gestionarul unei unități alimentare. Eitel Pistă este muncitor la fabrica „Aurora", iar Both Peter elev la Școala medie mixtă cu limba de predare germană.

lor citesc dorinţa de a realiza ceva important, măreţ. Cît de minunate sînt visurile tinereţii, dacă ele sînt îndrumate pe un bun făgaş.

Oare cei ce se ocupă de aceşti tineri, se gîndesc uneori la aceasta?

Leg din nou firul discuţiilor.

— Şi nu aţi găsit nimic care să vă intereseze, ca să nu spun să vă pasioneze în această specialitate?

Întrebarea astfel pusă, pare că le-a dat de gîndit.

— Ba da. De exemplu noi am făcut anul acesta trigonometria şi este foarte interesant cînd la ora de topografie putem să aplicăm cunoştinţele de trigonometrie. Căci e frumoasă trigonometria.

— Dar atunci, unde-i neînţelegerea?

Cornel Mitache răspunde cu maturitatea unui om mare:

— Dacă nu ar fi fost atîta teorie, cred că ne-ar fi plăcut mai mult.

— Locuiţi într-o regiune minunată, plină de pitoresc, continui. Aţi făcut pînă acum vreo ieşire în teren, cu care ocazie să apelaţi la cunoştinţele voastre de topografie?

— Da! În gînd, în faţa hărţii! în sala de clasă.

Şi ca să completeze, un altul adaugă:

— Dacă ar fi mai multe ieşiri în teren...

Am rămas şi mai surprinsă cînd mi s-a spus că elevii cu care avusesem această convorbire erau de fapt printre cei mai buni membri ai cercului de topografie şi că nici la învăţătură nu stăteau mai prejos.

Şi întreb pe instructorul cercului, ai căror ani nu depăşesc prea mult vîrsta elevilor săi. Nu a găsit încă calea spre inimile acestor tineri cărora le plac excursiile, le-ar place să colinde munţii, potecile şi culmile, cu binoclul, cu harta, înarmaţi cu cunoştinţele necesare pentru a se putea orienta în orice situaţie?

Nu a găsit metoda de a face ca şi topografia — această frumoasă disciplină — să poată interesa pe un tînăr?

„Punctul de staţie" e pe dealul Cetăţuiei. În vale se desfăşoară minunata perspectivă a Ţării Bîrsei

Cea mai mare grupă a cercului o formează însă membrii A.V.S.A.P. de la uzinele „Steagul Roşu". Strungarul Frunză Ilie, controlorul tehnic Lupu Nicolae, desenatoarea Florica Băbariu şi chiar preşedintele organizaţiei de bază A.V.S.A.P. din uzină, tovarăşul Oprescu Casian sînt membri ai cercului de călărie.

Cea mai mare parte dintre ei sînt în anii primei tinereţi, doar instructorul lor a depăşit... 70 de ani. Nimeni însă nu i-ar da nici pe jumătate, atunci cînd se avîntă cu eleganţă, peste obstacol, cu calul său favorit.

Tovarăşul Vasile Şerbănescu îţi arată cu mîndrie brevetul de purtător al insignei „Pentru muncă activă", semnat de preşedintele asociaţiei şi nu poate fi mai mare bucurie pentru el decît să crească din tinerii membri ai cercului, călăreţi de frunte.

Şi dacă ar sta să-ţi povestească cum a luat fiinţă acest cerc, unul dintre momentele peste care nu va trece, cu siguranţă, este acela al obţinerii şi aducerii cailor.

„Împrumutam la început cai, de unde puteam. Într-o zi ni s-au promis nişte cai, destinaţi ca hrană... păstrăvilor. Am plecat să-i aducem de la Sibiu. Eu, Claudius, Viorica şi alţi doi. Am plecat cu şeile în spate, iar la întoarcere am mers o zi şi jumătate, pe o ploaie care nu mai contenea. Dar ce contau toate acestea, pe lîngă dragostea pe care o poartă tinerii membri ai cercului, cailor şi călăriei.

Se punea apoi problema, cum îi vom întreţine. Am rezolvat şi acest lucru, cu sprijinul unor întreprinderi ca I.C.I.A. şi fabrica de bere „Aurora". Unul din cai îl îngrijeşte la el acasă, Claudius Popescu".

Un fapt recent a venit să adauge un nou titlu de mîndrie membrilor cercului de călărie şi instructorului său.

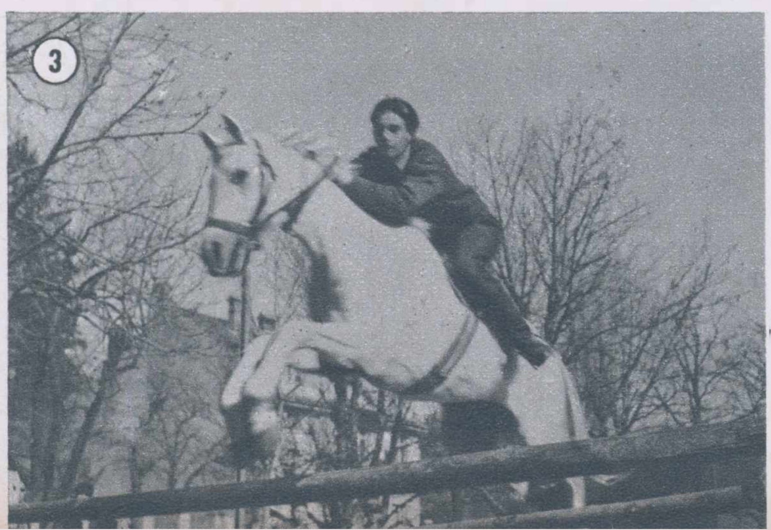
Cu ocazia turnării filmului „Moara cu noroc", s-a făcut apel la cerc. Atunci cercul a oferit cîţiva cai şi călăreţi care au interpretat roluri de figuraţie în film.

„Ba cu această ocazie, ne-a povestit tovarăşul Şerbănescu, instructorul cercului, El-S-Ba, un cal cu un trecut bogat în recorduri, a sărit la Hărman, şapte metri şi cincizeci, în lungime, depăşind recordul republican pe 1956, care a fost de numai 6,20 m".

În fiecare duminică şi zi de sărbătoare, cei mai buni membri ai acestui cerc se deplasează în comunele învecinate, pentru a pune baza unor noi cercuri de călărie, la care ei vor deveni instructori.

La Hărman, Prejmer, Bod, Ghimbav, Codlea, tot mai mulţi membri A.V.S.A.P. îndrăgesc sportul călăriei, pentru că aşa cum spune instructorul Şerbănescu, „asta-i cu microb".

1. Viorica Frunză este o bună săritoare la obstacole

2. În fruntea cavalcadei, instructorul Vasile Şerbănescu mărşăluieşte la trap

3. Pe calul El-S-Ba, Claudius Popescu a interpretat un rol de figuraţie, în filmul „Moara cu noroc"

aproape de REALITATE

de Dumitru ȘOMUZ

La începutul lunii aprilie am participat la o seară tematică, organizată la Atelierele C.F.R. „Ilie Pintilie" din Iași. Erau prezenți vreo 200 de tineri muncitori și ascultau cu interes conferința despre radio și radioamatorism, pe care le-o ținea președintele regiunii A.V.S.A.P. După conferință a urmat o demonstrație practică de lucru cu aparatele de radio, pe care participanții au urmărit-o cu aceeași pasiune cu care ascultaseră conferința. Cînd, la sfîrșitul serii tematice, am luat tramvaiul să plec în oraș, președintele regiunii mi-a spus:

— Știți de ce le-a plăcut atît de mult? Pentru că a fost ceva nou și interesant, ceva cu care nu s-au mai întîlnit. Acum sînt sigur că foarte mulți vor cere să urmeze cursurile de radio și noi le vom înființa un cerc de radiotelegrafie, chiar aici, la ei, în întreprindere.

— Asta înseamnă, mi-am exprimat părerea, că dv. țineți seama întotdeauna de principiul ca munca de propagandă să fie interesantă și atractivă, în pas cu cerințele realității.

— În ultima vreme, mai ales de cînd am primit un sprijin concret din partea Comitetului Organizatoric Central, pot spune că da. În trecut însă, activitatea noastră de propagandă să desfășura anevoie și nu totdeauna era strîns legată de sarcinile ce ne stăteau în față. De altfel, despre asta vom discuta mai pe larg la sediul comitetului.

Am plecat la sediul comitetului. Acolo, președintele, împreună cu șeful secției de organizare și propagandă, au adus un dosar în care erau trecute sarcinile muncii de propagandă și agitație ale perioadei în curs.

— Înainte de a vorbi despre planul nostru de muncă, a spus președintele, cred că e interesant să arăt că nu cu mult timp în urmă am reorganizat, în scopul îmbunătățirii activității, componența sectorului nostru de propagandă și agitație.

— Cum adică?

— Uite, din experiența de pînă acum, noi am ajuns la concluzia că componența și activitatea acestui sector trebuie să fie puțin diferită de aceea a sectorului de la oraș sau raion. După părerea noastră, el trebuie să fie un colectiv de oameni cu pregătire și experiență în munca politică de masă, care să se întrunească periodic și să elaboreze pe baza sarcinilor comitetului organizatoric regional, un plan de muncă. Acest plan, după ce este aprobat de comitetul organizatoric regional urmează să fie îndeplinit practic de comitetele orășenești și raionale, precum și de comitetele organizațiilor de bază. Ce reiese de aici? Reiese că sectorul de propagandă și agitație al regiunii desfășoară în primul rînd o activitate de concepție și de inițiativă.

Este de la sine înțeles că nu ne putem mulțumi numai cu atîta din partea activiștilor noștri voluntari pe linie de propagandă și agitație. Ei sînt în ultimă instanță reprezentanți ai unor instituții și organe cu influență asupra întregii regiuni (secția culturală a Sfatului popular regional, organul regional de presă, studioul regional de radio, întreprinderea regională cinematografică, secția de învățămînt a Sfatului popular regional etc.).

Activistul voluntar care lucrează la întreprinderea regională cinematografică, — spre exemplu — va solicita ca filmele de care avem nevoie să fie programate în localitățile și la cinematografele unde cerem noi, cel de la organul regional de presă va urmări ca în ziar să apară articole legate de activitatea asociației etc.

În felul acesta am reorganizat sectorul nostru de propagandă și agitație și sperăm că munca va înregistra succese pe viitor.

— Vreau să întreb, în sectorul de propagandă și agitație nu mai sînt cuprinși și alți activiști voluntari, în afara celor menționați?

— Cum să nu! Mai avem un profesor universitar, a cărui pregătire și experiență ne sînt de un real ajutor, mai ales în problema alcătuirii conferințelor, pe plan local, apoi ofițeri de rezervă...

— Ar mai fi o completare, a intervenit în discuție șeful secției de organizare și propagandă. Noi considerăm pe orice activist salariat al regiunii un lucrător pe linie de propagandă și agitație. În primul rînd că la plecarea pe teren fiecare controlează și îndrumează, pe lîngă altele și munca de propagandă și agitație și, în al doilea rînd, pentru că fiecare activist salariat poate și trebuie să țină conferințe în fața diferitelor organizații de bază. Prin aceasta realizăm un contact mai strîns al fiecărui activist salariat cu terenul și o creștere a prestigiului său și a organului din care face parte, în fața masei de membri ai asociației. Primul pas pe această cale l-a făcut, chiar astăzi, tovarășul președinte în cadrul serii tematice. De altfel, ceea ce vă spun eu nu este o „inovație", ci un principiu al muncii cu oamenii, pe care partidul l-a accentuat în mod deosebit în ultima vreme.

Și pentru că a venit vorba de conferințe, aș vrea să mai spun încă ceva. În ultima vreme, prin grija secției culturale a Sfatului popular regional, a luat ființă un birou de conferențiari, în care intră reprezentanți ai tuturor organizațiilor de masă și instituțiilor ce sînt interesate în ținerea de conferințe în mediul rural. Acest birou se întrunește periodic și fixează data precisă și conferințele ce se vor ține în cadrul căminelor culturale. Pentru perioada ce urmează, noi am fost programați cu trei conferințe: conferința despre 1907, conferința despre 500 de ani de la urcarea pe tron a lui Ștefan cel Mare și o conferință despre apărarea antiatomică.

— Ei, dar ne-am cam îndepărtat de punctul de plecare, interveni din nou președintele regiunii. Să revenim la planul de muncă al sectorului de propagandă și agitație. Pentru perioada în curs, acest plan prevede mai întîi organizarea în raioanele Huși, Vaslui, Pașcani, precum și în orașele Iași și Bîrlad, a unor conferințe urmate de filme.

— Ar fi interesant de arătat, completează șeful secției de organizare și propagandă, ce motive au determinat fixarea în plan tocmai a acestei sarcini. Nu de mult, biroul comitetului nostru regional, analizînd activitatea ce se desfășoară pe linia diferitelor specialități, a ajuns la concluzia că rezultatele nu sînt dintre cele mai bune. În consecință s-a trecut la reorganizarea acestei activități, iar în planul sectorului de propagandă și agitație a fost fixată sarcina arătată mai înainte.

De altfel, activitatea aceasta va mai fi susținută și printr-o altă măsură pe linia propagandei și agitației.

Astfel, cu sprijinul secției culturale a Sfatului popular regional am obținut aprobarea ca operatorii caravanelor cinematografice, care merg în mediul rural, să prezinte țăranilor muncitori, înainte de începerea filmului, un scurt referat de cinci minute și un diafilm, care să-i îndemne să ia parte la pregătirea în asociație.

— În continuare, reluă expunerea președintele regiunii, planul prevede organizarea în diferite orașe și raioane ale regiunii a unor seri tematice cu subiectul „Ostașul nou în literatura noastră" în cadrul cărora se va ține un scurt referat ce va fi urmat de recitări și lecturi din opere literare în proză precum și de prezentarea unui film din viața ostășească. Aceste seri tematice vor susține activitatea de pregătire a tineretului care va începe în curînd.

Restul acțiunilor, cum ar fi, de exemplu, tipărirea unei lozinci cu textul „Tineri și tinere, înscrieți-vă și activați în A.V.S.A.P.!", vizitarea expoziției deschisă cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la răscoalele țărănești din 1907, precum și altele, sînt menite să sprijine diferite sarcini ce ne stau în față pe linia muncii de organizare și de pregătire. Cu alte cuvinte, vrem ca munca de propagandă și agitație pe care o vom desfășura să fie strîns legată de sarcinile curente ale asociației.

Discuția în jurul planului de muncă al sectorului de propagandă și agitație al regiunii A.V.S.A.P. Iași a durat mult timp. La urmă președintele m-a întrebat:

— Ce părere aveți?

— Ce părere să am?, am răspuns eu, cred că acum ați alcătuit un plan de muncă bun și interesant, cu acțiuni strîns legate de realitate.

P.S. De la data cînd au fost scrise aceste rînduri și pînă acum cînd ele apar tipărite, a trecut un timp îndelungat, în care o mare parte din sarcinile de plan menționate au și fost îndeplinite. Așa, spre exemplu, caravanele cinematografice au prezentat țăranilor muncitori diafilme, activiștii organelor noastre orășenești și raionale au ținut conferințe în fața diferitelor organizații de bază, s-au organizat și ținut seri tematice etc. Un lucru demn de menționat este acela că postul de radio Iași și ziarul „Flacăra Iașului" au difuzat și publicat un număr important de știri, reportaje, fotoreportaje din viața asociației, iar la Vaslui a fost introdusă în emisiunile stației de radioficare a orașului o oră A.V.S.A.P.

Comitet pe... hîrtie

De la 1 septembrie 1956 am venit prin transfer de la U.R.C.C. Ceahlău, la U.R.C.C. Tg. Neamț.

Trebuie să spun că la U.R.C.C. Ceahlău, organizația de bază A.V.S.A.P. era fruntașă pe raion, deținea fanionul și mai multe diplome de merit pentru activitatea sa excepțională, dusă timp de aproape doi ani, de la 23 August 1954 pînă la 30 iunie 1956, cînd U.R.C.C.-ul din Ceahlău s-a desființat. Îmi plăcea să activez în acea organizație de bază, dar mai mult îmi plăcea să scriu despre activitatea sa, pentru că aveam ce scrie.

Aici, însă, treburile merg cu totul altfel. La sosire am căutat să mă informez dacă există organizație de bază A.V.S.A.P. sau nu. Mi-au spus cu jumătate de gură, că da. Cînd însă i-am întrebat pe unii salariați dacă activează și cum își desfășoară activitatea, răspunsul a fost o tăcere totală. La început am crezut că vor să-mi facă o surpriză, adică atunci cînd voi avea ocazia, am să văd cît de bine decurge o ședință, o lecție sau vreun alt tip de activitate. Într-adevăr surpriza a fost mai mare decît îmi închipuiam. Așteptam să se țina adunarea generală pentru prezentarea dării de seamă și a planului de muncă pe trimestrul IV-1956, cînd voi avea cel mai bun prilej să cunosc și activitatea și biroul de conducere al organizației de bază.

Dar de unde. Am așteptat mult și bine, mi-am pierdut și răbdarea, dar nimic. Am încercat să aflu componența biroului organizației de bază. Se pare însă că era secret și divulgarea lui trebuia sancționată.

De multe ori mă gîndeam să-i ajut pe anonimii din biroul organizației de bază A.V.S.A.P. din cadrul U.R.C.C. Tg. Neamț cu un articol la gazeta de perete, dar de unde că nici aceasta nu trăia. Mi s-a spus că exista, dar nu este afișată.

În sfîrșit am dezlegat și acest mare secret. Oamenii se fereau știind că sînt corespondent, se temeau de critică.

Iată ce pot să scriu despre o organizație de bază A.V.S.A.P. despre care s-ar putea scrie, nu în felul acesta. Posibilități doar sînt. Vina o poartă nu numai comitetul, ci și membrii care nu trag la răspundere pe cei din vina cărora activitatea a încetat.

Vina o port și eu, personal, că nu am căutat să-i ajut mai de mult pentru ca lucrurile să se îndrepte.

N. D. KARNAZIU
corespondent

Un fel de AUTOCRITICĂ

Iată un articol la gazeta de perete, aflată în holul Departamentului Energiei Electrice și Electrificării, articol intitulat „Cu privire la activitatea A.V.S.A.P.".

Să citim acest articol, semnat în „colectiv" de către membrii comitetului A.V.S.A.P.:

— Activitatea diferitelor elemente cu sarcini de răspundere în cadrul asociației, a scăzut foarte mult în ultimul timp;
— cercul auto și-a încheiat activitatea teoretică și nici nu poate fi vorba de trecerea la cea practică;
— cercul radio înscris în planul de muncă pe 1956—1957 nu și-a început activitatea;
— nu s-au ținut ședințele de pregătire;
— nu s-au mai făcut ședințe de trageri cu arma de tir;
— nu s-au mai făcut excursii, vizite, conferințe de instruire. Cu un cuvînt „nu se mai face nimic în această organizație".

În același articol însă, se semnalează că membrii organizației vin, întreabă, solicită, cer să activeze.

Direcția tehnică, tovarășul Dir. Lazaride Gheorghe, nu numai că n-a găsit în Departamentul care tutelează toate întreprinderile producătoare de aparate de radiorecepție, condiții pentru asigurarea bazei materiale a acestui cerc, dar a înțeles ca din fostul sediu în care se desfășura munca A.V.S.A.P. să facă sală de ședințe, de șah, bibliotecă tehnică și sală de lectură în același timp.

Foarte lăudabilă inițiativa de a avea astfel de activități dar nu cu prețul distrugerii alteia ce se dovedise fructuoasă...

Mircea F. IOSIF

Transformare

Dedicată organizației A.V.S.A.P. de la uzina „Vasile Tudose" din Colibași.

MOTO:

Vînt căldut de primăvară,
Vînt căldut și buclucaș,
A trecut prin Colibași
Intr-o zi, în fapt de seară.
Și-a adus cu el odată,
Tristă veste,
O poveste,
Din păcate-adevărată.

Se spune că în curte la uzină,
Uitată de o vreme-ndelungată,
Stă blestemîndu-și soarta o mașină
Mîncată de rugină și stricată.

Purtînd în ea o umbră de regret
Așa cum stă lipsită de puteri,
Nu zici c-a fost cîndva un Chevrolet,
Dat în folosul „școlii" de șoferi.

Capota ruptă, zace atîrnată
Stîrnind un scrîșnet trist de fierărie...
Iar din caroseria de-altă dată,
A mai rămas o singură tăblie.

Și ca să completeze-ntreg decorul,
(Simțindu-și vlaga dusă din artere)
Oftează, după piese, lung motorul
Gîndindu-se la caii lui putere.

Și cum A.V.S.A.P.-ul din uzină
Nu ia măsuri, ci stă contemplativ,
Diverse lighioane, în mașină,
Găsesc un trainic spațiu locativ;

Un biet cotei care acum un an
Abia umbla, flămînd și alungat,
Decînd se odihnește sub volan,
Pretinde că-i șofer... calificat.

O găinușe care a ouat
Lîngă banchetă, într-un loc discret,
Cotcodăcește-ntr-una răspicat,
Că face ouă marca... Chevrolet.

Iar pe scheletul greu de fierărie
Păienjenii lucrînd cu-nverșunare,
Și-au înjghebat și ei țesătorie,
Dînd pînză fină și strălucitoare.

Nefolosind-o A.V.S.A.P.-ul prin urmare,
E cert că în momentul actual,
Mașina a căpătat utilizare;
E... combinat textil-industrial.

Ion RUȘ

aplicațiile științifice și tehnice ale RAZELOR INFRAROȘII

de Ing. Florin VASILIU

Trăim într-o lume plină de radiații și unde. În afară de razele de lumină care se văd cu ochiul, s-a constatat că există și raze invizibile, raze care scapă vederii omului, dar care există în mod incontestabil și care au primit foarte multe aplicații tehnice. Astăzi dispunem de un tablou în care sînt dispuse diferitele forme de radiații electromagnetice. În acest tablou (fig. 1), razele infraroșii se situează între radiațiile vizibile și cele herțiene, sau exprimînd limbajul fizic, al lungimilor de undă, de la aproximativ 1—350μ (microni).

Descoperite de astronomul W. Herschell la 1800, razele infraroșii au mai căpătat și denumirea de raze calorice sau termice, fiind înrudite cu acestea. S-a dovedit că ridicarea temperaturii corpurilor este însoțită de o emisie de raze invizibile infraroșii. Totuși, ele nu posedă căldură și nu încălzesc mediile pe care le traversează. Astfel, spațiul intersideral rămîne obscur și are temperatura de zero absolut, deși e străbătut de o sumedenie de radiații, printre care și cele infraroșii.

Sursele de raze infraroșii pot fi împărțite în două clase: *naturale* și *artificiale*. Printre cele *naturale* poate fi citat soarele a cărui energie e reprezentată din infraroșu prin 45—60 procente; stelele și cerul nocturn emit de asemenea, raze infraroșii. Dar există și *surse artificiale*. De pildă, lămpile obișnuite electrice de iluminat emit 95% din energia lor, sub formă de raze infraroșii și numai 5% raze vizibile. De asemenea, există lămpi speciale care emit raze infraroșii.

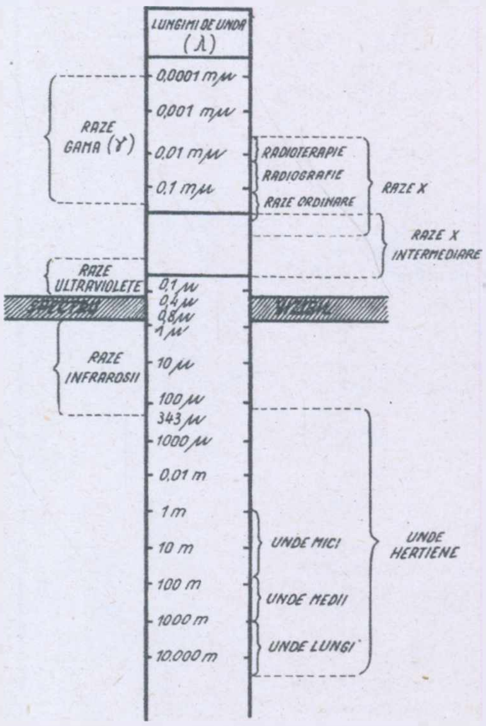

Fig. 1 Tabloul undelor electromagnetice mμ = milimicroni ; μ = microni (1 cm = 1.10⁷ mμ; 1 cm = 1. 10⁴ μ)

Sursele de raze infraroșii ne înconjoară peste tot. Orice mașină cu aburi, un motor cu piston sau reacție, de avion, tanc, automobil, un cuptor încins, un fier de călcat fierbinte, un ceainic cu apă clocotită, coșul vapoarelor etc., ridicîndu-și temperatura peste cea a mediului ambiant, emană energie termică sau radiații invizibile infraroșii.

În general, toate corpurile calde emit o cantitate de radiații infraroșii, chiar dacă nu emit lumină vizibilă. Și omul este o sursă, adevărat slabă, de raze infraroșii.

Proprietățile razelor infraroșii. Poziția razelor infraroșii în spectrul undelor electromagnetice, le înrudește cu razele vizibile. Din această cauză razele infraroșii manifestă, aproximativ, proprietăți asemănătoare. Astfel, razele infraroșii se pot reflecta, refracta, pot fi absorbite și difuzate ca și cele vizibile.

În privința reflexiei, este demn de reținut comportarea anumitor corpuri din natură: vegetația, (frunzele copacilor, iarba în general clorofila) reflectă puternic razele infraroșii; metalele reflectă după natura lor, în mod diferit razele infraroșii.

Transparența și opacitatea corpurilor la razele infraroșii prezintă unele deosebiri față de razele vizuale. Foarte multe din corpurile prin care nu trece lumina vizibilă, sînt transparente pentru razele infraroșii. Printre acestea se numără cartonul, hîrtia neagră, plăcile subțiri de ebonit, lemnul. În schimb, unele din corpurile transparente pentru razele vizibile sînt opace pentru razele infraroșii. Astfel, sticla, apa și sarea gemă (pentru raze infraroșii de la 25 microni în sus) sînt opace.

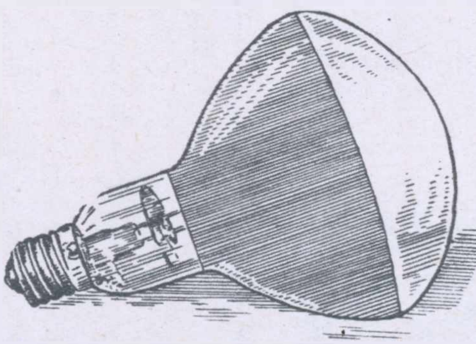

Fig. 2 Lampa cu incandescență pentru raze infraroșii, construită în U.R.S.S. și perfecționată de inginerul N. N. Ermolinski

În ceea ce privește difuzarea, se constată că atmosfera difuzează foarte slab razele infraroșii. Prin ceața slabă, fum, ploaie, ninsoare etc. razele infraroșii *trec mai ușor decît razele de lumină vizibilă.*

Datorită acestor proprietăți, razele infraroșii își găsesc o serie de aplicații tehnice.

Efectele razelor infraroșii. Cel mai important efect este cel caloric, care își găsește o largă aplicativitate în domeniul industrial.

Un alt efect al razelor infraroșii sînt reacțiile fotochimice. Se știe că acțiunea luminii însoțită de o reacție chimică, poartă numele de reacție fotochimică. Cu efect mult inferior celui produs de razele vizibile sau ultraviolete, razele infraroșii pot impresiona o placă fotografică sensibilizată, creînd posibilitatea efectuării fotografiilor în întuneric.

Razele infraroșii pot naște curenți electrici, asemenea luminii vizibile, fapt ce a permis să se construiască celule fotoelectrice sensibile la infraroș.

Razele infraroșii mai produc efecte biologice și o serie de efecte fiziologice, ce își găsesc aplicația în medicină.

Aplicațiile razelor infraroșii.

Spre deosebire de statele imperialiste, unde razele infraroșii sînt folosite în primul rînd, în scopuri militare, în U.R.S.S. și țările lagărului socialist centrul de greutate al utilizării lor, cade pe domeniul construcției pașnice. Iată pe scurt cîteva din aceste aplicații.

În domeniul fizico-chimic, razele infraroșii sînt folosite cu succes în cercetările spectrografice, pentru stabilirea compoziției unor substanțe necunoscute.

În domeniul astronomiei s-au făcut o serie de studii ale spectrelor infraroșii ale unor planete (Venus, Jupiter, Saturn și sateliții lor) descoperindu-se compoziția chimică a atmosferelor lor. Studiile s-au extins cu mult succes și asupra spectrelor multor stele.

Multe aplicații își găsesc razele infraroșii și în industrie. Astfel cu ajutorul metodei fotografierii cu film sensibilizat pentru infraroșu, se pot stabili temperaturile unor corpuri aflate în diferite procese tehnologice.

Una din aplicațiile cele mai curente ale razelor infraroșii se bazează pe proprietatea lor de a fi absorbite de cele mai multe corpuri, avînd ca urmare ridicarea temperaturii. Pe această proprietate s-au construit lămpile pentru încălzire și uscare ca cea a inginerului sovietic N. N. Ermolinski (fig. 2). Cu ajutorul acestor lămpi s-au construit uscătorii staționare, mobile, cu bandă rulantă sau în formă de tunel, special după forma obiectului de uscat. Ele sînt utilizate în diverse industrii pentru uscarea lemnului, placajului, țesăturilor, pielei, lacurilor, emailurilor, produselor de ceramică, maselor plastice sau cauciucului sintetic, explozivilor. De asemenea, și în agricultură la uscarea semințelor, furajelor, diverselor legume și fructe, a făinii, cărnii, peștelui, prelucrarea uleiurilor și grăsimilor.

O instalație de acest gen, utilizată în industria automobilelor din U.R.S.S. pentru uscarea lacului exterior, este cea din figura 3. Avantajul acestui procedeu constă în micșorarea duratei de uscare și evitarea supraîncălzirii, dăunătoare uneori.

O altă aplicație a razelor infraroșii constă în stabilirea temperaturilor unor corpuri aflate în diferite procese tehnologice, prin fotografiere cu film infraroșu. Pentru studierea interiorului anumitor cuptoare în timpul funcționării lor, s-a recurs la fotografiere cu film infraroșu, din cauza prafului sau gazelor care împiedicau observarea.

Aplicațiile razelor infraroșii în toate domeniile pașnice nu pot fi epuizate în aceste rînduri; știința și tehnica sînt în continuu avînt.

Aplicațiile tehnice militare. Tehnica militară a făcut apel la razele infraroșii, utilizîndu-le mai ales în semnalizarea optică, în vizibilitatea și fotografierea în întuneric și în goniometria termică.

Semnalizarea optică cuprinde două probleme distincte: telefonia optică și blocajul optic.

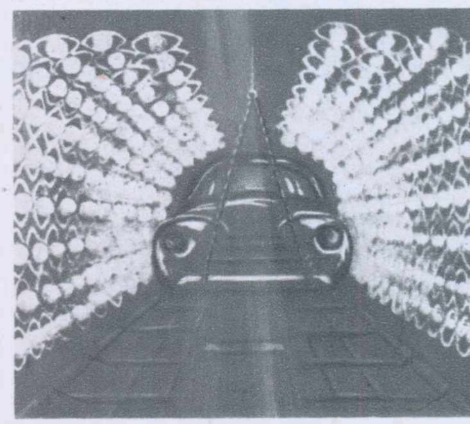

Fig. 3 Instalație pentru uscarea lacului exterior utilizată în industria automobilelor din U.R.S.S. În pereții instalației se văd lămpile cu incandescență pentru razele infraroșii

Telefonia optică permite transmiterea vorbirii cu ajutorul razelor infraroșii. În figura 4 se arată schema unui post emițător. Vibrațiile sonore produse în fața unui microfon, devin oscilații electrice care, în circuitul secundar, devin oscilații de tensiune între electrozii unei lămpi cu descărcare într-un gaz luminoscent. Variațiile sonore determină variații în tensiunea lămpii, care se materializează prin variația intensității emisiei luminoase. Un filtru oprește radiațiile vizibile,

lăsînd să treacă doar razele infraroşii, care nu se văd şi care sînt trimise sub forma unui fascicol în direcţia postului receptor. Fascicolul este îngustat pentru a fi foarte greu de captat şi văzut. În şes sau în teren muntos acest fascicol poate transmite semnale pînă la o depărtare de circa 20 km chiar şi pe timp de ceaţă, prin fum sau praf. Postul receptor, constă dintr-o oglindă parabolică, în focarul căreia se găseşte o celulă fotoelectrică sensibilă pentru infraroş. Celula fotoelectrică transformă variaţiile de intensitate ale fascicolului invizibil în oscilaţii electrice, trimiţîndu-le după o amplificare unui difuzor, în care se aud vibraţiile sonore identice cu cele emise.

Blocajul optic serveşte pentru a se da alarma în momentul cînd un corp opac a trecut printr-o direcţie interzisă şi controlată de un fascicol de razele infraroşii. Această direcţie poate fi lineară, despărţind două zone sau circulară închizînd o zonă interzisă. Dispozitivul (fig. 5) se compune dintr-o sursă de raze infraroşii, un receptor cu celulă fotoelectrică şi un dispozitiv de semnalizare (un bec colorat, o sonerie etc.). În momentul cînd fascicolul invizibil este întrerupt, de exemplu prin trecerea unei persoane, curentul constant din celula fotografică suferă o variaţie bruscă şi se declanşează dispozitivul de alarmare. Blocajul optic îşi găseşte folosirea pentru controlul unei clădiri, unei unităţi, depozit etc.

Vizibilitatea în întuneric. Razele infraroşii oferă posibilitatea *vederii pe timp de noapte*, fără a se folosi lumina vizibilă. Aparatul construit în acest scop poartă numele de *convertizor electrono-optic*. Acest aparat serveşte pentru observarea obiectelor reci care nu au o emanaţie de raze infraroşii. De aceea este necesar ca ele să fie iradiate asupra obiectivului cu proiectoare acoperite cu filtru infraroşu.

Fascicolul de raze invizibile infraroşii ajunge la obiectivul iradiat, care le reflectă în mod diferit de mediul înconjurător, astfel că „vedem" cu ajutorul convertizorului electrono-optic obiecte aflate în întuneric, la mare distanţă.

În figura 6 se vede schema întregului aparat de observare, precum şi modul de obţinere a imaginei vizibile. De remarcat este faptul că imaginea obţinută în convertizorul electrono-optic este mai clară decît obiectivul privit pe lumină la aceeaşi distanţă.

Convertizorul electrono-optic a fost folosit în timpul celui de-al doilea război mondial. Infanteria poate folosi instalaţiile de raze infraroşii pentru cercetarea pe timp de noapte, pentru ochire cu arme cu lunetă. În colţul din dreapta sus a figurii 6, este reprezentat aspectul exterior al instalaţiei de vizibilitate pe timp de noapte la o armă cu lunetă. Ochitorul proiectează un fascicol de raze infraroşii în întuneric pînă la o distanţă de 100 m. În momentul în care în binoclul electronic apare un obiectiv, el poate ochi. Instalaţii asemănătoare se pot monta pe tancuri şi autotancuri, proiectoarele acestora putînd avea o bătaie pînă la 800 m.

În aviaţie, aparatele de observare cu raze infraroşii sînt instalate pe avioane, în special pentru recunoaşterea formaţiunilor proprii în zborurile de noapte.

Farurile cu raze infraroşii instalate pe nave pot crea condiţii de vizibilitate satisfăcătoare a coastelor maritime pînă la o distanţă de 5—6 km. Cînd observarea se face de pe mal spre mare, dacă farul proiector este instalat pe înălţimi mai mari, bătaia lui este pînă la 13—15 km. Folosind faruri şi repere infraroşii instalate în secret pe coastă, navele au posibilitatea să se orienteze în perfecte condiţii pe timpul nopţii.

Cu toate avantajele mari pe care le prezintă aceste aparate, folosirea proiectoarelor infraroşii, care intră în compunerea instalaţiilor de observare pe timp de noapte, creează posibilitatea demascării observatorului. De aceea, folosirea lor trebuie făcută cu o deosebită atenţie şi prevedere.

O activitate mai ascunsă se poate desfăşura cu aparatele de *goniometrie termică*. Avantajul acestora faţă de convertizorul electrono-optic, constă în faptul că ele lucrează fără proiectoare de iluminare, fiind sensibile la radiaţia termică a obiectelor înconjurătoare. Cu alte cuvinte, detecţia se datoreşte faptului că obiectele însăşi sînt izvoare de radiaţie infraroşie (motoarele avioanelor, tancurilor, vapoarelor etc.).

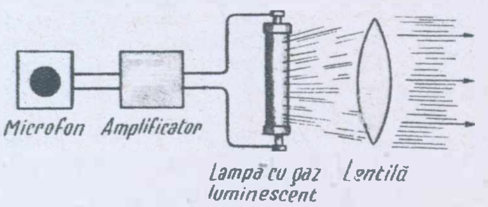

Fig. 4 Schema de principiu a unui post emiţător în telefonia optică

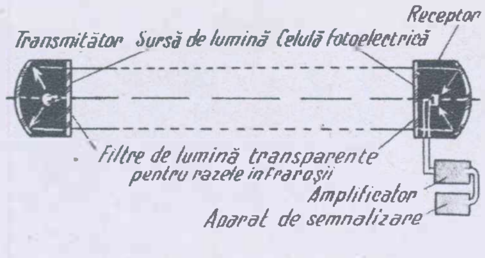

Fig. 5 Dispozitivul de blocaj optic

Să presupunem că ne găsim la un post de supraveghere, pe litoralul mării. Pentru a semnaliza prezenţa navelor inamice, în special noaptea sau pe timp de ceaţă, folosim un termogoniometru (detector termic) care se compune, în principal, dintr-o oglindă parabolică ce se mişcă automat, într-o parte şi alta, măturînd suprafaţa mării la orizont. În momentul cînd în raza de acţiune a oglinzii parabolice a fost prinsă o navă, radiaţiile infraroşii emise de aceasta (coş, căldare etc.), sînt concentrate în focarul oglinzii unde se află o pilă termoelectrică foarte sensibilă. Mişcarea oglinzii se blochează pe direcţia respectivă şi se emite semnalul de alarmă. Cu ajutorul convertizorului electrono-optic, imaginea invizibilă a navei se poate transforma în imagine vizibilă.

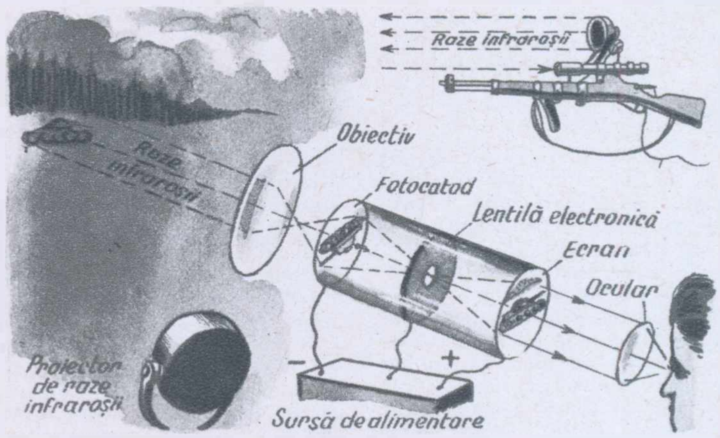

Fig. 6 Schema unui aparat de observare terestră pe timpul nopţii şi modul de obţinere a imaginii vizibile

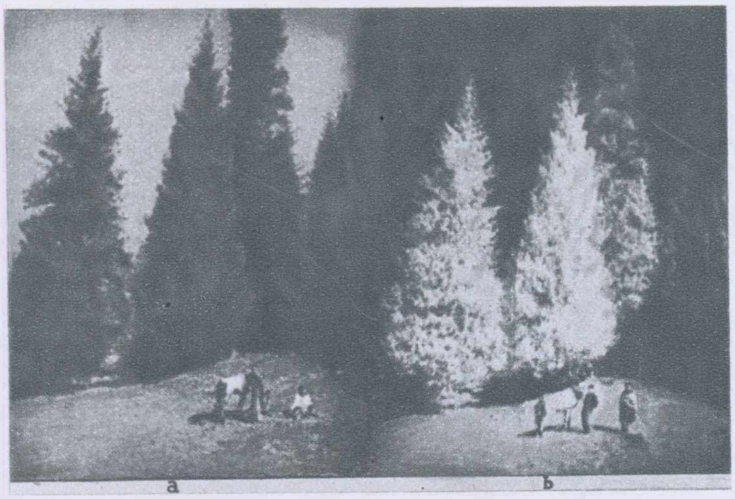

Fig. 7 a — Fotografie executată pe film pancromatic obişnuit. b — Fotografie executată pe film sensibilizat pentru infraroşii

Detectorii termici pot fi de coastă, de vapoare, de avioane, antiaerieni, putînd fi instalaţi şi în tranşee sau pe înălţimi. Ei funcţionează în general automat, cercetînd spaţiul într-un anumit sector; descoperind obiectivul, îl urmăresc, indicînd permanent direcţia către acel obiect. Folosind două posturi, la întretăierea direcţiilor axelor oglinzilor, se va găsi obiectivul. Distanţa se poate calcula trigonometric.

Un alt capitol interesant al aplicaţiilor razelor infraroşii îl constituie *fotografierea în condiţii de slabă vizibilitate, pe timp de ceaţă, negură, ploaie sau în întuneric total.*

Creîndu-se pelicule fotografice sensibilizate pentru razele infraroşii, prin tratări speciale cu anumiţi coloranţi organici, s-au putut face cercetări asupra comportării anumitor elemente ale naturii sau ale diferiţilor corpuri. Două fotografii executate în condiţii identice, pe film pancromatic obişnuit şi apoi pe film infraroşu, au dovedit rezultate interesante (fig. 7). Clorofila, colorant de bază comun vegetaţiei, reflectă puternic radiaţiile infraroşii, din care cauză, copacii apar albi, parcă ar fi acoperiţi cu zăpadă. Imaginea a crescut în claritate, cerul apare închis, norii apar albi (în special nori cumulus apar în unele fotografii izbitor de alb pe cerul întunecat), umbrele corpurilor apar foarte întunecate, apa apare în general neagră. Aceste rezultate au determinat folosirea filmului infraroşu în fotografierea aeriană, unde se urmăreşte înregistrarea obiectivelor în aşa fel încît, să poată fi uşor identificate şi interpretate. Avînd în vedere că vălul atmosferic, ceaţa, negura, ploaia, pîcla, nu difuzează decît într-o măsură redusă razele infraroşii, un film care este sensibil pentru aceste raze, va da o imagine mai clară la distanţe mari, decît unul pancromatic, care nu poate înlătura acest văl. Astfel, s-au obţinut imagini clare de munţi aflaţi la o distanţă de 600-700 km ceea ce nu este posibil cu materialele fotografiei obişnuite.

Există pelicule sensibilizate şi pentru întuneric total. Desigur că în acest sens, cercetările sînt încă în curs şi nu se poate vorbi de rezultate definitive.

Dar nu numai în această direcţie, cercetările sînt în continuă evoluţie. În toate direcţiile arătate precum şi în altele noi, cercetătorii caută să pătrundă în părţile neclare şi necunoscute ale acestui capitol interesant al ştiinţei. Acest fapt ne îndreptăţeşte să susţinem că cercetătorii nu şi-au spus desigur ultimul cuvînt.

ÎNFLOREȘTE *fosta vale a plîngerii*

de E. KEDVEȘ

Foto: Șt. CIOTLOȘ

Urmînd cursul Jiului, trenul ne poartă cînd pe un mal cînd pe celălalt spre bogata și frumoasa depresiune a Petroșanilor.

După ce lasă în urmă Bumbeștiul, drumul străbate locuri de o frumusețe sălbatică pe care cu cîțiva ani în urmă le puteai călca doar cu piciorul sau cu căruța. Munca avîntată a mii și mii de tineri a făcut însă drum și „calului de foc" care, trecînd prin zeci de tunele, peste viaducte și poduri, poposește în prima localitate carboniferă întîlnită în cale, Livezeni. Aici, așezările sînt mai dese și numeroasele coșuri ce împung cerul, aruncă fum negru spre înălțimi. Valea Jiului își trăiește viața din plin.

La fiecare pas, indiferent de locul unde te-ai afla, te întîmpină roadele muncii libere. Oameni cu fețe zîmbitoare, uzine noi, locuințe proaspăt durate. Nenumărate blocuri la roșu, asemănătoare macilor presărați în cîmpiile însorite, iau locul bordeielor de cîrtiță în care scormonitorii adîncurilor, erau odinioară siliți să trăiască.

Deocamdată numai 11...

Despre viața nouă, îmbelșugată, care și-a croit drum cu repeziciune, în această fostă vale a mizeriei și nefericirii, am aflat multe de la un bătrîn miner din Petrila ce privea în acea zi la numeroșii motocicliști ce-și desăvîrșeau pregătirea, sub supravegherea instructorului.

— ...Am intrat în mină la 12 ani. Lucram pînă la istovire, dar banii abia că-mi ajungeau de mîncare. Să mă fi gîndit la motocicletă, nici pomeneală. Grijile nu-mi dădeau răgaz. Astăzi însă și-au cumpărat motociclete o mulțime de oameni. Și bătrînul începu să rîdă domol.

Spusele lui le-au confirmat nu numai instructorul cercului moto, Rusu Chirilă, ci și tinerii care veniseră la lecția practică cu motocicletele.

— Cursurile deși le-am început tîrziu, totuși treaba merge bine, spuse instructorul, urmărindu-și elevii cu privirea. Am băieți buni și în plus avem și mașini. De cînd au venit la cursuri, șeful brigăzii de tineret, Mihai Ștefan, Ciorbă Ion și alți nouă tineri și-au cumpărat motociclete. În cîteva luni, toți cei 39 cursanți or să aibă motocicletele lor.

Mulți dintre ei au apucat însă și vremurile cînd pentru a se duce la lucru, se sculau cu noaptea în cap și străbăteau kilometri întregi. Acum trenurile speciale aleargă neobosite, ținînd o permanentă legătură între minele și așezările Văii Jiului. Dorința de mai bine nu le dă însă pace. Cu toții vor o viață mai frumoasă și pentru aceasta muncesc cu dragoste.

Ședința de tragere a organizației de bază de la mina Vulcan e în plină desfășurare

Mașinile, ascultătoare, se supun voinței celor doi motocicliști Terentică Gh. și Ciorbă Ion

Prietenii pe calea undelor

În aceste locuri am întîlnit și oameni care doreau cu pasiune ca mîine, poimîine, să stabilească pe calea undelor, legături de prietenie cu tovarășii lor de muncă din Donbas, Silezia, Pernic. Alții vor să devină constructori de poduri dar, cei mai mulți, sînt hotărîți să-și însușească măiestria tirului.

Pe cîțiva dintre cei care învață să pătrundă în tainele undelor i-am întîlnit la mina Uricani, într-o vineri seara, cînd cercul de radiotelegrafie avea program. Adunați în jurul unui tînăr, discutau cu aprindere. Problema nu era grea. Dar cam așa se întîmplă cînd fiecare se pricepe. Szopos Andrei își cerceta generatorul de ton pe care și-l meșterise pentru a exersa acasă. Uneori are toane și acum este hotărît să-l pună la punct. Cum prietenul la nevoie se cunoaște, în ajutor i-au sărit frații Vîlceanu, tînăra Florea Raveca și chiar asul cercului, Patalîță Victor, care în prezent are preocupări mai importante, construirea unei stații de recepție. În cîteva minute, buba fu descoperită, vindecată și lecția își începu cursul.

Punctele lui „Sandu", „Haralambie", „Ion", îmbinate cu liniile lui „Marin" și „Ștefan" năşteau o melodie plăcută, care-i vrăjise și pe care cursanții o traspuneau în cuvinte.

Cîntecul lui Morse a făcut pe mulți să-i prindă miezul nopții lucrînd.

Tirul devine o pasiune

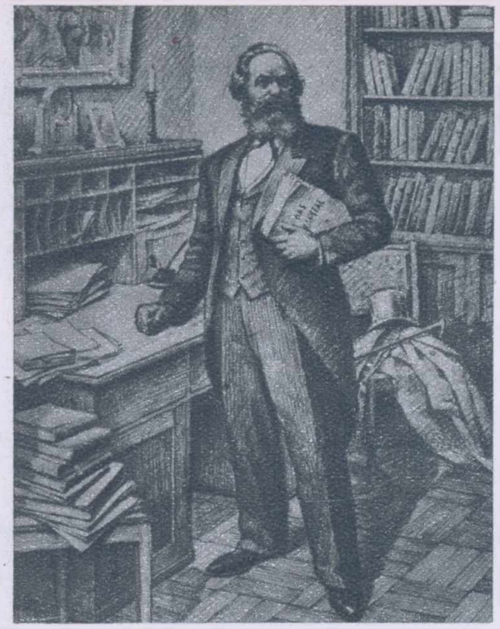
Dar fiecare om cu pasiunea lui. Numai despre o pasiune poate fi vorba cînd, după o noapte de muncă, vii pe malul Jiului la trageri.

În dimineața aceea de duminică, minerii Vulcanului s-au întîlnit pe partea cealaltă a Jiului, la mică depărtare de oraș. Veniseră mulți. Cu cîteva ore mai înainte, pe unii dintre ei îi puteai găsi în mină. Dar acum așteptau nerăbdători să tragă. Și nerăbdarea lui Purdelea Gheorghe, Dinu Stelian, Borcoți Traian și a multor altora a fost răsplătită. În special, președintele Vișan Ion era bucuros că majoritatea obținuseră calificativul „foarte bine".

Trăgători buni întîlnești nu numai aici. Dacă vrei, îi poți afla la Lupeni printre mineri și textiliștii filaturii care-și construiesc un poligon, sau ceva mai încolo, printre tinerii de pe șantierul național al tineretului de la Uricani, care amenajează

KARL MARX

—139 ani de la naşterea sa—

Karl Marx s-a născut în ziua de 5 mai 1818 la Trier, în Germania. Tatăl său era avocat. După terminarea liceului, Marx a studiat la Universitatea din Bonn, iar apoi la aceea din Berlin. După absolvirea Universităţii şi susţinerea tezei de doctorat în filosofie, Marx se statorniceşte la Colonia către sfîrşitul anului 1842, unde devine redactor şef al „Gazetei Renane" — organ al burgheziei radicale din Renania.

La începutul anului 1842, „Gazeta Renană" care, sub influenţa lui Marx, promovase o linie revoluţionar-democratică, a fost suprimată. Către sfîrşitul aceluiaşi an, Marx se stabileşte la Paris, unde, împreună cu Arnold Ruge, editează „Analele franco-germane".

În septembrie 1844, are loc la Paris întîlnirea sa cu Engels. Acest eveniment a marcat începutul luptei lor comune pentru cauza clasei muncitoare. Ei au fost primii care au lămurit rolul istoric-mondial al clasei muncitoare ca gropar al burgheziei şi constructor al comunismului, devenind învăţători şi conducători ai proletariatului, luptători pentru eliberarea oamenilor muncii din robia capitalistă.

În 1845 Marx şi Engels au scris „Sfînta familie" şi apoi „Ideologia germană". În aceste lucrări, ei şi-au formulat strălucita lor teorie cu privire la comunismul ştiinţific. În acelaşi an, la cererea guvernului Prusiei, Marx este expulzat din Paris ca revoluţionar primejdios, din care cauză este nevoit să se mute la Bruxelles. În anul 1847 el publică aici opera „Mizeria filosofiei". Tot la Bruxelles, Marx aderă la asociaţia secretă „Liga comuniştilor" şi ia parte, cu rol conducător, la Congresul al II-lea al Ligii. Din însărcinarea acesteia, Marx şi Engels au elaborat istoricul program, cunoscut sub numele de „Manifest al Partidului Comunist", apărut în anul 1848, cu măreaţa lui chemare internaţională: „Proletari din toate ţările uniţi-vă!"

„Această cărticică — a arătat Lenin — valorează cît volume întregi: în spiritul ei trăieşte şi se mişcă pînă în ziua de azi întregul proletariat organizat şi luptător al lumii civilizate".

Cînd în Franţa a izbucnit revoluţia din 1848, guvernul belgian, speriat de mişcările populare din Bruxelles, îl trimite pe Marx, sub pază, la graniţa Franţei. Marx se înapoiază la Paris, de unde, în anul 1849, este din nou expulzat şi se statorniceşte la Londra, unde rămîne pînă la moarte.

După revoluţia din Franţa pentru Marx au urmat ani de muncă intensă; el începe celebra sa operă „Capitalul", în care sînt expuse bazele concepţiilor sale economice şi socialiste, precum şi bazele criticii la adresa modului de producţie capitalist şi a urmărilor acestuia.

În anul 1864, Marx înfiinţează „Asociaţia internaţională a muncitorilor" al cărei inspirator şi conducător ideologic a fost. Marx a întocmit Manifestul Constitutiv al Internaţionalei şi a scris aproape toate documentele mai importante. Prin crearea Internaţionalei I-a, Marx a pus bazele organizaţiei proletare internaţionale în vederea luptei revoluţionare pentru socialism.

În 1871, Marx scrie lucrarea „Războiul civil din Franţa", în care face analiza experienţei Comunei din Paris.

După căderea Comunei din Paris, datorită intervenţiei reacţiunii, sediul Internaţionalei I-a trebuie să se mute. Ca urmare a Hotărîrii Congresului de la Haga (1872), sediul se stabileşte în America, iar apoi se autodizolvă.

În 1875, Marx a scris cunoscuta lucrare „Critica programului de la Gotha".

Marx a urmărit cu atenţie şi desfăşurarea mişcării de eliberare din Franţa. Pe baza studierii profunde a schimbărilor economice şi politice din Rusia, Marx şi Engels au prevăzut inevitabilitatea şi apropierea primei mari revoluţii din Rusia, după Comuna din Paris.

„Cînd comuna din Paris a căzut după un măcel sălbatic, organizat de apărătorii „ordinei" — scriau Marx şi Engels în 1881 — învingătorii nici nu bănuiau că nu vor trece nici zece ani şi în îndepărtatul Petersburg se vor desfăşura evenimente care, în cele din urmă, vor trebui să ducă inevitabil, chiar şi după o luptă îndelungată şi înverşunată, la crearea Comunei din Rusia..."

Exilurile sistematice la care a fost supus Marx de către guvernele reacţionare, marile lipsuri materiale, lupta înverşunată împotriva curentelor neproletare şi antiproletare de tot felul, munca teoretică extrem de încordată, toate acestea au epuizat forţele lui Marx, şi la 14 martie 1883, acest geniu al omenirii, care a întruchipat în el creierul şi inima proletariatului, a încetat din viaţă.

Marx a descoperit legile dezvoltării istoriei omenirii. El este creatorul teoriei tacticii revoluţiei proletare. Împreună cu Engels, el a creat materialismul dialectic, concepţia revoluţionară despre lume a proletariatului. Extinzînd noua concepţie asupra lumii la studiul istoriei societăţii, Marx a creat materialismul istoric — ştiinţa legilor dezvoltării sociale, a legilor luptei de clasă. Crearea materialismului dialectic şi a materialismului istoric, constituie o adevărată revoluţie în istoria filosofiei.

În opoziţie cu vechii filosofi, Marx şi Engels nu sînt pur şi simplu întemeietorii unei şcoli filosofice oarecare, ci sînt adevăraţii conducători ai mişcării proletare vii, care creşte şi se întăreşte pe zi ce trece.

Învăţătura lui Marx este nemuritoare. După moartea lui Marx şi Engels, ea şi-a găsit dezvoltarea în lucrările lui V. I. Lenin, în leninism—marxismul epocii imperialismului şi a revoluţiilor proletare.

şi ei un poligon şi în alte multe părţi.

★

Cît de mult doresc membrii asociaţiei noastre de la mina Jieţi-Lonea să aibe preocupări asemănătoare o dovedesc spusele unui tînăr pe care l-am întîlnit întîmplător la sediul comitetului organizatoric regional.

— Cîţi n-ar vrea şi de la noi să tragă, să se facă şoferi, dar dacă nimeni nu se ocupă şi nu organizează munca... Şi e păcat că am avea posibilităţi.

Cauza care-i determină pe mulţi să spună acelaşi lucru îl constituie inactivitatea acelora care au fost puşi să răspundă de munca asociaţiei în această exploatare carboniferă.

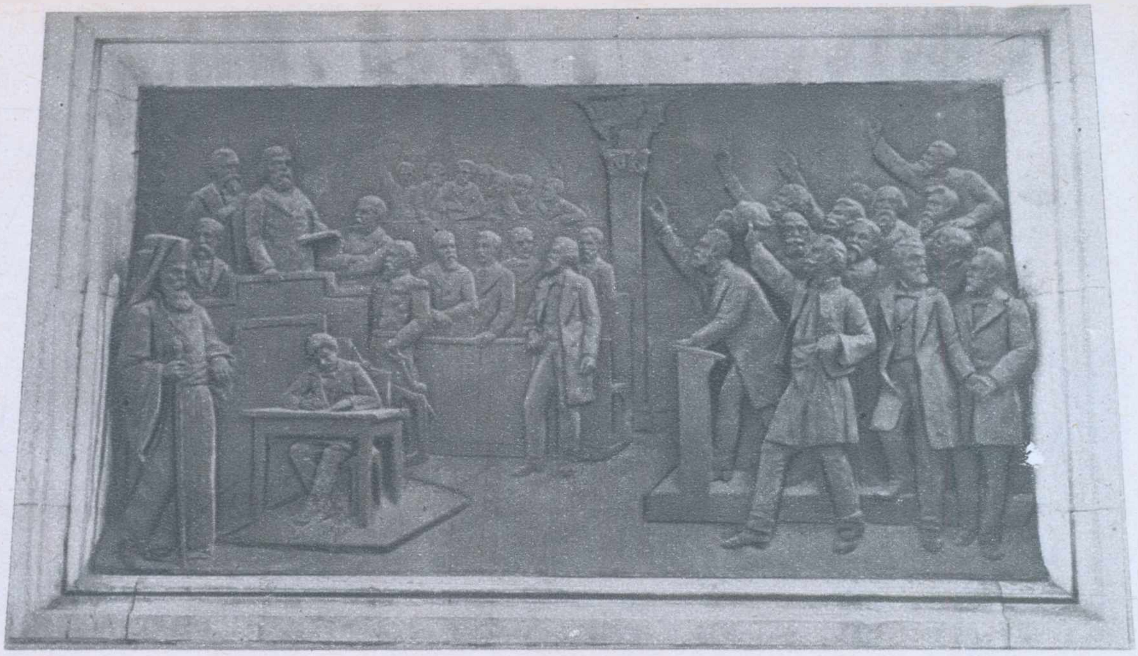
Din lipsa unei legături între membrii actualului comitet, a lipsei de colaborare cu celelalte organizaţii de masă, activitatea se desfăşoară greoi, rezumîndu-se la strîngerea cotizaţiilor, la organizarea şi reorganizarea comitetelor.

Aceeaşi lipsă de legătură, de control al îndeplinirilor sarcinilor, se manifestă şi în raporturile comitetului organizaţiei de bază de la exploatare cu cele ale organizaţiilor din secţii, fapt care duce la necunoaşterea unor lucruri elementare de către membrii acestor comitete. Aşa se explică faptul că tovarăşul Vahold Mihai, preşedintele organizaţiei din sectorul IX, a rămas surprins cînd a aflat că din rîndul bunilor trăgători poate forma o echipă de tir. Şi acesta e numai un exemplu.

O situaţie asemănătoare o prezintă activitatea şi la mina Aninoasa unde, deşi din comitet fac parte oameni cu tragere de inimă, aglomerarea lor cu sarcini (exemplul, tovarăşul Bacinschi Ioan, care are şi alte trei sarcini obşteşti) şi neacordarea unui sprijin susţinut din partea conducerii administrative face ca munca de asociaţie să şchioapete.

Înlăturînd aceste deficienţe şi bucurîndu-se de un sprijin mai susţinut, comitetele acestor exploatări carbonifere ar putea să-şi ridice nivelul muncii la acela pe care îl cer membrii asociaţiei noastre.

80 DE ANI DE LA *proclamarea independenței de stat* A ROMÎNIEI

Ședința Camerei în care s-a proclamat independența de stat a Romîniei (Basorelief de pe soclul statuii lui C. A. Rosetti-București)

de I. BÎRSAN

Se împlinesc opt decenii de cînd, în capitala țării, au fost rostite cuvintele atît de mult așteptate de poporul romîn: „Independența noastră națională există de fapt".

Înălțătorul moment al proclamării neatîrnării, s-a petrecut la 9 mai 1877, în fața reprezentanților țării. Ministrul de externe de atunci, Mihail Kogălniceanu, partizan al intrării Romîniei în războiul de eliberare de sub jugul turcesc, a arătat că declarația guvernului este întemeiată pe sprijinul politic și militar al Rusiei.

Camera, expresie a voinței întregului popor dornic de libertate, a adoptat cu înflăcărare istorica declarație, exprimîndu-se: „Ia act că, războiul dintre Romînia și Turcia, ruperea legăturilor noastre cu Poarta și independența absolută a Romîniei, au primit confirmarea oficială".

Evenimentele premergătoare care au determinat poziția tînărului nostru stat, s-au polarizat în jurul mișcărilor de eliberare națională ale popoarelor balcanice, hotărîte și ele să scuture jugul otoman. Rusia a sprijinit lupta de independență a acestora. Mișcarea de eliberare a stîrnit admirația maselor largi ale poporului rus și intelectualilor progresiști ca Dobroliubov și Cernîșevschi. Ei chiar preconizau trecerea de la stadiul luptelor naționale la acțiuni menite să schimbe stările sociale. Pe acest temei, Rusia a luat atitudine categorică și în iunie 1876 cînd și-a mobilizat armata. Romînia a început să ducă tratative preliminare cu guvernul rus în octombrie 1876, încheiate prin semnarea convenției de la Livadia (Crimeea), la 15 aprilie 1877.

In lucrarea sa „Luptele romînilor în războiul din 1877", T.G. Văcărescu recunoaște că, deși țara noastră la data aceea nu era încă independentă, totuși „Rușii au tractat cu Romînia ca stat cu stat și se îndatorau a respecta legile și instituțiile sale.".

Drept urmare a convenției de la Livadia, armatele rusești au trecut granițele romînești, îndreptîndu-se împotriva armatelor turcești din Bulgaria. Cu ocazia trecerii Prutului,

Cucerirea redutei nr. 1 de la Grivița

comandamentul rus a adresat o Proclamaţie către poporul romîn, prin care anunţa ţara că... „venim la voi ca vechi prieteni şi voitori de bine; nădăjduiesc să găsesc la voi aceeaşi sufletească primire pe care au arătat-o străbunii voştri oştilor noastre în trecutele rezbele ce le-au avut cu turcii".

În momentul trecerii trupelor ruse prin Bucureşti, în mai 1877, populaţia le-a primit cu entuziasm, iar coloanele în marş spre Balcani au fost salutate printr-un mesaj de bun sosit, adresat de primarul capitalei, C.A. Rosetti:

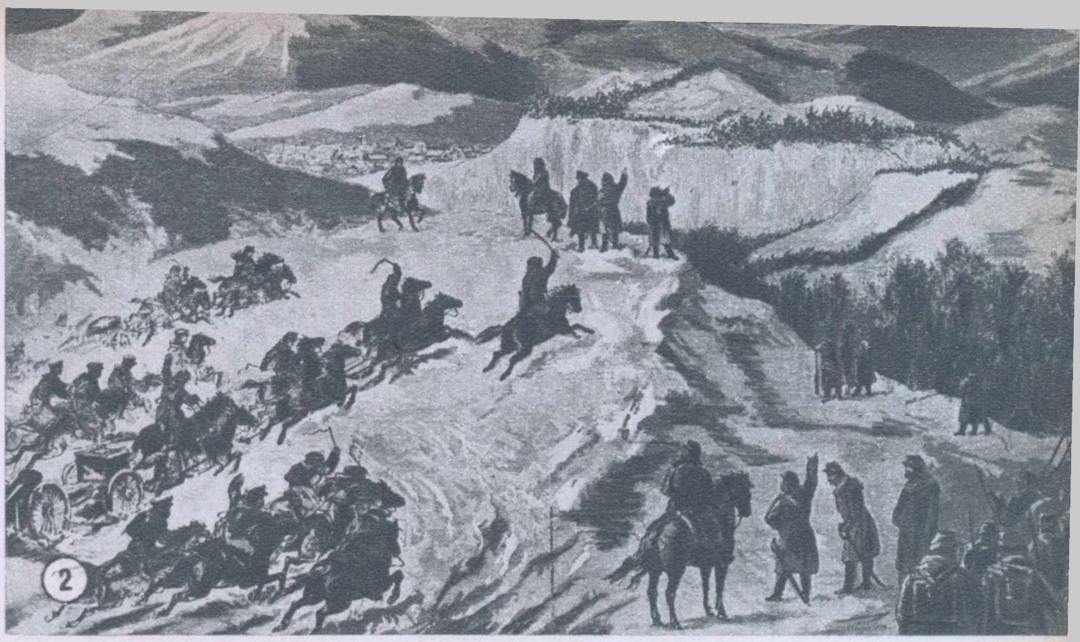
„Devenit numai eri capitala unui stat pe deplin independent, oraşul Bucureşti e mîndru să deschidă astăzi porţile sale liberatorului popoarelor din orient... El m-a însărcinat a ridica vocea în numele său, pentru a saluta pe acei care au binevoit a face îndoit memorabilă noua fază în care a intrat Romînia liberă şi independentă".

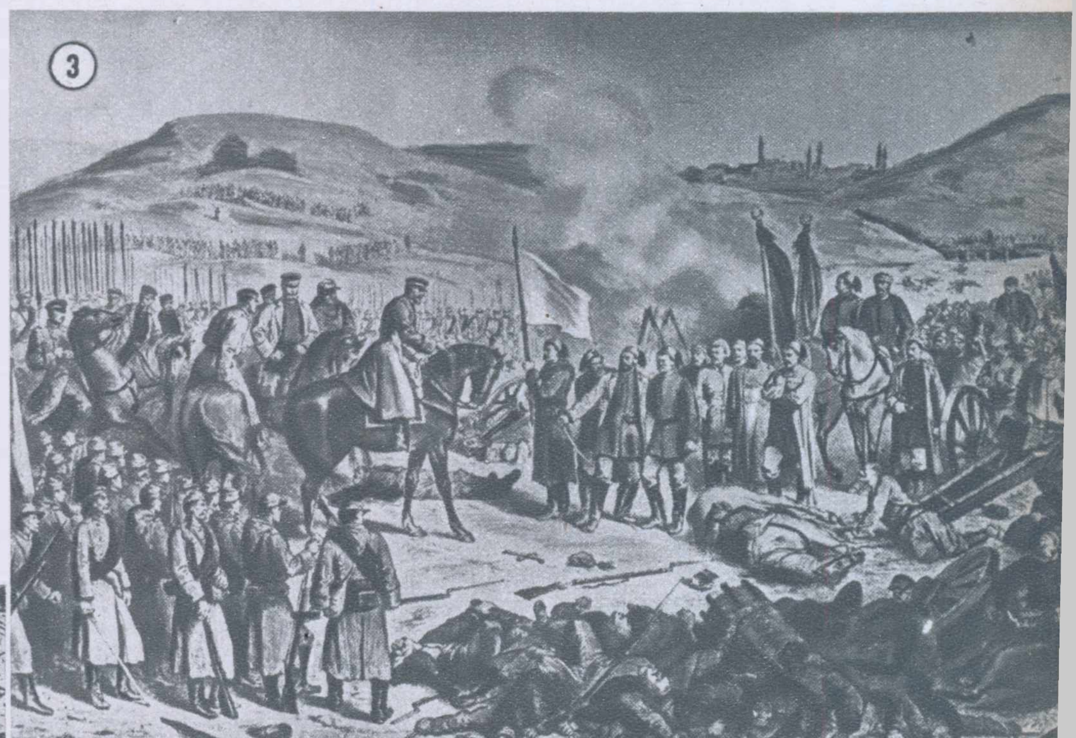
Alături de armatele ruse care au obţinut strălucitele victorii de la Plevna, Nicopole, Pasul Şipca, Filipopol etc., trupele romîne s-au acoperit de glorie în luptele de la Griviţa, Smîrdan, Vidin, Rahova.

Colaborarea militară cu Rusia şi sîngele vărsat de ostaşii ruşi şi romîni împotriva duşmanului comun de veacuri, au creat ţării noastre o situaţie fără precedent, întărind independenţa de stat a Romîniei. Prin tratatele de pace de la San-Ştefano şi Berlin (1878), iniţial Turcia, şi apoi celelalte puteri ale Europei, a fost nevoită să recunoască oficial independenţa noastră de stat.

Trădînd interesele şi sacrificiile făcute de poporul romîn pentru obţinerea independenţei la 1877, burghezia din Romînia, a înrobit ţara puterilor imperialiste din apus, culminînd prin subjugarea totală faţă de fascismul german. Abia la 23 August 1944, datorită victoriilor armatei sovietice şi luptei duse de clasa muncitoare condusă de P.C.R., Romînia şi-a căpătat din nou independenţa de stat. Pentru aceasta, sîngele ostaşilor sovietici şi romîni a curs în lupta comună împotriva celui mai periculos duşman al independenţei popoarelor, hitlerismul german.

Consecvent politicii sale de prietenie cu popoarele iubitoare de pace şi, în primul rînd, cu marele popor sovietic, poporul romîn îşi păstrează cu cinste independenţa obţinută cu preţul greu al luptelor seculare împotriva cotropitorilor.

2

3

1

1. O luptă în munţii Şipca:
Ostaşii ruşi terminînd muniţia, resping un atac turcesc cu ajutorul bolovanilor şi buştenilor scoşi din întărituri

2. Artileria rusă intrînd într-o nouă poziţie

3. Capitularea Plevnei:
Cu această ocazie, comandantul oastei ruse, adresîndu-se ostaşilor romîni, spune: „Frăţia de arme a armatelor ruse şi romîne a legat noi raporturi între cele două popoare"

ACȚIUNILE TRUPELOR ROMÎN

Trupele hitleriste, de pe acest front, nerespectînd condițiile armistițiului, au fost urmărite pînă la 12.05.45. Apoi, trupele Armatei 1 și 4 romîne au fost regrupate la 100 km sud-est de Praga.

Trupele Armatei 1 trecînd Morava și acționînd spre Olomouc, au reușit la 06.05.45 să elibereze orașele Kromerjij și Koetin. Trupele Armatei 4 ajungînd în raionul Koetin, prin lupte grele, împreună cu trupele sovietice, au eliberat orașul Prostejov la 08.05.45.

Străbătînd Munții Tatra, la 11.04.45 Armata 4 a eliberat orașul Tursh St. Martin. Apoi, prin lupte grele, a înfrînt rezistența îndîrjită a inamicului din Munții Fatra Mică și la 24.08.45 a atins rîul Vag între Trencin și Povaska-Bistrița.

La 12.
ofensiva
raionul
grele,
tul no

Pătrunzînd în cursul superior al rîulu
trupele Armatei 4 au eliberat local
ținuînd ofensiva, împreună cu trupele
au eliberat orașul Bansha-Bistrița
Kremnița. Pentru vitejia lor, trupel
citate prin ordinul Comandamentul

La 20 august 1944, armata sovietică a dezlănțuit marea operație ofensivă pe frontul Iași-Chișinău, cunoscută sub denumirea de lovitura șaptea. În interval de cîteva zile, trupele Fronturilor 2 și 3 Ucrainean au nimicit forțele fasciste dintre Carpați și Marea Neagră, fapt ce a contribuit la prăbușirea întregului sistem de apărare strategică a germano-fasciștilor în Peninsula Balcanică.

Ca rezultat al vijelioasei ofensive a armatei sovietice pe frontul Iași-Chișinău și ca urmare a luptei forțelor patriotice, mobilizate și conduse de Partidul Comunist din Romînia, inițiatorul și înfăptuitorul actului revoluționar de la 23 August 1944, dictatura fascisto-antonesciană a fost răsturnată și s-a creat posibilitatea întoarcerii armelor de către armata romînă împotriva imperialismului german.

Conștientă de cauza dreaptă pentru care lupta, armata noastră, animată de un înalt spirit moral, a luptat cu abnegație alături de armata sovietică pentru eliberarea Transilvaniei, Ungariei și Cehoslovaciei.

Forțele romîne, constituite din trupele Armatei 1, Armatei 4 și Diviziei de voluntari „Tudor Vladimirescu", au acționat în cadrul și sub comanda Frontului 2 Ucrainean.

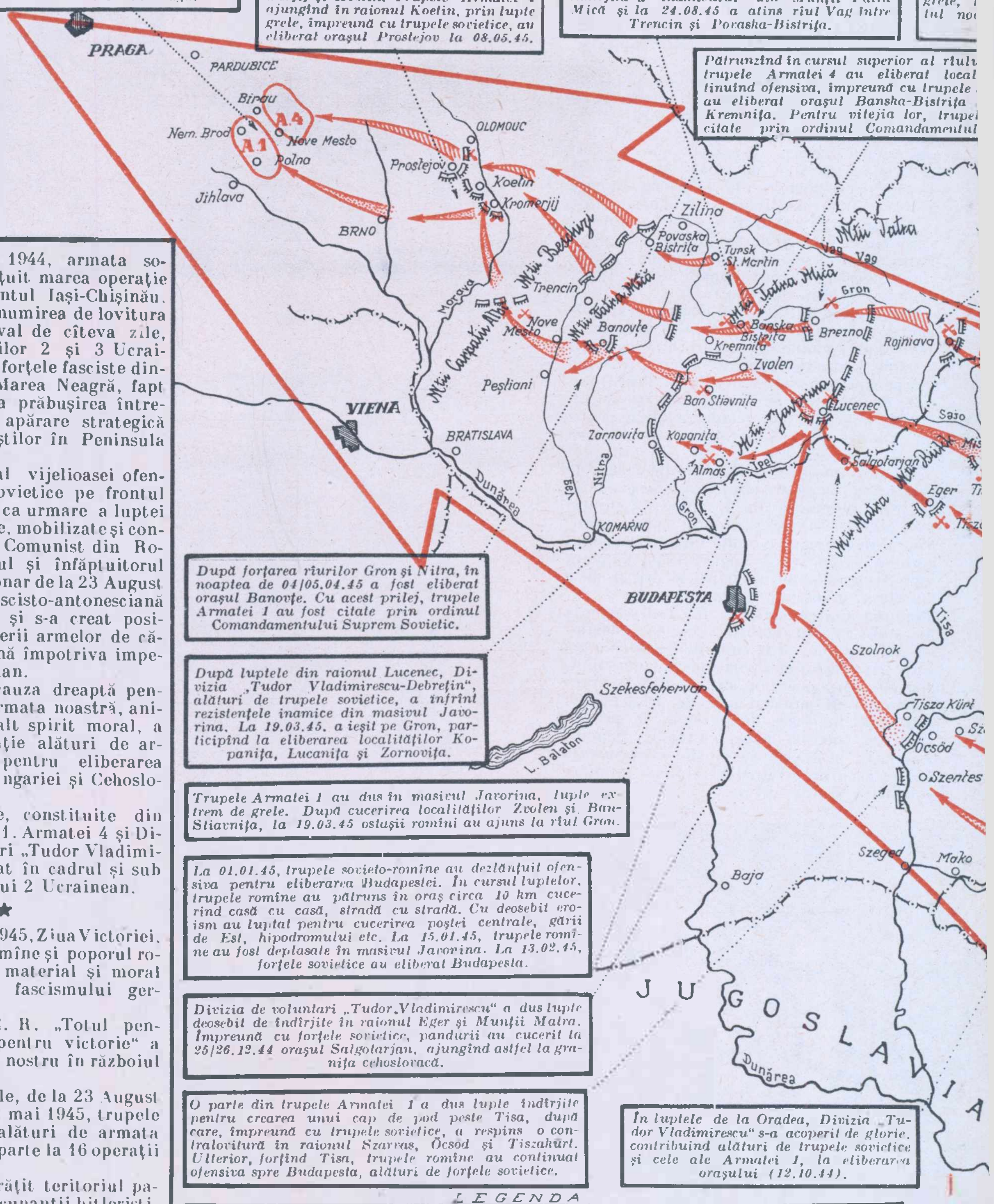
★

Ziua de 9 Mai 1945, Ziua Victoriei, găsește trupele romîne și poporul romîn în plin efort material și moral pentru nimicirea fascismului german.

Chemarea P. C. R. „Totul pentru front, totul pentru victorie" a antrenat poporul nostru în războiul drept antifascist.

Timp de 260 zile, de la 23 August 1944 și pînă la 12 mai 1945, trupele romîne luptînd alături de armata sovietică au luat parte la 16 operații și 376 lupte.

După ce au curățit teritoriul patriei noastre de ocupanții hitleriști, trupele romîne au luptat de la Mureș pînă în Boemia, pe un spațiu de aproape 1000 km. Ele au străbătut 12 masivi muntoși în plină iarnă și au forțat 12 cursuri importante de apă: Mureșul, Tisa, Gronul, Nitra, Vagul, Morava etc. Armata romînă a participat la eliberarea a

După forțarea rîurilor Gron și Nitra, în noaptea de 04/05.04.45 a fost eliberat orașul Banovțe. Cu acest prilej, trupele Armatei 1 au fost citate prin ordinul Comandamentului Suprem Sovietic.

După luptele din raionul Lucenec, Divizia „Tudor Vladimirescu-Debrețin", alături de trupele sovietice, a înfrînt rezistențele inamice din masivul Javorina. La 19.03.45. a ieșit pe Gron, participînd la eliberarea localităților Kopanița, Lucanița și Zornovița.

Trupele Armatei 1 au dus în masivul Javorina, lupte extrem de grele. După cucerirea localităților Zvolen și Ban-Stiavnița, la 19.03.45 ostașii romîni au ajuns la rîul Gron.

La 01.01.45, trupele sovieto-romîne au dezlănțuit ofensiva pentru eliberarea Budapestei. În cursul luptelor, trupele romîne au pătruns în oraș circa 10 km cucerind casă cu casă, stradă cu stradă. Cu deosebit eroism au luptat pentru cucerirea poștei centrale, gării de Est, hipodromului etc. La 15.01.45, trupele romîne au fost deplasate în masivul Javorina. La 13.02.45, forțele sovietice au eliberat Budapesta.

Divizia de voluntari „Tudor Vladimirescu" a dus lupte deosebit de îndîrjite în raionul Eger și Munții Matra. Împreună cu forțele sovietice, pandurii au cucerit la 25/26.12.44 orașul Salgotarjan, ajungînd astfel la granița cehoslovacă.

O parte din trupele Armatei 1 a dus lupte îndîrjite pentru crearea unui cap de pod peste Tisa, după care, împreună cu trupele sovietice, a respins o contralovitură în raionul Szarvas, Öcsöd și Tiszakürt. Ulterior, forțînd Tisa, trupele romîne au continuat ofensiva spre Budapesta, alături de forțele sovietice.

În luptele de la Oradea, Divizia „Tudor Vladimirescu" s-a acoperit de glorie, contribuind alături de trupele sovietice și cele ale Armatei 1, la eliberarea orașului (12.10.44).

LEGENDA

- Rezistențe fasciste de pe teritoriu lichidate de trupele romîne din interior
- Trupele romîne în acoperirea frontierei. (24.08 – 08.09.44)
- Puternice acțiuni ofensive germano-hortiste deslănțuite la 05 și 06.09.44
- Rezistențe inamice importante
- Acțiunile Armatei 1 romîne.
- Acțiunile Armatei 4 romîne
- Acțiunile Diviziei de voluntari „Tudor Vladimirescu – Debrețin"
- Frontul 2 Ucrainean în cadrul căruia au luptat trupele romîne
- Lupte mai importante.

La 5 și
au dezlă
direcțiil
ile Ine
Dunării.
produs
trunderil
să înaint
tare„ de
oprin

ÎN RĂZBOIUL ANTIFASCIST

...rmata 4 romînă a pornit ...ri de trupele sovietice în ...a. După lupte îndîrjite și ...45 a fost cucerit importan... ...municație și centrul populat, ...șul Rojniava.

... la 31.01.45, ...trezno. Con... ... la 25.03.45 ...04.45 orașul ...e 4 au fost ...em Sovietic.

Dezvoltînd ofensiva din capul de pod de la Tokay și Tiszalök, trupele romîne alături de cele sovietice, învingînd rezistențele inamice de pe valea rîurilor Hernad și Sajo, au trecut granița cehoslovacă la 20.12.44 și au eliberat localitățile Buzița și Torna.

La 06.11.44 a început forțarea Tisei din capul de pod de la Tiszalök. Luptele pentru forțarea Tisei duse de Armata 4 romînă au fost deosebit de grele și de sîngeroase și au durat circa o lună. Neuitată va rămîne pentru poporul romîn fapta eroică a soldatului pontonier Eftimie Croitoru, care, descoperind o mină ce amenința podul de vase de la Tiszalök cu distrugerea, și-a jertfit viața, salvînd podul.

După lupte crîncene duse ziua și noaptea, Divizia „Tudor Vladimirescu" și parte din trupele Armatei 1, au eliberat orașul Debrețin la 20. 10. 44. Divizia de voluntari „Tudor Vladimirescu" s-a acoperit de glorie nepieritoare. Pentru vitejia, curajul și abnegația dovedite în luptă, Comandamentul Suprem Sovietic a conferit Diviziei numele orașului eliberat, divizia numindu-se de aici înainte „Tudor Vladimirescu-Debrețin"

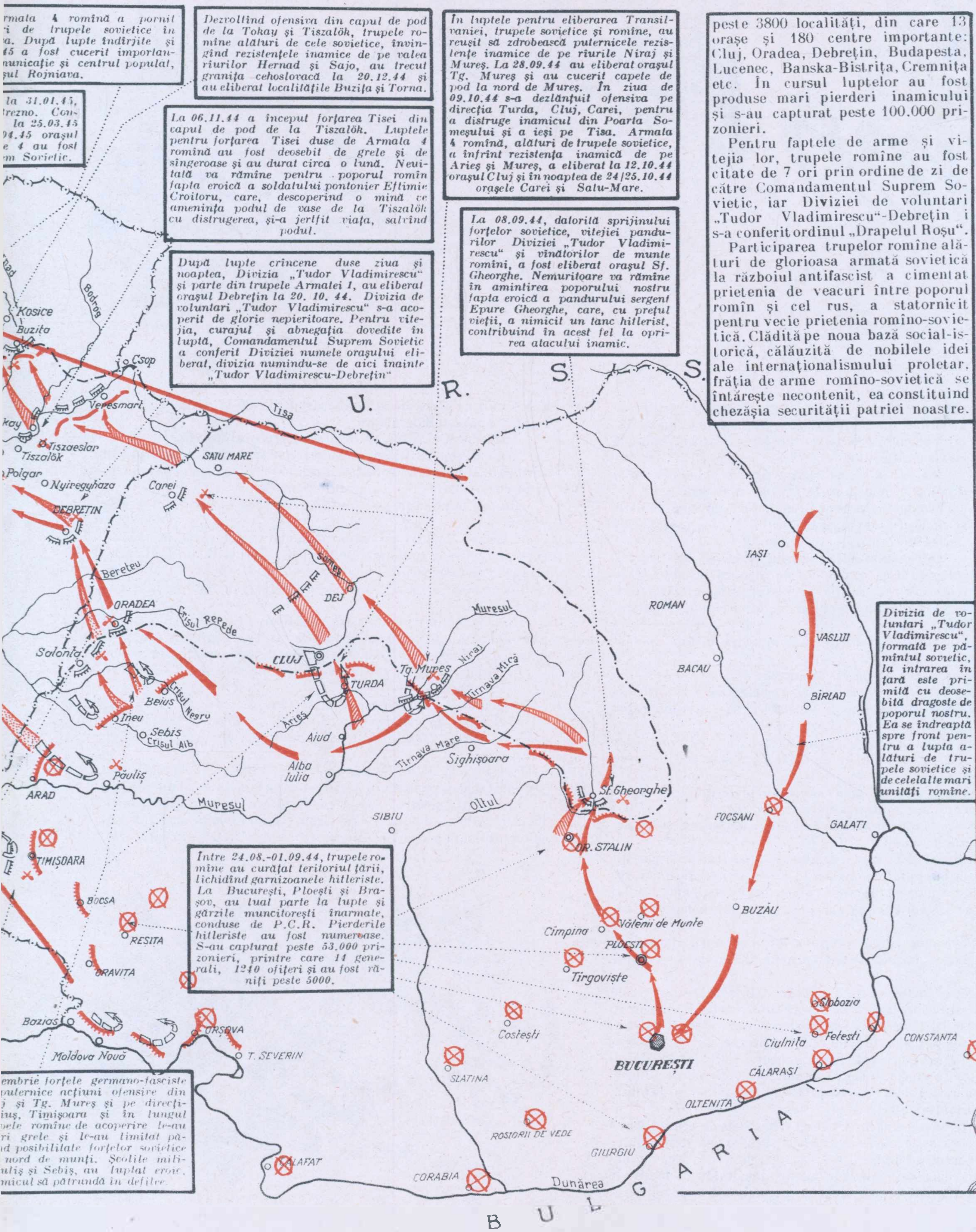
În luptele pentru eliberarea Transilvaniei, trupele sovietice și romîne, au reușit să zdrobească puternicele rezistențe inamice de pe rîurile Niraj și Mureș. La 28.09.44 au eliberat orașul Tg. Mureș și au cucerit capete de pod la nord de Mureș. În ziua de 09.10.44 s-a dezlănțuit ofensiva pe direcția Turda, Cluj, Carei, pentru a distruge inamicul din Poarta Someșului și a ieși pe Tisa. Armata 4 romînă, alături de trupele sovietice, a înfrînt rezistența inamică de pe Arieș și Mureș, a eliberat la 12.10.44 orașul Cluj și în noaptea de 24/25.10.44 orașele Carei și Satu-Mare.

La 08.09.44, datorită sprijinului forțelor sovietice, vitejiei pandurilor Diviziei „Tudor Vladimirescu" și vînătorilor de munte romîni, a fost eliberat orașul Sf. Gheorghe. Nemuritoare va rămîne în amintirea poporului nostru fapta eroică a pandurului sergent Epure Gheorghe, care, cu prețul vieții, a nimicit un tanc hitlerist, contribuind în acest fel la oprirea atacului inamic.

...peste 3800 localități, din care 13 orașe și 180 centre importante: Cluj, Oradea, Debrețin, Budapesta, Lucenec, Banska-Bistrița, Cremnița etc. În cursul luptelor au fost produse mari pierderi inamicului și s-au capturat peste 100.000 prizonieri.

Pentru faptele de arme și vitejia lor, trupele romîne au fost citate de 7 ori prin ordine de zi de către Comandamentul Suprem Sovietic, iar Diviziei de voluntari „Tudor Vladimirescu"-Debrețin i s-a conferit ordinul „Drapelul Roșu".

Participarea trupelor romîne alături de glorioasa armată sovietică la războiul antifascist a cimentat prietenia de veacuri între poporul romîn și cel rus, a statornicit pentru vecie prietenia romîno-sovietică. Clădită pe noua bază social-istorică, călăuzită de nobilele idei ale internaționalismului proletar, frăția de arme romîno-sovietică se întărește necontenit, ea constituind chezășia securității patriei noastre.

Între 24.08.-01.09.44, trupele romîne au curățat teritoriul țării, lichidînd garnizoanele hitleriste. La București, Ploești și Brașov, au luat parte la lupte și gărzile muncitorești înarmate, conduse de P.C.R. Pierderile hitleriste au fost numeroase. S-au capturat peste 53.000 prizonieri, printre care 14 generali, 1240 ofițeri și au fost răniți peste 5000.

Divizia de voluntari „Tudor Vladimirescu", formată pe pămîntul sovietic, la intrarea în țară este primită cu deosebită dragoste de poporul nostru. Ea se îndreaptă spre front pentru a lupta alături de trupele sovietice și de celelalte mari unități romîne.

...embrie forțele germano-fasciste ...puternice acțiuni ofensive din ...j și Tg. Mureș și pe direcți... ...iuș, Timișoara și în lungul ...pele romîne de acoperire le-au ...ri grele și le-au limitat pă... ...nd posibilitate forțelor sovietice ... nord de munți. Școlile mili... ...uliș și Sebiș, au luptat eroic, ...micul să pătrundă în defilee.

La Gron

de I. VĂLEANU

Primăvara venise pe nesimțite. Furați de grijile de fiecare zi, de marșuri și lupte, soldații nu-și dădură seama decît tîrziu de tot că natura îmbracă straie multicolore.

Bine că a trecut iarna! Cînd e cald, oricum și greutățile războiului le învingi mai ușor.

Frontul ajunsese pe Gron, în Cehoslovacia. Luptele se dădeau acum în jurul orașului Zvolen, așezat chiar pe malul rîului.

Într-o dimineață însorită de sfîrșit de martie, un pluton al companiei de pionieri se odihnea în curtea unei școli dintr-un sat de pe malul stîng al Gronului.

Pe la amiază, glasul comandantului de pluton răsună cu putere.

— Gata băieți, sus!

Oamenii își strînseră lucrurile și se adunară în fața comandantului.

Ofițerul se uită în jur apoi li se adresă:

— În seara asta o să avem iarăși o „petrecere". E vorba să trecem peste Gron un batalion de vînători și să-l sprijinim apoi pentru ocuparea unei înălțimi. Uitați-vă aici.

Oamenii se înghesuiră să privească harta.

— Acesta-i Gronul. Rîul curge de la nord spre sud, la vreo 5 km spre vest de aici.

Cu glas scăzut, ofițerul dădu oamenilor toate detaliile legate de locul și modul de executare a trecerii.

Apoi, se trecu la organizarea în amănunt a acțiunii și la împărțirea concretă a sarcinilor.

Caporalii Bucur și Ghiran, consăteni și prieteni nedespărțiți, se găsesc de la începutul campaniei în grupa sergentului Moraru. Împreună cu alți patru pionieri, ei formează echipajul vasului de cauciuc cu care vor trece primul pluton din batalionul de vînători.

O echipă cu sonde „ghiare de pisică", țăruși, sfori, placarde și exploziv va însoți dincolo de apă, primul pluton care va trece Gronul.

Spre seară, cu materialul gata încărcat în căruțe, întreg convoiul se îndreaptă spre apă. Picioarele cailor și roțile căruțelor au fost înfășurate cu cîrpe și cîlți să nu se audă zgomotul la inamic.

La trei sute de metri de Gron, plutitorii și restul de material se descărcă. De aici, spre rîu, terenul cobora într-o pantă destul de repede pînă la vreo 150 metri de mal, și se sfîrșia cu o luncă. Echipajele își rostogolesc cu grijă plutitorii legați în huse de pînză. Restul materialului este dus pe brațe.

La piciorul pantei sînt niște văiugi și boschete de arini. Pionierii se opresc aici, se răspîndesc „de front" și echipajele desfac plutitorii, pe care încep a-i umfla. Deși această treabă se face cu cît mai multă băgare de seamă, totuși în noapte zgomotul făcut de foalele cu care se umflă bărcile de cauciuc se aude destul de bine. De la apă, trimis de comandant, vine un agent mai mult alergînd. Șoapta lui în noapte este șuierătoare.

— Mai încet fraților, că se aude al dracului în față.

Pionierii se străduiesc să înăbușe cît mai mult zgomotul. Se verifică apoi încă o dată efectivele echipajelor, se dispun pe numere și se completează „echipamentul" bărcilor.

Ghiran, chircit după un plutitor, fumează în pumni un rest de țigară.

— Ce zici Bucure, azi luăm apă numai la galoși sau ne spălăm și pe cap, întrebă în șoaptă Ghiran care a avut de furcă din greu cu apa la toate trecerile.

Bucur nu-i răspunse; se căznea să lege priponul de la capul vasului.

Un zăngănit ușor se auzi din spate. Sosiseră vînătorii din primul pluton care urma să treacă Gronul. Oamenii se răspîndiră și ei prin desișuri, în timp ce comandantul fixă ordinea de trecere a grupelor.

În sfîrșit, un agent de la punctul de trecere dădu semnalul.

— Plutitorul la apă.

Sergentul Moraru, comandă pe șoptite.

— Echipaj de vas, apucați, la braț, pe umăr... sus, înainte marș! Oamenii, icnind, se sileau să păstreze cadența și să meargă fără zgomot.

Prima cursă s-a desfășurat în liniște. Vînătorii debarcați s-au răspîndit repede pe mal în așteptarea celorlalți oameni din pluton.

În timpul cursei a doua, cînd vasul era pe la mijlocul apei, de pe o înălțime de dincolo de Gron țîșni o rachetă spre rîu. Lumina pîlpîindă acoperi pentru un moment văile și, din întuneric,

răsăriră pentru cîteva clipe, arinii din stînga apei. Inamicul simțise zgomotul și-și ascuțea atenția.

O mitralieră clănțăni stingheră. Gloanțe trasoare, albe, verzi, roșii, începură să zboare peste capul pionierilor din vas. Traiectoria însă trecea mult pe deasupra apei.

De pe malul nostru nu răspunse nimeni.

A treia cursă se desfășură în liniște și cu aceasta plutonul fu complet trecut pe celălalt mal.

Transmisioniștii întinseră apoi un fir peste rîu pentru a se ține o legătură continuă cu plutonul.

Deodată, două explozii sfîșiară liniștea nopții. Rachetele țîșniră iar deasupra văii și mitraliera inamică deschise din nou focul. Pionierilor de pe mal li se strînse inima. Ei ghiciră în acest zgomot explozii de mine. Plutonul de vînători le întîlnise-n cale.

După un timp, în telefon răsună o voce.

— După șosea am întîlnit mine. Am încercat să le ocolesc dar am dat din nou de ele. Inamicul le supraveghează cu foc. Este nevoie de pionieri și încărcături de exploziv pentru culoarele necesare trecerii batalionului.

Comandantul organiză repede echipele și numi pe plutonierul Popescu, ajutorul său, la comanda pionierilor ce urmau să plece peste rîu.

La cererea sa, caporalul Bucur, specialist în deminare, fu alăturat echipelor. Ghiran, după aprobarea dată de comandantul de pluton, intră și el în echipele ce plecau peste Gron. Plutonierul Popescu își împărți repede oamenii la lucru. Bucur luă comanda echipei pentru culoarul de la mijloc, echipă în care se găsea și Ghiran.

Bucur își luă sonda. Legă apoi de centură la spate o mică ancoră prevăzută cu un scripet. Prinse după aceea de scripet un cablu telefonic pe care urmau să i se trimită materialele necesare creării culoarului, adică încărcăturile de exploziv și trepiezii respectivi. Trecu peste un rambleu de cale ferată, își alese o direcție de înaintare cum putu mai bine în întuneric și, culcat cu fața spre inamic, începu să sondeze.

Prima mină avea percutoare cu un arc și șplint. Bucur puse mîna dreaptă pe șplintul percutorului, cu două degete jos sub urechile șplintului și cu degetul mare pe axul percutorului.

În felul acesta, el împiedica explozia minei pe timpul cercetării. De cîte ori lucra la o astfel de mină, Bucur își amintea de un prieten al său care „vrăjea șerpi". La început, îi apuca de deasupra capului ca să nu-l muște.

De fapt, minele erau tot atît de înșelătoare ca și șerpii.

Pe direcția de înaintare mai găsi patru. După un timp nu mai întîlni nimic; ajunsese la limita de fund a cîmpului de mine.

Bucur înfipse ancora în pămînt, trecu cablul după scripete și printr-o smucitură semnaliză să i se trimită prima încărcătură.

Instalarea încărcăturilor îi luă ceva timp. Cînd totul fu gata, Bucur se retrase afară din cîmpul de mine și, la încuviințarea plutonierului, dădu foc încărcăturilor. O bubuitură puternică trăsni în noapte. Suflul gazelor și un miros specific de trotil îi izbi drept în față pe pionieri.

Explozia atrase asupra cîmpului de mine focul aruncătoarelor și mitralierelor inamice. Dar loviturile cădeau din fericire ceva mai în spate.

La îndemnul lui Bucur, pionierii își continuară lucrul prin noapte și ploaia de gloanțe.

Cînd totul fu gata, vînătorii fură înștiințați că pot trece. Pentru mai multă siguranță la intrarea și ieșirea din culoar au fost instalați pionieri care le indicau drumul.

Bucur făcea acum o ultimă verificare a culoarului venind dinspre inamic. Cam pe la mijloc se aplecă să ridice o placardă uitată în mijlocul drumului. Simți o înțepătură la mînă și și-o trase repede înapoi. Duse din nou mîna pe pămînt în locul unde simțise înțepătura. Un fior rece îi trecu prin lungul spinării; pipăise mustățile unei mine „S". Cine nu cunoștea cît de periculoasă era o astfel de mină, îmbrăcată în două cămăși metalice, plină cu gloanțe? Cînd era acționată, mina sărea în sus pînă la 1—1,5 metri înălțime. Apoi exploda, aruncînd gloanțele în toate părțile, ca din pușcă.

Să umble la mină acum cînd vînătorii intraseră pe culoar ar fi fost o greșeală de neiertat. O mică neatenție și gloanțele ar fi secerat tot plutonul.

Bucur știa aceasta; mina era extrem de sensibilă. O hotărîre trebuia totuși luată. Vînătorii se apropiau în grabă. Nu mai era timp de gîndit. Bucur se ghemui pe mină cu fața spre intrarea culoarului și se încleștă bine îngenunchiat și în pumni ca să nu fie răsturnat. Ostașii nici nu avură timp să-și pună întrebarea ce face acest om îngenunchiat în mijlocul culoarului. Poate îl credeau mort ori rănit. Cîțiva, neobservîndu-l în noapte, îl izbiră în trecere, dar Bucur se ținu bine. Picuri mari de sudoare îi curgeau pe față. Cînd ultimul om trecu, el răsuflă ușurat.

Acum putea umbla la mină. O scoase cu atenție și o arătă plutonierului, care rămase încremenit văzînd-o. Se trecu deîndată la o nouă verificare a culoarului, apoi se luară măsuri pentru marcarea strictă a locului de trecere.

Curînd trecu și restul batalionului de vînători. Pînă în zori, inamicul fu scos din pozițiile pe care le ocupa pe malul drept al Gronului.

Intr-un sat ceh

de Nicolai EFREMKIN

...Către Berlin, lovindu-l pe dușman,
Mergea armata într-un stins apus.
Intr-o căsuță-a unui ceh sărman
Rănit, murea infanteristul rus.

Odată numai de pe-al morții pat
S-a ridicat acel soldat rănit —
Atunci cînd buzunarul și-a cătat,
Cînd brațu-i pe vecie-a-ncremenit.

Atunci lîngă perete a căzut
Carnetu-i de partid — și lîngă el
O floare dintr-un măr cu iz pierdut,
A soației poză și-o buclă în inel.

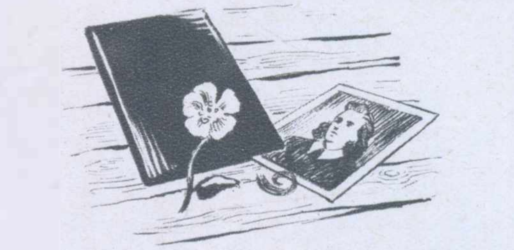
Indurerat, bătrînul ceh ce mi-l
Veghea la creștet, în carnet a pus,
Fotografia, bucla de copil,
Și floare-aceea simplă de nespus.

Credința, dorul, mărul casei mici,
Tot ce i-a fost mai sfînt și mai iubit,
Au încăput ca-ntru-n simbol aici,
In carnețelul roșu de partid.

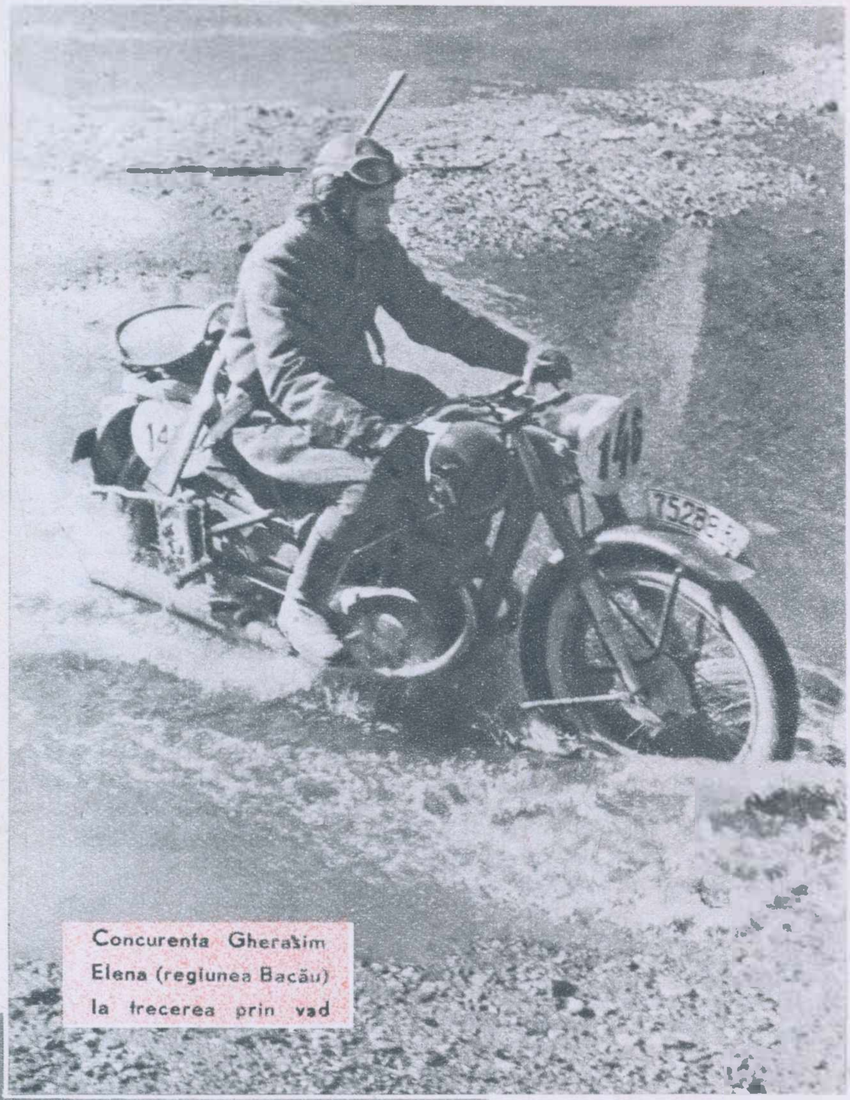
La pieptu-i l-a purtat mereu, sperînd —
Prin groaznicul prăpăd, prin foc dușman,
Prin tot ce trece un soldat de rînd —
El, cel mai curajos și mai uman.

..Sub canonadă cerul se topea.
Se-ncovoia și luna sub ferești...
In zări de fum treceau iar pe șosea
Inaintînd — coloanele rusești...

In romînește de
Ioan MEIȚOIU

O competiție

Concurenta Gherasim Elena (regiunea Bacău) la trecerea prin vad

de Costin E. SCUTARU

Pe o vreme minunată, s-a dat plecarea în cea de-a III-a ediție a Campionatului A.V.S.A.P. de regularitate și rezistență moto.

Etapa republicană a acestei competiții de masă a adunat la start pe motocicliștii învingători în concursurile de regularitate și rezistență desfășurate în toate regiunile țării.

Concursul din anul acesta a marcat o vădită superioritate, atît în ceea ce privește organizarea calității concurenților cît și a mașinilor cu care s-a alergat. Tineretul a fost în special bine reprezentat, fapt îmbucurător.

În majoritatea lor, concurenții au dovedit multă combativitate și dîrzenie în lupta pentru cucerirea de locuri mai bune în clasament; 10 bărbați și cinci femei, dintre concurenți, au terminat un traseu extrem de dur, cu zero penalizări, iar penalizările primite de ceilalți concurenți se datoresc panelor și defecțiunilor suferite la mașini.

Probele de tir și aruncarea grenadei, care au marcat caracterul sportivo-aplicativ al concursului, au arătat că în această direcție mai sînt încă necesare unele eforturi din partea concurenților. Cauzele obiective, cum a fost, în primul rînd, oboseala după parcurgerea unui traseu destul de greu, n-au împiedicat însă ca unii dintre ei, să obțină rezultate valoroase la tir. Astfel, Boca Gheorghe (regiunea Cluj) întrunește 87 de puncte, Muțu Ion (regiunea Pitești) 82 de puncte și Isăilă Constantin (regiunea Craiova) 79 de puncte.

În ceea ce privește mașinile cu care s-a alergat, este de remarcat faptul că, spre deosebire de anul trecut, concurenții le-au pregătit mult mai bine pentru a înfrunta un traseu lung de 300 km pentru bărbați și 150 km pentru femei, în mare parte neasfaltat sau nepietruit.

Dar dacă acestea au fost părțile pozitive, trebuie să arătăm și unele lipsuri pe care concursul le-a scos în evidență.

Prima o constituie numărul mic de femei concurente, abia nouă. Pentru președinții comitetelor organizatorice regionale, atragerea femeilor spre această disciplină sportivă trebuie să constituie o preocupare de viitor. In același timp, este necesar să se acorde o atenție deosebită pregătirii lor ca trăgătoare. (Cea mai bună performanță la tir a obținut-o Eufrosina Banciu — oraș București — care a întrunit doar 63 de puncte).

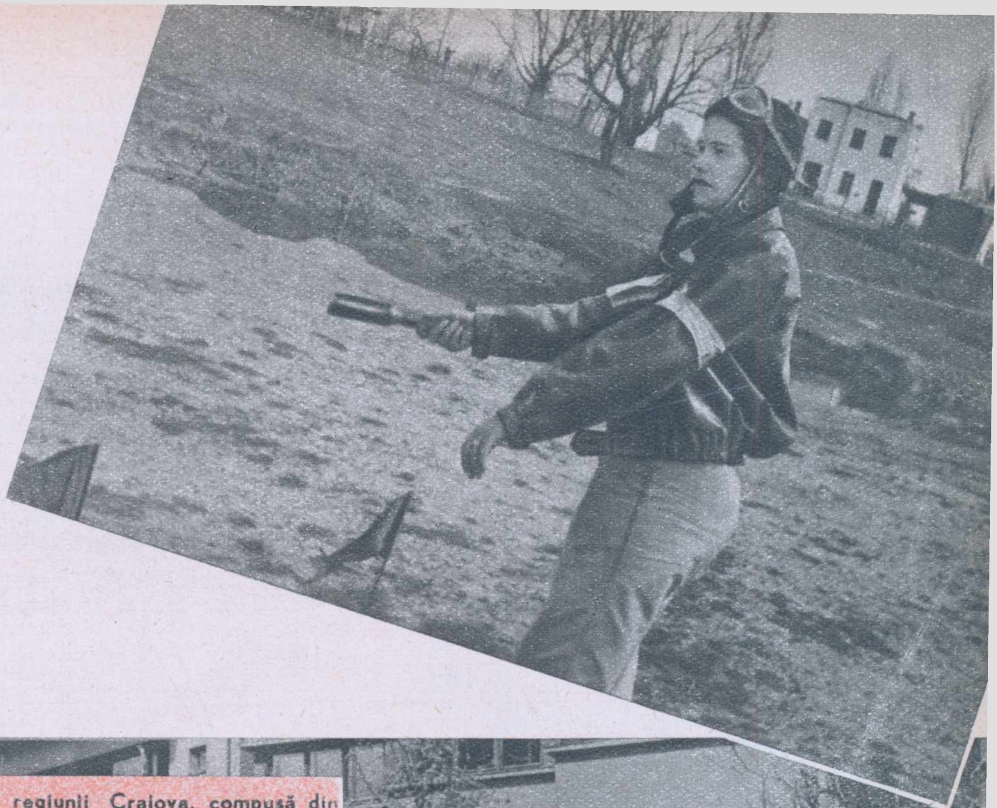
O altă lipsă o constituie și faptul că nu toți concurenții s-au pătruns de importanța asigurării tehnice a mașinii cu care trebuia acoperit traseul. Cu numărul pe martie al revistei noastre, am început publicarea unor indicații tehnice în ceea ce privește pregă-

Proba de tir cere o perfectă stăpînire a tuturor regulilor de tragere (sus). Reprezentantul echipei regiunii Craiova, Popescu Eugen, înfruntă cu dîrzenie duritatea traseului (stînga)

reușită

tirea motocicletelor pentru diferitele concursuri. Revista va continua să insereze în paginile ei astfel de sfaturi practice.

Și, în sfîrșit, pe timpul cît concurenții au fost cantonați în București, s-a făcut simțită lipsa de autoritate a unor responsabili de echipe (Bacău, Constanța) care și-au scăpat lotul din mînă în ceea ce privește disciplina sportivă.

În concluzie, ediția III-a a Campionatului A.V.S.A.P. de regularitate și rezistență moto, prin fazele care s-au desfășurat pe plan regional și republican, a constituit o vie și activă propagandă pentru sportul aplicativ cu motor, practicat în rîndurile asociației noastre.

Competiția a constituit, de asemenea, și un prilej pentru concurenții veniți din toate regiunile patriei noastre pentru a-și spori cunoștințele și deprinderile tehnice și sportivo-aplicative prin schimbul de experiență cu cei mai buni motocicliști ai asociației noastre.

Tuturor participanților care au reprezentat regiunile la acest campionat socotim că le revine sarcina ca, la înapoiere în orașele și satele lor, să activeze intens pentru a atrage un număr tot mai mare de tineri și tinere care să învețe și să practice motociclismul aplicativ.

Rezultatele obținute de către unii din concurenți au lăsat să se întrevadă posibilitatea selecționării lor în loturile A.V.S.A.P., care vor concura atît în viitoarele competiții interasociații sportive, pe plan republican, cît și în cele internaționale. De aici, obligația ce le revine de a continua cu asiduitate antrenamentul pentru a fi demni de cinstea de a reprezenta culorile asociației noastre.

Și acum iată clasamentul obținut pe echipe și concurenți în urma trierii rezultatelor:

Echipe bărbați: 1. Craiova (36 puncte); 2. București oraș (43 puncte); 3. Cluj (50 puncte); 4. Galați (56 puncte); 5. Pitești (74 puncte); 6. Stalin (109 puncte); 7. Hunedoara (193 puncte); Urmează apoi în ordine regiunile: Oradea, Bacău, Ploești, Iași, Suceava, Baia-Mare și Constanța, cu cîte un concurent care a abandonat. Echipele regiunii București, Regiunii Autonome Maghiare și regiunii Timișoara, nu s-au clasat.

Individual bărbați: Tuleu Ștefan (Oradea), Popescu Eugen (Craiova), Ionescu Nicolae (Galați).

Individual femei: Pavlenco Jenica (Galați), Banciu Eufrosina (București — oraș), Tughin Sanda (București — oraș).

Echipa regiunii Craiova, compusă din Isăilă Constantin, Secu Ariton și Popescu Eugen, a devenit campioană A.V.S.A.P.

Tînărul Tuleu Ștefan, regiunea Oradea, ciștigă proba la individual bărbați. Motociclista Pavlenco Jenica, regiunea Galați, s-a clasat pe locul I la proba individual femei

Au trecut cincisprezece ani...

de Igor LIUBIMOV

Vizita pe crucişător a mers bine. Membrii organizaţiei de bază D.O.S.A.A.F. sînt încîntaţi de primirea călduroasă pe care le-au făcut-o marinarii, de lucrurile noi şi atît de interesante văzute pe vas, de concertul dat de echipa de artişti amatori a crucişătorului.

Cel mai de vază dintre oaspeţi, preşedintele Ostap Andreevici, îşi mîngîie mustăţile negre, în care strălucesc fire argintii, tuşind mulţumit.

Se serveşte ceai şi gustări, apoi oaspeţii se aşează în fotoliile moi din cabina oficială.

Prin luminător se vede cum întunericul coboară deasupra mării. Briza uşoară mişcă perdeaua de la fereastră, pătrunde în cabină şi se joacă cu filele unei cărţi aşezate pe masă.

Ostap Andreevici ia cartea şi se uită atent la ea.

„În spatele inamicului", citeşte el cu glas tare. O carte foarte bună. E vorba despre partizani.

Răsfoieşte cîteva file, apoi continuă:

— Da. Nume ştiute... pe unii dintre ei i-am cunoscut, cîndva, personal.

— Aţi făcut parte din mişcarea de partizani? — îl întrebă comandantul vasului. Şi noi avem pe vas foşti partizani. Iată pe mecanicul nostru şef, zice el, uitîndu-se la un locotenent-major, care stătea alături. A fost partizan de la şaptesprezece ani. Sînt deosebit de interesante împrejurările în care şi-a început viaţa de luptă. Dar, mai bine să povestească el singur aceste întîmplări...

— Dar... nu-i nimic extraordinar de povestit, încearcă să scape locotenentul.

Cei de faţă vor însă să-l asculte. În special Ostap Andreevici.

— Mă interesează foarte mult activitatea partizanilor, apoi e foarte folositor pentru membrii asociaţiei noastre să asculte isprăvile partizanilor.

Locotenentul aruncă spre Ostap Andreevici privirea ochilor săi cenuşii şi începu:

— Aveţi dreptate, dacă ţinem seama că în aceste întîmplări, un mare rol l-a jucat D.O.S.A.A.F. În asociaţie mi-am început pregătirea. Nutream din copilărie gîndul de a deveni marinar în flota noastră militară. Eram comsomolist şi urmăream cu interes lecţiile care se predau la cercurile D.O.S.A.A.F. Acolo am învăţat să conduc ambarcaţiuni cu vele, bărci cu motor şi să trag cu puşca.

Cînd a început Marele Război pentru Apărarea Patriei, aveam şaptesprezece ani. Eram în concediul de vară la părinţii mei, într-un sat ucrainean. Evenimentele se desfăşurau cu repeziciune. Părinţii n-au avut timp să se evacueze, nici să mă trimită undeva şi astfel am rămas în teritoriul ocupat.

Într-o zi a nimerit la noi un ostaş sovietic rănit, care a cerut să-l ascundem de nemţi. L-am adăpostit cîteva zile în podul casei. Avea febră mare, îl chinuiau durerile. Mătuşa mea îl îngrijea cu mult devotament, dar starea lui se înrăutăţea. Într-o zi călduroasă de toamnă, l-am dus la cimitir.

Arma lui şi două cartuşiere pline au fost îngropate în grădină. După cîteva zile însă, le-am dezgropat, le-am dus în pădure şi le-am ascuns în scorbura unui stejar bătrîn. Nutream gîndul să trec la partizani şi aveau să-mi prindă bine...

În aceste zile grele în raionul nostru a început să acţioneze un detaşament de partizani, condus de un marinar din flota Mării Negre, poreclit „Îndrăzneţul".

Partizanii băgaseră groaza în rîndurile fasciştilor. Comandantul german oferise o importantă sumă de bani pentru capul său. După cum era şi normal, circulau fel de fel de legende despre detaşamentul de partizani şi comandantul său. Se povestea, de pildă, că „Îndrăzneţul" are obiceiul să se deghizeze şi să plece personal în cercetare în dipozitivul inamicului.

Acest lucru s-a dovedit a fi adevărat şi era cît p-aci să-l coste viaţa...

Într-o zi a venit la noi un colhoznic din satul vecin, care ne-a adus o veste tristă: „Îndrăzneţul" fusese prins de fascişti.

Acest lucru m-a impresionat puternic. „Asemenea oameni îşi dau viaţa pentru patrie, iar eu trîndăvesc acasă" — mi-am zis. Hotărîrea a fost luată. Chiar a doua zi urma să plec să caut detaşamentul de partizani, care se zvonea că ar fi ascuns în pădurea numită „Valea lupilor".

În zorii zilei, cînd toată lumea dormea, m-am îmbrăcat ca pentru un drum lung, am ieşit din casă cu rucsacul cu merinde, m-am strecurat prin grădină spre cîmp, apoi ocolind drumurile umblate, am ajuns în pădure. Am scos din scorbură arma, pe care o învelisem în cîrpe curate, am încărcat-o şi atîrnînd-o cu cureaua de umăr, am pornit mai departe.

Soarele era sus de tot, cînd am dat de o potecă îngustă care cobora spre rîu. Aici, pădurea se rărea şi întreg povîrnişul era perfect vizibil. Chiar la marginea apei, se zărea o plută mică, care servea ca loc de acostare pentru bărci.

Din direcţia rîului, s-a auzit, deodată, clar, zgomotul unei bărci cu motor. M-am ascuns în tufiş şi peste cîteva clipe, am zărit, într-adevăr, o mică barcă cu motor, care apăruse din direcţia cotului pe care-l făcea rîul şi care se îndrepta direct spre locul unde eram ascuns.

Cum stăteam camuflat în tufiș, urcat pe o moviliță, vedeam perfect pluta și barca cu motor care se apropia de ea.

Tropăind cu cizme grele, din barcă coborî un fascist voinic, gras, cu galoane de caporal pe epoleți, care legă cu multă grijă barca de plută.

Din barcă mai coborîră încă doi soldați nemți, care trăgeau după ei un om îmbrăcat într-o pufoaică cenușie. Acesta era un om zdravăn, cu umeri largi, purta o barbă neagră, iar la cap era legat cu o cîrpă murdară, plină de sînge.

Omul se legăna de parcă era beat.

Caporalul dădu răstit un ordin soldaților, apoi spuse cîteva cuvinte și mecanicului bărcii.

Micul detașament urca acum cărăruia spre pădure. În față mergea un soldat cu automatul, pe urmă veneau doi soldați care îl excortau pe prizonier, iar caporalul încheia coloana.

Mecanicul se așezase pe mal, în apropierea bărcii. Primise, probabil ordin, s-o păzească.

Micul detașament urcase aproape pe jumătate poteca, cînd prizonierul, care de-abia își tîra picioarele, împiedicîndu-se de un ciot, căzu la pămînt.

Nu știu de ce, eram convins că omul cu barba neagră e un partizan.

Fasciștii începură să-l lovească cu patul automatului, ca să-l facă să se scoale.

Fără să fac vreun zgomot, am scos încet țeava puștii printre crengile tufișului și am ochit drept în capul caporalului. Am apăsat cu sete pe trăgaci. Caporalul se prăbuși. Ceilalți soldați se zăpăciră. Am doborît pe alți doi. Cel de-al patrulea o luă la fugă spre barcă, dar glonțul meu îl ajunse în drum.

Cu ultimul cartuș, l-am ucis și pe mecanic, în clipa cînd se pregătea să sară în barcă. Se lovi de bord, apoi trupul lui se prăbuși în apă.

Am așteptat cîteva clipe, apoi am ieșit încetișor din adăpost, îndreptîndu-mă spre omul cu pufoaica cenușie.

Ochii îi erau închiși, fălcile încleștate, respira greu, fiindcă își pierduse cunoștința.

M-am apropiat de fascistul care zăcea alături și i-am luat bidonul.

Întorcîndu-i capul cu grijă, am turnat în gura partizanului, cîteva picături de rom.

Omul deschise ochii, dar se uita la mine, fără nici o expresie.

L-am cuprins de mijloc și l-am tîrît spre barca cu motor. L-am culcat repede pe fundul bărcii, i-am pus sub cap vestonul meu și m-am întors din nou la locul unde zăceau soldații nemți.

Am adunat tot armamentul și munițiile și m-am întors la barcă.

Am dat drumul motorului și am pornit cu cea mai mare viteză în josul rîului.

Mă uitam atent spre cele două maluri, ca să zăresc casa pădurarului din „Valea lupilor“, unde auzisem că s-ar găsi partizani.

Continuam să merg cu maximum de viteză. Pentru a mă masca, mi-am aruncat pe umeri o manta pe care o găsisem aruncată în barcă, iar pe cap mi-am pus o cască nemțească.

Mersesem aproape o oră cînd, deodată, la o cotitură a rîului am tresărit la o împușcătură care pornea de pe mal.

Din dosul unor trepte, apăru un om îmbrăcat în straie țărănești, cu arma în mînă:

„Hei Fritz, trage imediat barca la mal! Imediat, altfel, trag!“...

Și pentru a întări cele spuse, din spatele meu, de pe mal, porni o altă împușcătură, pentru a-mi arăta că și drumul de retragere a fost tăiat.

Am decuplat motorul și am îndreptat barca spre mal, aruncînd de pe mine echipamentul nemțesc.

Peste cîteva minute eram înconjurat de un grup de partizani, apăruți ca din pămînt, cărora le povesteam cele întîmplate.

M-am bucurat nespus de mult, laolaltă cu ei, cînd am aflat că omul salvat de mine era vestitul comandant al detașamentului de partizani din raionul nostru, marinarul din flota Mării Negre — „Îndrăznețul“...

După o mică pauză, locotenentul-major continuă:

V-am povestit totul. În aceeași noapte, „Îndrăznețul“ a fost transportat într-o tabără, unde se afla un medic. Eu am rămas în mijlocul partizanilor. Din păcate, nu pentru mult timp, căci, foarte curînd, căzînd rănit într-o ciocnire cu nemții, am fost internat într-un spital militar de campanie.

Locotenentul tăcu și ca furat de amintiri, băgă mîna în buzunar, pentru a-și scoate pipa.

Tăcerea fu întreruptă de vocea groasă a lui Ostap Andreevici:

— Și ce s-a mai întîmplat cu „Îndrăznețul“? L-ați mai întîlnit vreodată în viață?

— Nu, n-am avut ocazia, răspunse mecanicul șef. Am auzit numai că s-a însănătoșit și a devenit o adevărată spaimă pentru fasciști. Dar de-ntîlnit nu ne-am mai întîlnit. De altfel, cred că nici nu ne-am fi recunoscut.

Dînsul probabil că și-a ras barba neagră și s-a schimbat mult. Desigur, ar fi fost foarte interesant să ne revedem, să fumăm cîte o pipă de tutun bun, să ne aducem aminte de timpurile trecute.

— Iată ce, spuse Ostap Andreevici, scoțînd din buzunar punga de tutun, „Îndrăznețul“ primește cu multă plăcere propunerea dumneavoastră de a fuma cîte o pipă. Vă rog să vă serviți, tovarășe locotenent-major. Am tutun bun, „fire de aur“. Iar cît privește barba mea, ați avut dreptate. Am ras-o cînd s-a terminat războiul.

(Din „Sovietschii Patriot“)

HIDROLOCAȚIA

de Ing. Fl. ZĂGĂNESCU și A. CREANGĂ

Încă din perioada primului război mondial, numeroși oameni de știință au preconizat folosirea ultrasunetelor atît pentru siguranța navigației cît și pentru descoperirea epavelor și a diferitelor obstacole submarine. Cunoscînd că ultrasunetele au calitatea de a fi ușor dirijate sub forma unui fascicol în direcția dorită, spre deosebire de sunetele obișnuite ce se împrăștie în toate direcțiile, cercetările făcute în acest domeniu au dus, cu timpul, la crearea unui detector al cărui principiu de funcționare era simplu: un emițător special trimite într-o anumită direcție — sub apă — un scurt semnal ultrasonor care, lovindu-se de un obstacol oarecare se reflectă revenind la emițător sub formă de ecou, în caz contrar, acesta pierzîndu-se în apă. În acest fel, cunoscînd că în apă sunetul se propagă cu circa 1500 m/sec. se poate ușor determina distanța la care se află obiectul descoperit.

Rezolvarea acestei probleme impunea însă construirea unor emițători puternici de ultrasunete. În acest domeniu, bazîndu-se pe fenomenul de piezoelectricitate (vibrația unei plăci de cuarț a cărei față este supusă alternativ și foarte rapid la sarcini electrice de sens contrar), savantul Paul Langevin a reușit să construiască primele emițătoare de semnale ultrasonore. Ulterior, acest tip de emițător vibrator a fost perfecționat, putînd servi și ca receptor automat pentru eventualul ecou reflectat de un obstacol (fig. 1).

În prezent, la hidrolocatoarele moderne (fig. 2), cele mai multe emițătoare-receptoare se bazează pe fenomenul magnetostricțiunii, fenomen ce constă în proprietatea unor metale feroase de a vibra atunci cînd sînt supuse la magnetizări și demagnetizări efectuate alternativ și repede.

În hidrolocație se folosesc ultrasunetele cu o frecvență între 15 și 30.000 de vibrații pe secundă, durata unui semnal fiind de circa 1/10 secundă. Semnalul emis de un releu special se face vizibil pe ecranul unui oscilograf și, concomitent, face legătura cu dispozitivul de recepție care așteaptă revenirea ecoului.

Fig. 1

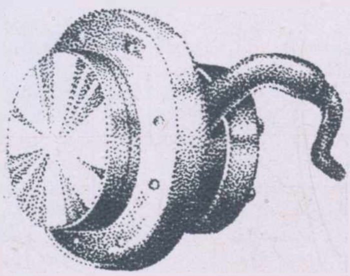

Fig. 2

Semnalele-ecou, amplificate, apar atît pe ecranul unui oscilograf, cît și într-un difuzor, sub formă de sunete. Pe ecranul aparatului se află o riglă gradată transparentă, care dă dintr-o dată distanța pînă la obstacolul descoperit care a reflectat semnalul emis de vibrator. Acesta se afla de obicei într-o casetă specială, dispusă pe fundul vasului (fig. 3).

În cazul cînd și obstacolul și vasul înzestrat cu hidrolocator se mișcă (cazul descoperirii submarinelor în timpul războiului), doar un observator experimentat poate stabili—după sunetul semnalului reflectat — dacă obstacolul (care a reflectat semnalul) se mișcă și în ce direcție anume.

Raza de acțiune a unui hidrolocator poate atinge cîțiva kilometri în funcție de temperatura straturilor de apă pe care le traversează semnalele ultrasonore (care pot curba direcția acestora), de bășicuțele de aer (care pot absorbi sunetele), de fauna și flora marină abundentă (care uneori pot chiar să reflecte semnalul).

De o deosebită importanță se bucură folosirea ultrasunetelor în cercetarea reliefului submarin, pentru obținerea hărților fundului oceanelor, în detectarea bancurilor de pești și a vaselor scufundate. În regiunea unde se bănuiește că există un astfel de vapor scufundat, patrulează un vas înzestrat cu hidrolocator. Deîndată ce s-a detectat locul unde se află epava, se emit semnale foarte dese, stabilindu-se cu destulă precizie poziția și distanța de la suprafața apei la punctele cele mai înalte ale vasului (fig. 4). Aceste date se înscriu sub forma unei diagrame care servește ulterior la evitarea acelui loc (în caz de pericol) sau pentru scoaterea vasului la suprafață.

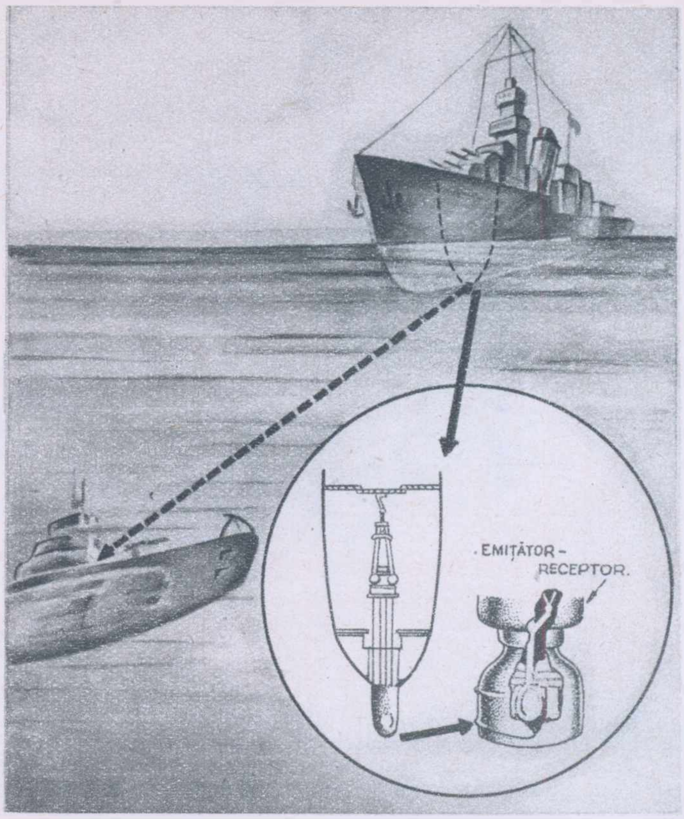

Fig. 3

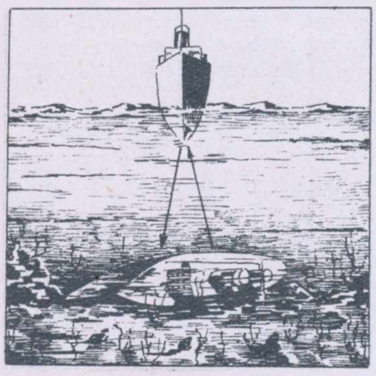

Fig. 4

În acest fel au procedat și specialiștii care au lucrat, în ultimul timp, la eliberarea Canalului de Suez de epavele care împiedicau circulația vaselor. Ei au folosit aparatele sovietice de hidrolocație model NEL—5 P, înzestrate cu oscilografe și televizoare submarine de ultimul tip.

Din cele relatate se poate vedea ce servicii importante aduce ultrasunetul pentru asigurarea securității navigației maritime.

Cronica navomodelistică

La cel de-al doilea concurs internațional de navomodele, ce va avea loc la Moscova între 29 august și 5 septembrie a.c., echipele participante trebuie să se prezinte cu următoarele modele:

Clasa I — model de ambarcațiune de viteză cu motor de 5 cm³, cu elice la apă.

Clasa II — model de ambarcațiune de viteză cu motor de 5-10 cm³, cu elice la apă.

Clasa III — model de iaht, clasa internațională „M".

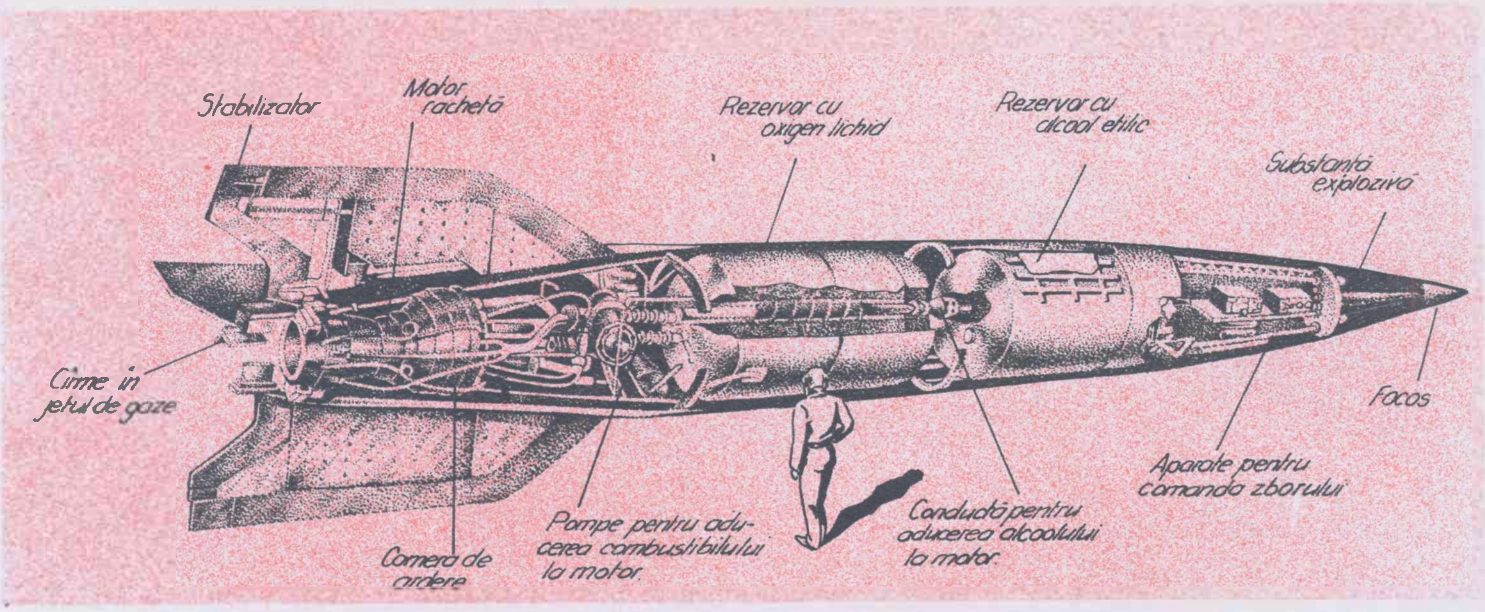
Clasa IV — machetă de navă lungimea 100-1000 mm.

Clasa V — machetă de navă cu vele, lungimea 1000-2000 mm.

Clasa VI model autopropulsat de navă militară, cu abur, lungimea maximă 2500 mm.

Clasa VII — model autopropulsat de navă de pasageri sau de transport, lungimea maximă 3000 mm.

Clasa VIII — model radioteleghidat.

dirijarea rachetelor de la distanță

Ultimele luni ale celui de-al doilea război mondial au adus în luptă o serie de arme noi. Printre acestea, se află și racheta dirijată de la distanță.

Racheta V2, de pildă, care a fost folosită de hitleriști pentru bombardarea teritoriului englez, avea o lungime pînă la 14 m, un diametru de 1,7 m, (la ampenaj 3,6 m) și 12,9 tone greutate, din care o tonă de exploziv. Deplasarea unei astfel de rachete poate atinge o altitudine maximă de 95—100 km și o bătaie de 280 km. Ea are un motor ce folosește drept combustibil alcoolul etilic iar drept comburant oxigenul lichid. Deși rezerva de combustibil și comburant se ridică la 8,5 tone, motorul, care are un consum de 125 kg combustibil/secundă, poate funcționa circa 65 secunde, timp în care dezvoltă, la sol, o tracțiune de 26.000 kg, iar la aproximativ 60 km altitudine, 30.000 kg.

Proiectilul, lansat în poziție verticală cu ajutorul unei instalații speciale capătă după 10—12 secunde de zbor vertical, sub acțiunea unor cîrme dispuse în jetul de gaze arse și comandate cu ajutorul unor giroscoape, o traiectorie curbilinie. În tot timpul funcționării motorului, combustibilul este trimis din rezervor în camera de ardere sub presiune, prin intermediul unor pompe. Datorită faptului că în camera de ardere, se produce o temperatură de aproape 2500°C, alcoolul, înainte de a intra în motor, servește și ca lichid de răcire.

Atingînd viteza de 1500 m/secundă (5400 km/h), altitudinea de 37 km și un unghi de 45° cu orizontala, aparatele de comandă opresc motorul, deplasarea făcîndu-se mai departe în virtutea inerției, traiectoria ei fiind o parabolă parcursă în cinci minute. În timpul zborului, racheta poate dezvolta o viteză medie de 3500 km/h, depășind astfel în apropierea solului, unde datorită frecării cu aerul, se încălzește pînă la roșu (6—700°C), de 2,5 ori viteza sunetului.

Pentru mărirea preciziei de lovire, s-a folosit sistemul de control prin radio al traiectoriei, cu ajutorul „razei directoare" care servește la corectarea parcursului rachetei prin dispozitive speciale de la bordul rachetei.

Pe sol se află două stații de emisie: prima, formată dintr-un emițător fix cu două antene, servește la dirijarea zborului rachetei, iar a doua stație pentru control. Stațiile de emisie și control, situate la 20 km una de cealaltă, platforma de lansare și ținta sînt în linie dreaptă. Fiecare antenă a stației de emisie emite unde, astfel încît în zona emițătorului de control și în zona de lansare a rachetei cele două fascicole de unde radio se acoperă reciproc. Un dispozitiv automat leagă — din sutime în sutime de secundă — pe rînd cele două antene de emițătorul stației. Pe rachetă se află o antenă de recepție, un receptor și mecanisme pentru comanda cîrmelor rachetei. În cazul cînd racheta zboară de-a lungul itinerariului fixat, semnalele celor două antene au aceeași intensitate, ele diferind numai atunci cînd racheta deviază de la drumul stabilit, fapt care produce o rotație automată a cîrmei rachetei (cu ajutorul unui amplificator electrohidraulic) în direcția necesară. Astfel se menține direcția de zbor a rachetei teleghidate.

Avînd în vedere faptul că lansarea unei asemenea rachete necesită suprafețe netede din beton, surse electrice de mare tensiune, aparatura radio pentru dirijare la distanță, o pistă pentru transportarea la locul lansării, greutăți în construcție etc., folosirea acestei rachete este foarte puțin economicoasă.

Astăzi, cînd s-a reușit a se pune la punct ideea genială a lui K. E. Țiolkovski despre rachetele compuse, s-au realizat nave cu 3—4 motoare-rachetă care ating viteze de ordinul a 10.000 km/h, altitudini de 3—400 km și o bătaie de 4—5000 km.

În acest fel, primii pași pe calea cuceririi spațiului cosmic de către om au și fost făcuți.

I. Z

CUM SE STABILEȘTE vîrsta pămîntului

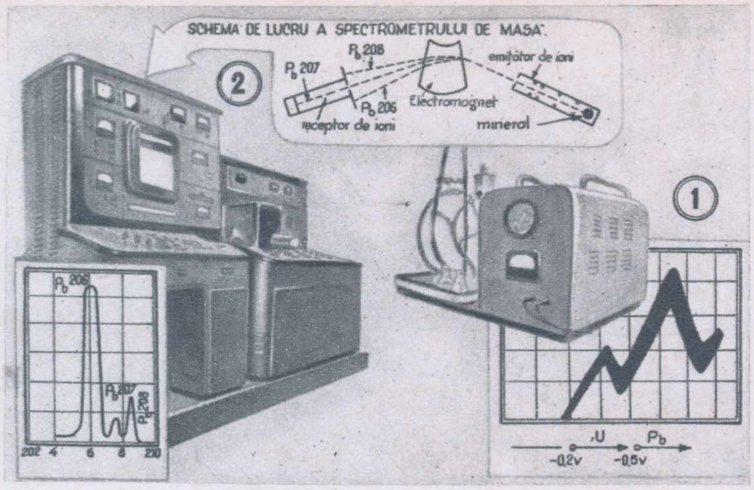
Determinarea vîrstei geologice a rocilor este necesară atît pentru crearea bazei științifice a istoriei dezvoltării planetei noastre, cît și pentru munca zilnică a geologilor. Calculele făcute de academicianul sovietic O. Schmidt pe baza teoriei sale despre formarea pămîntului și a sistemului solar, au arătat că pămîntul are o vîrstă de 6,3—7,6 miliarde ani.

Pentru a se preciza vîrsta rocilor scoarței pămîntului se foloseau pînă nu de mult datele geologiei și ale paleontologiei, care însă dădeau aproximații mari de calcul.

Odată cu descoperirea radioactivității, au apărut și metode precise pentru determinarea vîrstei rocilor, deci și a pămîntului. Se știe că, dintr-un element radioactiv, într-un anumit interval de timp, se dezintegrează o cantitate precisă, care e totdeauna aceeași: ea se numește constantă de dezintegrare și depinde numai de elementul pe care-l caracterizează. Dacă se determină ce cantitate dintr-un element radioactiv s-a dezintegrat și se cunoaște constanta de dezintegrare, se poate ușor stabili timpul cît a durat acest proces și deci și vîrsta mineralului care conține elementul.

Aparatele folosite în acest scop, se bazează pe faptul că elementele radioactive — dintre care cele mai răspîndite sînt uraniul

(continuare în pag. 26)

și thoriul, kaliul, rubidiul — dezintegrîndu-se lent, se transformă, respectiv, în: plumb, argon, stronțiu. Cunoscut fiind faptul că acest proces durează mult timp — spre exemplu numai după 4,5 miliarde de ani o cantitate de uraniu se înjumătățește prin dezintegrare — trebuie să se determine de pildă, cît uraniu și cît plumb se află într-un mineral, spre a i se afla vîrsta.

În prezent, cu ajutorul polarografului oscilator această determinare se face cu precizie. În figura 1 este arătat un polarograf construit în U.R.S.S., precum și curba obținută pe ecranul aparatului, care indică ce cantitate din cele două elemente se găsește în mineralul analizat. Dar aceasta nu e suficient pentru a i se stabili și vîrsta, întrucît atît uraniul cît și plumbul au izotopi (uraniu 235, 238, plumbul 206, 207, 208). Izotopii unui element chimic au aceleași proprietăți fizico-chimice, diferind doar prin greutatea atomică. Întrucît uraniul 238 prin dezintegrare produce plumb 206, iar uraniul 235, plumb 207, urmează a se stabili ce cantități din fiecare din acești izotopi se află în mineral.

Aceasta se obține cu ajutorul spectrometrului de masă. În figura 2 se poate vedea acest aparat împreună cu schema de funcționare și curba rezultată, care arată, ce cantitate din diverșii izotopi ai plumbului se află într-un mineral, în funcție de izotopul de uraniu existent.

Odată determinate cantitățile respective din izotopi, aflarea vîrstei rocii analizate nu mai prezintă dificultăți.

SAVA MORARU
continuă să ne povestească

de N. MATCAȘ

Fluierul puternic al sirenei și ecourile lui prelungi vestesc ora schimbului.

Uzina pare un imens furnicar. Grupuri de muncitori, bărbați și femei de toate vîrstele, glumind și rîzînd zgomotos, mișună pretutindeni în incinta fără margini a fabricii. Totuși, în această mișcare voioasă și veselă se observă disciplină și ordine.

E o zi caldă de primăvară. Soarele aruncă pămîntului raze fierbinți și mîngîietoare. Pe platoul din fața pavilionului A.V.S.A.P., zeci de tineri, băieți și fete, s-au adunat în vederea pregătirii. Dinspre secția de turnătorie se apropie grăbit Sava Moraru. În salopeta nouă de culoarea muștarului, cu mersul său drept și țanțoș, pare, parcă, mai puternic, mai impunător. Tineretul de pe platou îl întîmpină cu binețe și surîsuri primăvăratice, face roată în jurul lui ca de obicei și-i pune fel de fel de întrebări.

Sava Moraru, președintele organizației de bază, se bucură de mare dragoste și încredere din partea membrilor organizației. Și pe drept cuvînt. Președintele este doar un om înțelept, un bun tovarăș și știe multe lucruri frumoase și utile.

„Dragii mei, răsună autoritar vocea lui Moraru, programul începe peste douăzeci de minute. Pînă se adună și cei care mai sînt de venit, să vă povestesc așa cum v-am făgăduit data trecută, cîteva fapte de pe front, în legătură cu OBSERVAREA CÎMPULUI DE LUPTĂ?"

Cele aproape cincizeci de glasuri izbucnesc ca dintr-un singur piept: „Povestește-ne nene Morarule, povestește-ne!"

Și Sava Moraru începu să povestească.

„Era în toamna anului 1944, pe la sfîrșitul lui octombrie. Ploile ce nu mai conteneau, desfundaseră drumurile spre Tisa. Coloane nesfîrșite de trupe sovietice și romîne mărșăluiau spre vest, fără să ia în seamă noroiul terciuit care ajungea pînă la genunchi și ploaia cu stropii reci.

După lupte grele și marșuri continui, ne-am oprit în fața Tisei în cotul de la sud de Solnok, într-un lan de porumb. Ziua era pe sfîrșite. Cerul de plumb și moborît ca niciodată, era una cu pămîntul. Vîntul tăios și ploaia ne biciuiau din toate părțile. În fața noastră, la vreo doi kilometri, în cotul de la Solnok, dincoace de Tisa, unități germane ocupau solid un cap de pod. Trupele noastre, sosite de curînd aici, aveau misiunea ca a doua zi, să atace și să arunce în Tisa unitățile nemțești din capul de pod, care ne interziceau trecerea peste rîu.

În cursul nopții, cu ajutorul călăuzelor, unitatea a ocupat o poziție de plecare în vederea atacului de a doua zi. Bezna nopții și mugetul necontenit al vîntului au mascat inamicului prezența și pregătirile noastre pentru atac.

A doua zi cînd a început să se crape de ziuă, s-au instalat observatoarele de zi și așteptam ordinul de atac.

Grupa mea era formată în majoritate, din ostași greu încercați în luptele de la Mezötur. Am numit ca observator în cadrul grupei pe soldatul Frățilă Ilie. I-am dat misiunea, reperele de care să se folosească și zona locului de observare.

Soldatul Frățilă, căruia noi, din dragoste și din cauza ochilor lui mari și frumoși îi mai spuneau și Ochilă, s-a achitat întotdeauna cu bine de sarcinile primite pe cîmpul de luptă.

Îndrăzneț, viteaz și cinstit în toate acțiunile lui, își ducea misiunea la bun sfîrșit cu dibăcie și meșteșug, indiferent de greutățile ce le întîlnea pe cîmpul de luptă.

După primirea misiunii, Frățilă a repetat sarcina primită și a ales imediat locul de observare. Trebuia să se folosească cît mai mult de îngînarea întunericului cu lumina. Terenul era însă plin de apă. Cu toate acestea, Ochilă al nostru și-a găsit locul cel mai potrivit, de unde vedea în bune condiții mișcările inamicului.

După ce și-a făcut adăpostul la repezeală și a mascat cu grijă lucrarea executată ca să nu fie descoperit de nemți, soldatul Frățilă s-a tîrît nevăzut de inamic și a smuls ierburile care-i jenau observarea, după care a revenit în adăpost tot pe brînci. Aici, a pus arma cu grijă pe parapetul adăpostului, și-a potrivit binoclul, apoi a scos din buzunărașul bluzei creionul și carnetul de campanie și a făcut în cîteva secunde schema fișiei de observare. Este de remarcat că de pe locul ales, observatorul se putea deplasa cu ușurință și în afara vederilor inamicului, atît lateral cît și înapoi, folosindu-se în acest scop, de mîncăturile de pămînt și boschețiii existenți. Ziua prevestea alte lupte grele. Din cauza vîntului care devenise extrem de puternic, ploaia încetase. Nori de toate culorile întunericului se zvîrcoleau în văzduh și se îngrămădeau unii peste alții de parcă voiau să spargă bolta cerului.

Cîmpia din fața noastră era netedă și în general acoperită. Din loc în loc, în mod neregulat și discontinuu, se profilau legănați puternic de vînt arbori de toate mărimile, tufișuri nenumărate și lanuri de porumb. Spre stînga și în fund, sălcii înalte și pletoase arătau cursul leneș al Tisei. Încolo, nici o mișcare omenească. Golul cîmpului de luptă părea desăvîrșit.

Către ora șapte, soldatul Frățilă Ilie raportează:

„Reper 2, două degete de vedere stîngă, mai departe 100 de metri, a apărut o mitralieră inamică".

În adevăr, uitîndu-mă atent cu binoclul în punctul indicat de observator, am stabilit cu certitudine că în acel loc era o armă automată inamică cu servanții respectivi.

După cîteva minute, dibaciul nostru observator raportează din nou:

„Reper 1, mai departe 150 de metri, apar și dispar căști inamice".

Din verificarea făcută, am stabilit de asemenea, că acolo, este un șanț ocupat de o grupă de pușcași inamici". Deși aceasta era foarte bine mascată, totuși, observatorul nostru cu calitățile lui deosebite și experiența sa formată în focul luptelor, a descoperit cu ușurință cele mai neînsemnate mișcări ale inamicului.

Soldatul Frăţilă Ilie sfredelea cu ochii lui mari, ageri, toate măruntaiele fîşiei sale de observare. Se vedeau limpede eforturile ce le făcea pentru îndeplinirea misiunii primite. Munca sa n-a fost însă zadarnică. După alte cîteva minute, observatorul raportează a treia oară:

„Reper 1, două degete de vedere dreaptă, mai aproape 100 de metri, alte căşti inamice apar şi dispar".

Din cele cîteva indicaţii de mare valoare, date de soldatul Frăţilă Ilie, am stabilit uşor, pe unde trecea prima tranşee inamică, în fîşia grupei mele. Ca urmare, am pus aceste date pe o schemă sumară pe care am înaintat-o comandantului de pluton. Datele raportate de mine puse alături de ale grupelor vecine, fără îndoială, erau lucruri de mare preţ înainte de a se da ordinul de atac.

Dragii mei tovarăşi, ne oprim aici. Tovarăşii Pintilie şi Iuga Haralambie, instructori şefi ai cercurilor voastre, vă aşteaptă să începeţi lecţia. Data viitoare, am să vă povestesc şi alte lucruri interesante".

DE CE AŞA?

Se pare că noi, cei din Finteşu Mare, ne-am născut într-un ceas rău. Nu că aş fi superstiţios: „bat în lemn!". Dar vorba lui Conu Leonida, eroul lui Caragiale: „Cînd cade omul la o idee... fandacsia e gata!"

Ce-i drept; la idee am căzut... Dar, s-o iau de la capăt, să nu pierd şirul.

În regiunea noastră, Baia-Mare, ducem lipsă de tractorişti. Ei, şi atunci noi, adică vreo treizeci de tineri din gospodăria agricolă colectivă din Finteşu Mare, ce ne-am zis? Hai să înjghebăm, în cadrul A.V.S.A.P., un cerc de tractorişti. N-am zis bine?

Toată lumea a fost de părere că iniţiativa noastră e foarte bună... chiar şi raionul! Ba aş vorbi cu păcat dacă n-aş spune, de la bun început, că raionul ne-a sprijinit permanent şi... în rate. Chiar aşa, stai să vezi.

Prin toamna trecută, care va să zică, ne-am înfiinţat. N-a trecut nici o lună şi ne-a venit de la raion un instructor, băiat bun, priceput şi cu multă tragere de inimă. (Altă posibilitate nu era; în gospodăria noastră nu se găsea aşa ceva). A tras sărmanul cît doi, numai noi am rămas... de căruţă. Uitaseră se vede cei de la raion să ne trimită material documentar sau poate şi-or fi zis: „N-au decît să se descurce cum vor şti. Dacă vom da la fiecare planşe, manuale etc., noi cu ce mai rămînem?"

Să nu credeţi cumva că vreau să-i critic. Dimpotrivă! Trebuie să recunoaştem că pe la începutul anului, au început să trimită şi materialele. Cu ţîrîita, cu economie, că doar nu dădeau... „turcii".

Am început să învăţăm cu sîrg şi mărturisesc că am ieşit tobă de învăţătură. Aveam şi noi un singur „of": n-aveam parte de tractor decît... în pozele din manuale.

Dar a sosit primăvara şi a început munca cîmpului. Ne-a trimis S.M.T. un tractor de toată frumuseţea. Noi îl priveam cu jind şi ne ziceam: „duminicile, cînd s-o odihni tractoristul, vom face practică pe tractor, îndrumaţi de instructorul nostru".

Asta am zis noi, dar tovarăşii de la raion au zis altfel. „Şi instructor şi material şi tractor... este prea mult! Să nu-şi ia cei din Finteşu Mare nasul la purtare!"

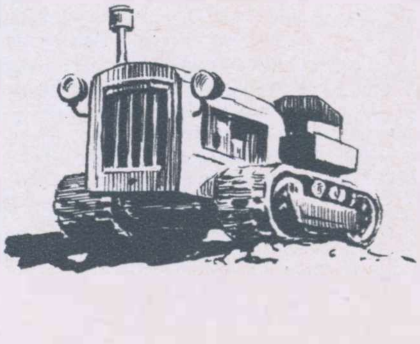
Şi... ne-au luat instructorul.

Tractorul a rămas duminică sub şură, iar noi am rămas... de căruţă.

Nu-mi place să cobesc, dar dacă vom merge tot aşa, ajungem tractorişti... la sfîntu aşteaptă.

Ionel LUNCAŞU

(După articolul „La jumătatea drumului" apărut în ziarul regional „Pentru Socialism" nr. 1008 din 2 aprilie 1957).

Cîntec din frunză de arţar

Gr. IOANID

Încet tăcerea se-nchega
Pe măguri adormise tunul,
A nopţii pasăre zbura
Şi-n policandru aprindea,
Luceferi unul cîte unul.

Văzduhul mirosea a fum
Iar puşca mai era fierbinte.
Al amintirilor duium,
M-au prins în hora lor acum,
Şi-mi stăruiau cu drag în minte.

Într-un tîrziu un lăutar,
Cu jind la scripcă şi la casă,
Din frunză lată de arţar,
Cînta de dor — cînta de-amar
Şi de nădejde viforoasă.

Părea că-n mreaja de fiori,
Dumbrăvile tresar s-asculte:
În frunza lui cîntau viori
Şi triluri de privighetori
Şi-a inimilor doruri multe.

Dar prinsă-n zbor cîntarea lui
A zăbovit şi prin tranşee;
Şi-apoi pe urma dorului,
S-a dus spre poala codrului,
La casa-n prag cu o femeie.

În fapt de zi am atacat:
Venind curgea spre duşman jarul...
Pe iarba arsă lîngă sat,
Cu pumnii strînşi pe-al armei pat,
Căzu în luptă lăutarul.

. . . .

Văd azi pe lan făr de hotar,
Urcînd izbînda spice-n soare,
Şi parcă-n zori se-aude iar,
Prin frunză lată de arţar,
Un cîntec viu ca o chemare.

Cu el purtăm din prag în prag
A strungurilor sîrguinţă
A holdei noastre vălmăşag,
Al versurilor cald şirag,
Din biruinţă-n biruinţă.

SCURTE ȘTIRI

HOTĂRÎRE LUATĂ IN COLECTIV

De curînd, comitetul raional A.V.S.A.P. Videle a organizat o ședință festivă în cadrul căreia s-a înmînat fanionul de organizație de bază fruntașă pe raion, organizației de bază a Sfatului popular Videle și diploma de organizații de bază fruntașe, celor din Merenii de Sus și Mirșa.

Cu acest prilej, între organizațiile de bază Blejești, reprezentată prin tovarășul Marinescu Stelian și organizația de bază a Sfatului popular raional, reprezentată prin tovarășul Coman Stan, s-a organizat o întrecere, fixîndu-se, în același timp și obiectivele ei.

Tovarășul Stroe Marin, din organizația de bază Mirșa, a făcut propunerea ca această întrecere a căror obiective sînt creșterea numerică a membrilor, strîngerea cotizațiilor la zi, înmînarea de carnete și insigne la toți membrii, o bună frecvență la pregătirea tehnico-militară, să fie extinsă la toate organizațiile de bază din raion.

Toma SOCRATE
corespondent

PREGĂTIREA POLITEHNICĂ A ELEVILOR

Hotărîrea luată de Ministerul Învățămîntului și al Culturii cu privire la politehnizarea învățămîntului în școlile medii reprezintă un mijloc principal pentru ca tineretul să-și însușească o pregătire multilaterală. În această problemă, de un ajutor prețios sînt și cercurile de pregătire tehnică organizate în școli de către organizațiile de bază respective ale asociației noastre.

Din cele constatate pe teren se observă că, la unele școli, acolo unde comitetul organizațiilor de bază se preocupă de acest lucru, s-au înregistrat și rezultate frumoase. Așa, de exemplu, la Școala Tehnică de Exploatare C.F.R., au luat ființă cîteva cercuri de radiotelegrafiști și chiar o echipă de tir.

Dar nu tot același lucru putem spune despre școlile medii nr. 7 „I. L. Caragiale", Centrul Școlar Medical, Școala Tehnică Financiară și altele, din raionul „I. V. Stalin". Aici, deși au luat ființă cercuri de specialitate, comitetele organizațiilor de bază nu au găsit înțelegere și sprijin nici la direcția școlii și nici la organizațiile de bază U.T.M. de acolo.

Socotim că, în această direcție se pot obține succese atunci cînd activiștii noștri iau în serios organizarea și îndrumarea cercurilor de specialitate tehnică din școli și se străduiesc pentru obținerea sprijinirii lor din partea corpului profesoral și a organizațiilor de bază U.T.M.

Ștefan MOCOFĂNESCU
corespondent

DESPRE PODARII NOȘTRI

Asigurarea bazei materiale pentru buna funcționare a unui cerc de pionieri constructori poduri a dat de lucru comitetului organizației noastre de bază de la Întreprinderea Energoconstrucție Paroșeni. S-a reușit totuși, pînă la urmă, ca celor 30 de tineri înscriși în acest cerc, să li se asigure, folosind resursele locale, un bogat material didactic ca planșe, manuale și diferite miniaturi de poduri. Bune rezultate au obținut, în pregătirea lor, tinerii Marica Gheorghe, Vasilescu Petre, Bunicelu Dumitru și Ciurea Sandu.

Sub conducerea și îndrumarea instructorului Zaharia Vasile, podarii au reparat, cu prilejul pregătirii practice, cîteva podețe în comuna noastră. Pentru examenul de sfîrșit de curs, elevii acestui cerc s-au angajat să construiască un pod improvizat peste Jiu. Pentru aceasta s-a și luat legătura cu Sfatul popular local, care urmează să le pună la dispoziție materialul.

Ioan PALIȚĂ
corespondent

IN POLIGON, LA PROBA DE CONTROL

După cîteva luni de antrenament, desfășurat de patru ori pe săptămînă, sub supravegherea și îndrumarea trăgătorilor mai vechi, membrilor Clubului regional de tir Iași li s-a anunțat executarea unei trageri de control. În dimineața hotărîtă pentru desfășurarea probei, în poligonul de la ștrandul Iași, tinerii trăgători așteptau cu nerăbdare începerea întrecerii. Șeful Clubului, tovarășul Boșman C., anunță condițiile probei: pentru începători 10 focuri culcat nerezemat, iar pentru avansați 3×10 focuri.

Se dă comanda pentru începerea tragerii. În poligonul frumos pavoazat cu lozinci, domnește o perfectă disciplină. Nu se aud decît pocnetele armelor și, din cînd în cînd, dispozițiile instructorilor pentru schimbarea seriilor de trăgători. La terminarea probei, arbitrul Ciornei Titus anunță rezultatele. La începători, tînărul Arșinel Alexandru a realizat 93 de puncte, iar la avansați trăgătorul Amuntencii Ioan 241 de puncte. În continuare, șeful Clubului a analizat cu trăgătorii modul în care fiecare dintre ei a executat tragerea, insistînd asupra greșelilor care s-au datorat mai ales, lipsei de atenție sau faptului că nu toți stăpînesc bine procedeele de tragere.

Ioan RAICU
corespondent

MUNCĂ DE FOLOS OBȘTESC

Membrii organizației de bază a asociației noastre din comuna Tărcaia raionul Beiuș nu precupețesc nici un efort atunci cînd este vorba de îndeplinirea unor lucrări cu caracter obștesc.

De curînd, revărsîndu-se Crișul Negru ale cărui ape puneau în pericol semănăturile de pe ogoarele sătenilor, membrii organizației de bază au intervenit cu toții și au executat lucrările necesare de îndiguire.

A. FĂRĂGĂU
, corespondent

ACTIVISTUL VOLUNTAR

Printre numeroșii activiști voluntari din cadrul comitetului organizatoric al asociației noastre din orașul Iași, își desfășoară munca și tovarășul Ciubotaru Ioan. Deși cu părul alb, totuși munca pe care o prestează îl situează înaintea multora dintre activiștii voluntari mai tineri.

Sarcina care-i revine ne este aceea de a organiza și controla cercurile de specialitate tehnico-militară înființate în organizațiile de bază A. V. S. A. P. din oraș. Pentru a putea cuprinde și îndruma munca acestor organizații, el și-a alcătuit un colectiv de colaboratori dintre activiștii voluntari. Astfel, pentru problemele de transmisiuni îl are pe tovarășul Ștefănescu Constantin, de cercurile auto se ocupă tovarășul Frank Alexandru, de operatorii topografi tovarășul Ciornei Nicolae, iar cu cercurile de pionieri tovarășul Velicu Pintilie. Pe baza datelor aduse de către acești instructori, tovarășul Ciubotaru a întocmit un dosar cu evidența desfășurării activității responsabililor de cercuri, zilele de pregătire, numărul membrilor pe specialități, data cînd cercurile au ședința, stadiul pregătirii, precum și perioadele cînd au fost controlate.

Datorită felului în care și-a organizat munca, activistul voluntar Ciubotaru Ion este în măsură să intervină oricînd acolo unde lucrurile merg mai slab și să informeze pe președintele comitetului asupra modului în care se desfășoară munca A.V.S.A.P. în orașul Iași.

Pentru activitatea sa ca instructor și pentru bunele rezultate obținute în organizarea pregătirii tehnico-militare din orașul Iași, tovarășul Ciubotaru Ioan a fost distins de către Comitetul Organizatoric Central cu insigna „Pentru muncă activă".

Ion DAMIAN
Președintele comitetului organizatoric al orașului Iași

IN LUPTĂ PENTRU FANION

Acum doi ani, muncitorii de la întreprinderea „Ludovic Minski" din Tîrgu-Mureș au primit vestea că, datorită activității lor pe linie de asociație, au primit fanionul de organizație de bază fruntașă pe oraș. Culcîndu-se pe laurii victoriei, comitetul de conducere al organizației de bază de acolo nu a mai activat cu aceeași intensitate, fapt care a permis celor de la întreprinderea „Encel Mauriciu" să le-o ia înainte și să cîștige ei fanionul de fruntaș în munca asociației pe anul 1956.

Pierderea fanionului a avut darul să-i trezească din amorțeală. Ca primă măsură pentru redresarea activității, în întreprinderea „Ludovic Minski" a fost lansată o chemare la întrecere a organizației de bază cu aceea de la „Encel Mauriciu". În cadrul acestei întreceri a avut loc un schimb de experiență prin vizitarea reciprocă a întreprinderilor de către membrii celor două comitete ale organizațiilor de bază.

În prezent, tovarășul Vulturi Simion, președintele organizației de bază de la „Ludovic Minski", a arătat, cu prilejul unei ședințe de analiză muncii, că, în întreprindere, activitatea A.V.S.A.P. se desfășoară în bune condiții și că este hotărît să recîștige fanionul de fruntaș.

Cosma ION
corespondent

SĂRBĂTORIREA ZILEI DE 1 MAI

În dimineața de 1 Mai sute de membri A.V.S.A.P. din orașul Tîrgoviște se îndreptau plin de veselie spre stadion, unde urma să se alcătuiască coloana asociației. Erau prezenți oamenii ai muncii de la Uzina Metalurgică, Combinatul „Octombrie Roșu", fabrica „Victoria", Fabrica de spirt, Întreprinderea de gospodărie orășenească, O.C.L. „Alimentara", elevii școlilor profesionale de metalurgie și petrol, cercurile de transmisiuni și de aeromodeliști, etc.

După aproape o oră, coloana A. V. S. A. P. se apropie de tribună. În frunte se zărește o uriașă insignă a asociației, urmată de numeroase steaguri roșii și tricolore. Urmează coloana motocicliștilor din care nu lipsesc tovarășii Dumitru Constantin, Hudescu Ion, Condeescu Dan, care prin străduința lor au făcut ca echipa orașului să se claseze pe locul I la faza regională a campionatului A.V.S.A.P. de regularitate și rezistență.

Iată și echipele de tir în tricouri roșii, albe și albastre purtînd armele pe umăr. Ei defilează sub lozinca: „Oameni ai muncii învățați tirul în A.V.S.A.P!".

Aeromodeliștii se scurg sub conducerea tovarășului Rizea Ion. Într-un frumos car alegoric radiotelegrafiștii Stănescu Aurel, Lăcătușu Vasile, Nicu Dorina demonstrează lucru la aparat.

Coloana este încheiată de cercul de parașutiști care execută o demonstrație de deschidere a parașutei chiar în fața tribunei.

Cu aceasta, defilarea membrilor A.V.S.A.P. a luat sfîrșit. Ea a constituit din nou o puternică afirmare a activității desfășurată în cadrul asociației, pentru formarea de cetățeni dîrji apărători ai patriei.

Veneriu FLORESCU
corespondent

Cucerirea BERLINULUI

Operațiile armatei sovietice din primele luni ale anului 1945, au constituit tot atîtea înfrîngeri zdrobitoare pentru hitleriști pe imensul front de la Marea Baltică și pînă în Balcani.

La nord, Fronturile 2 și 3 Bieloruse au desfășurat operații ofensive în Prusia Orientală. După încercuirea inamicului în zona Königsberg, misiunea de distrugere a inamicului a revenit Frontului 3 Bielorus, în timp ce Frontul 2 Bielorus, grupîndu-și forțele, și-a continuat operațiile ofensive în Pomerania unde, după ce a zdrobit rezistențele inamicului, a atins Oderul în zona Stettin și Schwedt.

La centru, Fronturile 1 Bielorus și 1 Ucrainean, după ce au rupt apărarea hitleristă de pe Vistula și-au continuat în cursul lunilor ianuarie și februarie operațiile ofensive, ajungînd pe Oder și Neisse, unde au cucerit capete de pod în zona Küstrin și Frankfurt.

La sud, trupele Fronturilor 2 și 3 Ucrainean după ce au lichidat forțele inamicului din Ungaria, au continuat operațiile ofensive către Viena și pentru eliberarea Cehoslovaciei.

Aceasta era situația de ansamblu a forțelor sovietice la 16 aprilie 1945, din care s-au dezlănțuit operațiile pentru cucerirea Berlinului.

Pentru apărarea Berlinului, comandamentul hitlerist a reușit să grupeze pe frontul sovieto-german, aproximativ 45 divizii, însumînd peste 500.000 oameni, constituite în două grupuri de armate. Întregul spațiu dintre Oder și Berlin a fost puternic organizat pentru apărare. Apărarea era întărită cu numeroase blocuri de beton, cazemate, rețele de sîrmă, cîmpuri de mine etc. Localitățile, pădurile, erau organizate pentru lupta în încercuire. Berlinul fusese transformat într-o adevărată cetate; clădirile au fost organizate ca puncte de sprijin, străzile baricadate și minate. Galeriile metroului, subsolurile și pivnițele au fost transformate în depozite pentru muniții și cazărmi pentru efective și state majore. Trenurile electrice manevrau, subteran, rezervele.

★

Sarcina de a cuceri Berlinul a revenit Fronturilor 1 și 2 Bielorus și Frontului 1 Ucrainean.

Bătălia a început în noaptea de 15/16 aprilie 1945 și s-a desfășurat în trei etape.

Etapa 1-a s-a consumat între 16 și 19 aprilie și cuprinde acțiunile de luptă pentru ruperea apărării inamice organizate pe Oder și Neisse.

Etapa 2-a s-a desfășurat între 19 și 25 aprilie, cuprinzînd dezvoltarea operațiilor ofensive pentru încercuirea și fărîmițarea pe părți a inamicului.

Etapa 3-a cuprinde acțiunile purtate pentru nimicirea forțelor încercuite, cucerirea Berlinului și ajungerea pe Elba.

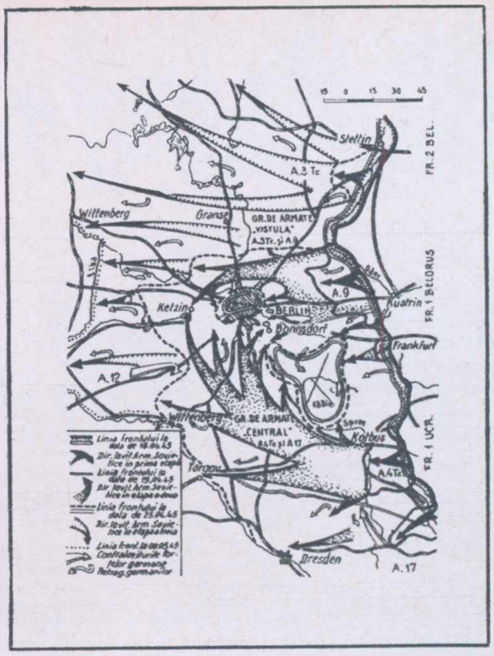
Operațiile pentru cucerirea Berlinului au avut loc așadar în etapa 3-a și au început la 21 aprilie 1945.

Avînd experiența luptelor în orașele mari, utilizînd cu măiestrie manevra, strecurîndu-se prin spărturile locuințelor și prin galeriile subterane, trupele sovietice, puternic sprijinite de artilerie și tancuri, strîngînd mereu mai puternic cleștele de foc și oțel, au redus zi de zi cercul în jurul inamicului. La 29 aprilie, trupele hitleriste se găseau îngrămădite într-un spațiu extrem de restrîns în centrul Berlinului în zona Tiergarten și Reichstag, fără posibilități de ieșire.

Luptele pentru lichidarea ultimelor rezistențe au început în dimineața zilei de 29 aprilie.

La 30 aprilie ora 14,25, sergentul Cantaria a împlîntat pe clădirea Reichstagului, drapelul roșu al victoriei.

In noaptea de 30 aprilie, către 1 Mai, resturile trupelor hitleriste au trimis parlamentari care să anunțe încetarea rezistenței. Începînd din ziua de 2 mai au fost capturați peste 130.000 prizonieri și un imens

material de război. În timp ce Berlinul capitula, grupările mobile ale celor trei Fronturi au atins Elba pe toată lungimea ei, întîlnindu-se cu trupele americano-engleze.

După cucerirea Berlinului și pînă la 9 mai 1945, lovituri de moarte au fost date inamicului care mai rezista încă pe teritoriul Cehoslovaciei și al Austriei, silindu-l să capituleze fără condiții. Hitlerismul fusese astfel zdrobit.

★

Victoria Uniunii Sovietice asupra fascismului german constituie o lecție usturătoare și un puternic avertisment pentru acele cercuri reacționare, care mai sînt încă și azi călăuzite de ideea de a reedita aventura hitleristă.

Al. B

mărturisire

Basmele, cu anii mei odată,
Pînă-n pragul vîrstei de flăcău,
Mi-au crescut în suflet chipul tău
Patrie, nespus de minunată!

Mă vedeam, pămîntu-ți străbătîndu-l,
Cum îți mîngîi florile din cîmp,
Codrii plini de freamăt și de cînt
Deseori îi colindam cu gîndul.

Ba urcam pe crestele de piatră
Sprijinit ca-n basm, în buzdugan;
Făceam brazi de lut — și-ți desenam
Apele, cu unghia, pe vatră;

Serile cu stele căzătoare
Mă găseau pe prispă, adăstînd
Să țîșnească-n suliți după dîmb
Sîngeriul scăpătat de soare;

Și-o zbugheam adeseori de-acasă
Hoinărind livezile în zori,
S-adun rouă rece pe picior
Și s-aplec sub talpă iarba deasă...

Iată-mă, cu anii împreună
Și cu tine-n suflet, am crescut
Să-ți fiu strajă patrie — și scut
Omului și glasului de strună;

Ți-am văzut și florile-n cîmpie,
Codrii tăi bătrîni i-am colindat,
Și-am suit cu iureș de soldat
Făgărașii plini de măreție;

Umbrelor cu tainuite șoapte,
Ierbilor cu roua de cristal,
Apelor ce curg zbătute-n mal,
Le-am vegheat în ceasuri lungi de noapte

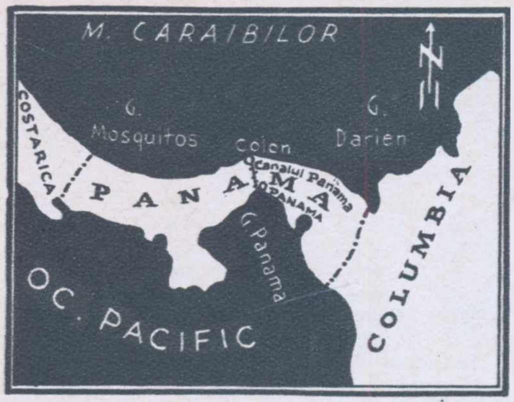
Și-am trăit nemăsurat mîndria
Omului stăpîn pe ale lui,
Indeajuns să nu dau nimănui
Drept oprit de legi să-ți calce glia!

Basmele, cu chipul tău deodată
Astfel și mai mult vor înflori,
Căci într-un sătuc, printre copii
E un țînc ștrengar ce-mi spune „tată"!

Ion TEODORESCU

CANALUL PANAMA

Recent președintele republicii Panama, Ernesto De La Guardia a făcut o declarație în care a afirmat, în mod oficial, că „această republică trebuie să dețină suveranitatea deplină asupra Canalului Panama". El a adăugat totodată că republica Panama nu a acordat Statelor Unite anumite drepturi asupra Canalului decît determinată de anumite împrejurări care au existat într-o anumită perioadă de timp.

Bineînțeles această declarație, care nu este decît o urmare a cererilor tot mai insistente a maselor populare din Panama de a se trece la naționalizarea Canalului, a stîrnit furia cercurilor oficiale din Washington. Purtătorii de cuvînt ai acestora s-au grăbit să afirme că Statele Unite refuză să recunoască legitimitatea cererilor panameze și că își vor exercita și pe viitor autoritatea asupra Canalului cu excluderea oricăror drepturi ale republicii Panama.

Este limpede deci că, în momentul de față există o problemă a Canalului Panama.

În ce constă importanța acestui Canal?

Dacă privim o hartă a globului terestru vedem că cele două mari întinderi de apă ale Pămîntului — Oceanul Atlantic și Oceanul Pacific — sînt despărțite între ele, ca de o barieră, de continentele Americii de Nord și Americii de Sud.

Această barieră naturală a constituit un obstacol în calea vapoarelor care treceau dintr-un ocean în celălalt. Vasele erau obligate să ocolească America de Sud, prin strîmtoarea descoperită de Magelan, în urmă cu peste 400 de ani.

Problema scurtării acestui drum, prin tăierea unui canal în istmul Panama, (partea cea mai îngustă a continentului american) s-a pus încă de multă vreme. Astfel în anul 1529, unul dintre însoțitorii cunoscutului „conquistador" spaniol Nunez de Balboa, pe nume Alvaro de Saavedra Seron, a întocmit o hartă pe care a însemnat aproape cu exactitate traseul viitorului canal. Cu timpul, în locul vechilor colonii din America Centrală s-au constituit cîteva republici care s-au unit în „federația din Columbia". Președintele acestei federații, Simon Bolivar, a propus construirea Canalului de către popoarele din America Centrală. Planul nu a fost realizat datorită uneltirilor Angliei și Statelor Unite, interesate pe atunci, în egală măsură, în acapararea viitorului Canal.

Această rivalitate s-a rezolvat în favoarea S.U.A. care în anul 1846 a impus Columbiei, cu forța, un tratat în baza căruia a obținut dreptul de a transporta mărfuri prin istmul Panama fără a plăti vamă, pe toate căile de comunicație „existente și viitoare". De asemenea, guvernul S.U.A. și-a luat asupra sa obligația de „a păzi" și „a menține liniștea" în istm.

Este demn de menționat că pentru a-și respecta această „obligație" și pentru a asigura „securitatea transportului" guvernanții americani au debarcat trupele lor în Columbia, nu mai puțin decît de 14 ori într-un interval de 30 de ani.

Pe la mijlocul secolului trecut, S.U.A. a construit în istmul Panama o cale ferată, astfel că mărfurile sosite pe mare erau transbordate și apoi reîncărcate pe vapoare. Această cale ferată, deși ușura legăturile interoceanice, nu satisfăcea decît în mică măsură necesitățile de transport astfel că problema construirii Canalului s-a pus din nou cu tărie mai ales după terminarea (în anul 1869) a Canalului de Suez.

În anul 1879 în Franța, a luat ființă sub conducerea lui Ferdinand de Lesseps o „companie generală a Canalului Panama". Această companie a căpătat din partea Columbiei concesiunea construirii Canalului. Conducătorii companiei au făcut mult zgomot în jurul acestei construcții, astfel că un mare număr de oameni creduli și-au investit economiile în acțiunile canalului. O bună parte din fonduri au fost irosite, astfel că în curînd compania a dat faliment. Ferdinand de Lesseps a fost deferit justiției (deși alții erau vinovații principali) iar afacerea Panama a rămas în istorie ca o afacere scandaloasă, murdară, tipic capitalistă. Însăși noțiunea de „panama" se întrebuințează de atunci pentru a indica o escrocherie de mari proporții (și în țara noastră în timpul regimului burghezo-moșieresc între anii 1930—1940 au existat asemenea „panamale" ca de pildă concesiunea chibriturilor sau comenzile de armament de la Skoda).

De această situație a profitat guvernul S.U.A. care a format în anul 1894 o nouă companie.

Se punea problema satisfacerii pretențiilor Columbiei. Guvernul american a scăpat de acestea înscenînd o „răscoală" a populației din istmul Panama (în realitate a fost vorba de cîțiva agenți plătiți) și a format un nou stat. Guvernul acestui stat (adică de fapt aceiași agenți) a încheiat un tratat cu S.U.A. prin care-i ceda o fîșie de teritoriu largă de 16 km în zona Canalului.

În anul 1904, guvernul S.U.A. începe din nou lucrările de construire a Canalului. Zeci de mii de muncitori, în special negri, sînt duși cu forța și puși la muncă. Numărul celor care au murit din cauza condițiilor de muncă extraordinar de grele, este foarte mare, dar cifrele reale au fost ținute secret. Oficial s-a admis că 10.000 de oameni au pierit datorită muncii insuportabile.

Construcția Canalului a fost terminată în anul 1915. El este lung de 82 km, lărgimea sa variază între 91 și 100 m, iar adîncimea medie este de 13 m. Pe Canal există trei trepte de ecluze, cea mai înaltă fiind la 29,5 metri deasupra nivelului oceanului.

Este clar că nu dorința de a ușura comunicațiile pe mare sau de a veni în ajutorul întregii omeniri a fost motivul construirii Canalului Panama. Imperialiștii americani au acaparat Canalul în primul rînd pentru a-și realiza scopurile lor de înrobire și exploatare. El trece pe teritoriul statului Panama, însă guvernul acestui stat, nu are nici o autoritate în zona Canalului.

Formal, Canalul Panama este deschis pentru traficul internațional, în realitate însă taxele de tranzit sînt foarte mari iar autoritățile americane pot interzice, fără să fie obligate să justifice, accesul oricărui vas.

În plus, poliția S.U.A. perchezitionează vasele comerciale străine care doresc să treacă prin Canal și supun echipajele unui tratament cu totul în afara uzanțelor internaționale (așa cum s-a întîmplat de curînd cu echipajul a trei vase sovietice).

Folosirea în scopuri economice a acestui Canal ar duce fără îndoială la întărirea legăturilor comerciale între popoare. Acest lucru nu convine însă imperialiștilor americani pe care Canalul Panama îi interesează numai în măsura în care servește pentru scopurile lor războinice.

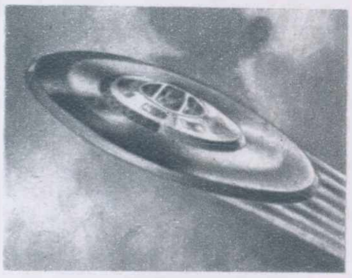
Lucrurile însă nu pot să rămînă în acest stadiu. Prin guvernul său, poporul panamez a atras atenția S.U.A. că fiind construit pe teritoriul statului Panama, Canalul nu trebuie să constituie o cale de navigație a S.U.A., iar ambasadorul panamez la Londra a declarat în cursul unei întrevederi cu ambasadorul Egiptului că „Egiptul și Panama au dreptul să-și exercite suveranitatea asupra căilor de navigație aflate pe teritoriul lor".

Conflictul dintre Panama și S.U.A. este deschis. El va duce fără îndoială la rezolvarea justă a problemei Canalului Panama adică la repunerea poporului panamez în drepturile sale legitime, care i-au fost uzurpate de imperialiștii americani.

Noutăţi Tehnice

Discul zburător

De mult timp, constructorii de avioane studiază problema realizării unui aparat de zburat care să aibă o formă circulară sau eliptică. Acest aparat urma să întrunească avantajele coleopterului reactiv — care poate decola la verticală — cu cele ale avionului reactor obişnuit de mare viteză. În prezent proiectele

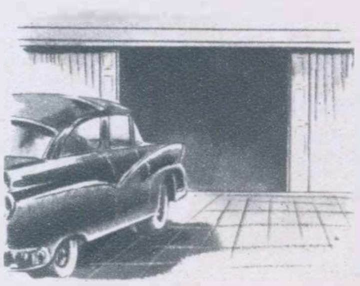
lor prind viaţă. Pentru decolare la verticală, zbor orizontal şi aterizare, aeronava foloseşte doar un motor cu reacţie, jetul gazelor putînd fi dirijat în direcţia dorită, pentru fiecare tip de evoluţie, cu ajutorul unor frîne speciale, şi a unui număr mare de ajutaje dispuse la periferia discului.

Pe partea superioară, împrejurul cabinei pilotului, se află o serie de orificii, care permit conducerea aerului de-a lungul unor regulatoare speciale, ce au rolul de a asigura stabilitatea de zbor a aparatului.

Această aeronavă urmează să atingă viteze de ordinul a 1300—1400 km/oră în zborul orizontal, viteze scăzute la aterizare şi o decolare rapidă la verticală.

Uşile garajelor pot fi deschise automat

Pentru deschiderea automată a uşilor garajelor de automobile a fost descoperită o nouă „formulă magică". Ea constă într-un aparat emiţător, instalat pe automobil, care transmite impulsiuni ultrasonore (ce nu pot fi recepţionate de urechea omenească) printr-un microfon la

un releu instalat la uşa garajului.

În cazul cînd diapazonul şi densitatea impulsiunilor sonore corespund acordării releului, acesta pune în funcţiune un electromotor care deschide şi închide uşile automat.

Faţă de vechiul sistem al celulelor fotoelectrice, noul procedeu prezintă avantajul că uşile garajului se deschid numai sub influenţa impulsiunilor emanate de aparatul propriu, instalat pe automobil şi acordat în acelaşi ton.

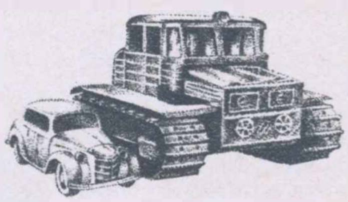
Motorete ultramoderne

De curînd, muncitorii fabricii „Ludvigsfelde" (R.D.G.) au înregistrat o nouă victorie: producerea în serie a unei noi motorete ultramoderne

Motoreta, de tipul „Vizel", are o capacitate cilindrică de 123 cmc şi un motor a cărui putere este de 5,2 C.P. Are o viteză maximă de 75 km/oră, regimul cel mai economic este acela de 40 km/oră, viteză la care motorul consumă 2,4 litri benzină la 100 km.

Tractor-gigant

De curînd, uzina de tractoare din Celiabinsk a livrat primele tractoare-giganţi DET de 250 C.P. care au o lungime de 6 m şi o înălţime de 3 m. Automobilul Moscvici, în comparaţie cu acest uriaş, abia ajunge la înălţimea apărătoarei şenilei. Cu toată greutatea sa de 25 tone şi cu dimensiunile sale a-

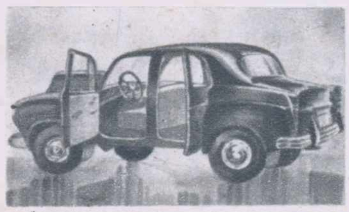

preciabile, tractorul poate atinge viteza de 20 km/oră. La viteze mici (2,2—12,5 km/oră), el poate executa cele mai dificile sarcini, schimbările de viteză efectuîndu-se lin, cu ajutorul unei transmisii speciale electrice. Tractorul are un consum redus şi poate funcţiona fără reparaţii capitale 2000 ore. Aceasta se datoreşte sistemului special de răcire, de tip ejector, care permite curenţilor de răcire cît şi gazelor arse, să împiedice pătrunderea prafului în motor, pe timpul funcţionării. Cabina are o izolaţie termică, o acustică şi o încălzire specială, în aşa fel încît, tractorul poate fi manevrat în bune condiţii chiar la -45°.

Aceşti giganţi sînt de mare folos. Ei pot tracta turle de sondă, screpere cu 20 de cupe şi pot lucra chiar ca buldozere. În colhozurile îndepărtate, astfel de tractoare pot furniza de asemenea energie unei staţii electrice mobile, cu o putere de 60Kw, permiţînd astfel luminarea a 300 case de locuit.

Moscvici 410

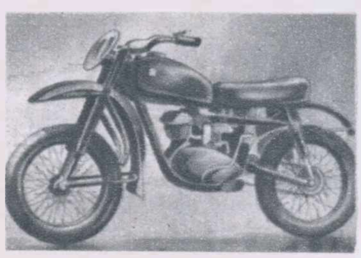
În noiembrie anul trecut, uzina de automobile Lihaciov din Moscova a realizat prima serie de automobile de mic litraj Moscvici 410. Acest automobil uşor are 4 locuri, 2 osii motrice şi un motor de 35 C.P. Automobilul poate atinge viteza maximă de 90 km/oră şi este destinat a fi folosit în mediul rural, avînd o durata de funcţionare mărită şi o capacitate deosebită de a suporta sarcini ridicate pe drumuri de ţară.

Faţă de vechiul model 402 cunoscut şi la noi în ţară, noul automobil prezintă o caroserie mult mai elegantă şi un interior foarte confortabil.

Motocicleta sovietică M 201

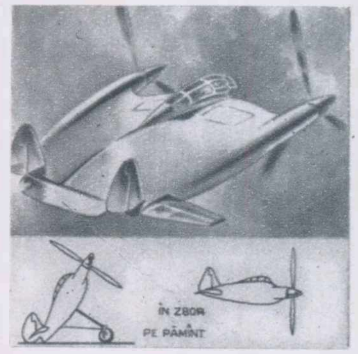
Constructorii uzinei de motociclete din Minsk, au realizat şi experimentat o nouă motocicletă de sport pentru concursuri şi motocrosuri. Motocicleta M 201, a fost realizată pe baza planurilor modelului anterior MIE, la care au fost aduse o serie de modificări. Printre ele se numără modernizarea şi întărirea furcii anterioare cît şi înzestrarea ambelor suspensii cu amortizoare hidraulice cu acţiune dublă. Şaua lungă permite motociclistului să se aşeze în aşa fel încît să aibă o cît mai mică rezistenţă frontală. Viteza maximă produsă de motorul de 125 cmc este, pe drum drept, de 85 km/oră; ea are un consum de 2,2 l la 100 km şi cîntăreşte 80 kg.

Aripa zburătoare

Acest interesant aparat zburător poate, graţie celor două mari elicii dispuse la extremităţi, să decoleze aproape la verticală de pe puntea unei corăbii, dintr-o mică piaţă şi chiar de pe acoperişul unei case.

Cu ajutorul trenului de aterizare realizat din tije lungi care pornesc din partea centrală a fuzelajului aripa zburătoare stă aproape vertical, pînă cînd motoarele intrînd în funcţiune rotesc cu mare viteză elicile tripale, ridicînd aparatul cu repeziciune.

Crearea aripii zburătoare, cu decolare la verticală, va permite rezolvarea, cel puţin parţială, a problemei marilor aerodroame atît de costisitoare şi vulnerabile, necesare avioanelor de mare viteză.

Motocicleta aeriană

Un elicopter individual va face ca deplasarea infanteristului pe cîmpul de luptă să nu mai fie o problemă chiar atît de dificilă. Acest elicopter de dimensiuni reduse, denumit „aerociclu" este echipat cu un motor de 44 C.P. care acţionează sub platforma aerociclului două elice, ce se rotesc în sens invers, aspirînd aerul prin orificiile platformei creînd astfel o forţă de ascensiune.

Direcţia se reglează cu ajutorul unei bare şi prin deplasarea corpului pasagerului în direcţia voită.

Acest aparat care are o rază de acţiune de 250 km şi o viteză de 104 km/oră cîntăreşte 90 kg şi poate transporta sarcini pînă la 135 kg.

Aerociclul este prevăzut şi cu 4 flotoare care îi permit amerizarea pe suprafaţa apei în caz de nevoie. Interesant este faptul că, la o anumită viteză de rotaţie a elicelor (cînd forţa de ascensiune devine egală cu greutatea elicopterului şi a încărcăturii), aerociclul rămîne pe loc, suspendat în aer, dînd posibilitate unei santinele să-şi exercite supravegherea tot atît de bine ca şi cînd s-ar găsi într-un post terestru, însă, bineînţeles cu posibilităţi de vizibilitate şi cu un cîmp de acţiune mult mai mare.

POȘTA redacției

În unul din numerele trecute, arătam, la această rubrică, cu cîtă bucurie și emoție deschidem plicurile trimise redacției de către corespondenți.

Bucuria noastră este cu atît mai legitimă cu cît, în ultimul timp, numărul mesajelor primite este în continuă creștere, iar conținutul slovelor așternute, cu migală, pe hîrtie, este tot mai interesant. Este de la sine înțeles, că multe din aceste mesaje văd lumina tiparului, îmbogățind conținutul revistei prin varietatea și prospețimea problemelor tratate. Din această categorie de corespondențe, au fost publicate în ultimele două numere reportajele: „Pe un șantier naval" de D. Păunescu, din Tr. Severin; „La start" de Alfons Protopopescu, din Cluj; „Un instructor model" de Dragoș Manasian, din București; „Activiste voluntare" de Mihail Pelea, din Arad; „Și noi avem realizări" de Al. Diaconescu, din regiunea Timișoara; „Concursuri regionale moto" de A. Șipoș, din Tg. Mureș și altele.

De asemenea, au fost publicate o serie de materiale la rubrica „Scurte știri", întocmite după corespondențele trimise de tovarășii: V. Dumitrescu, din Piatra-Neamț; A. Mîrzac, din Iași; L. Mitea, din Roman; V. Ardeleanu, din Tg. Mureș; Craiu Paul, din Călărași; P. Radoslav, din Tr. Severin; I. Cosma, din Tg. Mureș; P. Filoti, din Brăila; P. Cristescu, din Cîmpina; M. Farcașiu, din Suceava; I. Popa, din Oradea; C. Nafornită, din Bacău; G. Lupescu, din Satu-Mare; D. Munteanu, din Brăila și alții.

Alte corespondențe, deși nu pot fi folosite în întregime, conținînd unele idei interesante, sînt utile redacției fie pentru documentare, fie pentru exemplificarea diferitelor activități ce se desfășoară pe teritoriu, sau chiar pentru întocmirea unor foiletoane.

La aceste materiale se adaugă reportajele și corespondențele apărute la rubrica „Scurte știri" din acest număr.

Tuturor acestor tovarăși redacția le mulțumește și așteaptă de la ei noi materiale din al căror conținut să rezulte viața de asociație, cu succesele și lipsurile inerente în muncă, metodele și procedeele care au dus la obținerea de noi realizări în activitatea organizațiilor de bază, a cercurilor și cursurilor, a cluburilor și școlilor. Dar mai ales, așteptăm de la corespondenții noștri să ne sezizeze, în materialele trimise, noul, pe care generalizîndu-l să contribuim la consolidarea și dezvoltarea succeselor obținute, la înlăturarea lipsurilor și greutăților în muncă.

★

Continuă să mai existe însă și o categorie de corespondențe care, din motivele ce le vom arăta, nu pot fi folosite pentru publicare.

În unul din numerele trecute, redacția a arătat că una din condițiile ca o corespondență să devină publicabilă este actualitatea materialului.

Iată, de exemplu, avem în fața noastră patru corespondențe care ilustrează acest lucru. Este vorba de concursurile de regularitate și rezistență ce au avut loc între 17 și 24 martie în raionul Slatina (corespondent Al. Ivanov), raionul Cîmpina (corespondent P. Costescu), regiunea Iași (corespondent Focșeneanu), oraș Tg. Mureș (corespondent Mînzat Miron). Toate aceste materiale au sosit în redacție între 02 și 06 aprilie (cu o întîrziere de 10—20 zile de la desfășurarea concursurilor), în timp ce revista pe luna respectivă se afla sub tipar, încă de la 25 martie. Este de la sine înțeles, că astfel de materiale, deși au un conținut bun și ar fi interesat în mod deosebit pe cititori, nu pot fi publicate.

Într-o situație și mai grea ne pune tovarășul Șt. Mocofănescu de la organizația de bază I.P.C. din Ministerul Construcțiilor. El ne trimite la 25 martie un reportaj cu subiectul „Să folosim timpul liber", în care ni se relatează despre un concurs de schi care a avut loc între 16 și 18 februarie.

Recomandăm corespondenților noștri ca materialele ce ne trimit spre publicare, să sosească la redacție cel mai tîrziu pînă la data de 10 ale fiecărei luni, pentru a apare în luna următoare. De asemenea, îi rugăm ca informările ce ne fac despre desfășurarea diferitelor concursuri sau acțiuni de masă să le trimită redacției, imediat ce ele au avut loc sau să le transmită telefonic.

★

Mai continuă să sosească în redacție și unele corespondențe care nu ne spun nimic, sau se referă la fapte și lucruri cunoscute, din care cititorii nu au nimic de învățat. Iată, de pildă, corespondența trimisă de Tudor Alexandru din Tg. Mureș, intitulată „Am fost, sîntem și vom rămîne membri A.V.S.A.P.". Deși corespondența are două pagini, oricît ne-am străduit, nu am găsit nimic interesant. Autorul prezintă lucrurile în general, afirmațiile sale sînt lipsite de exemplificări (se vorbește de organizații de bază, dar nu se numește care; se vorbește despre membrii asociației, despre diferiți responsabili de activități, dar nu se dau nume de oameni sau ce fel de activități sînt acelea; se referă autorul apoi la unele lipsuri, dar se ferește să le numească și, mai ales, să arate care sînt cauzele lor). Desigur că astfel de corespondențe nu pot fi publicate.

★

Mai se primesc în redacție materiale, adevărat puține la număr, care deși din punct de vedere al fondului nu conțin nimic interesant, totuși forma de prezentare dovedește reale calități din partea autorilor. Astfel de corespondenți au primit și continuă să primească răspunsuri scrise personale, prin care redacția îi îndrumează despre ce anume probleme să ne scrie în viitor, pentru ca lucrările lor să devină publicabile.

POȘTAȘ

COP. I. În întîmpinarea Zilei Victoriei, în unele organizații de bază A.V.S.A.P. au avut loc întîlniri între foștii luptători și membrii asociației noastre. Povestirile celor care au participat la glorioasele fapte de arme săvîrșite de ostașii romîni și sovietici în războiul împotriva Germaniei hitleriste au fost ascultate cu viu interes. În clișeu, locotenentul-major Epure Marin, fost sergent în regimentul 1 Artilerie din Divizia de Voluntari „Tudor Vladimirescu — Debrețin", vorbește unui grup de oameni ai muncii, membri ai asociației noastre, din uzina „Mao Tze-dun"

COP. IV. Carinicul major Fulea Axente îi învață folosirea compasului pe tinerii Ursulescu Nicolae și Coman Ion, membri ai cercului de pregătire marinărească al organizației de bază A.V.S.A.P, din Școala medie mixtă nr. 2 din Brăila.

Abonamentele la revista „Pentru Apărarea Patriei" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 16 a lunii cu deservire în luna următoare.

Abonamentele se primesc la difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

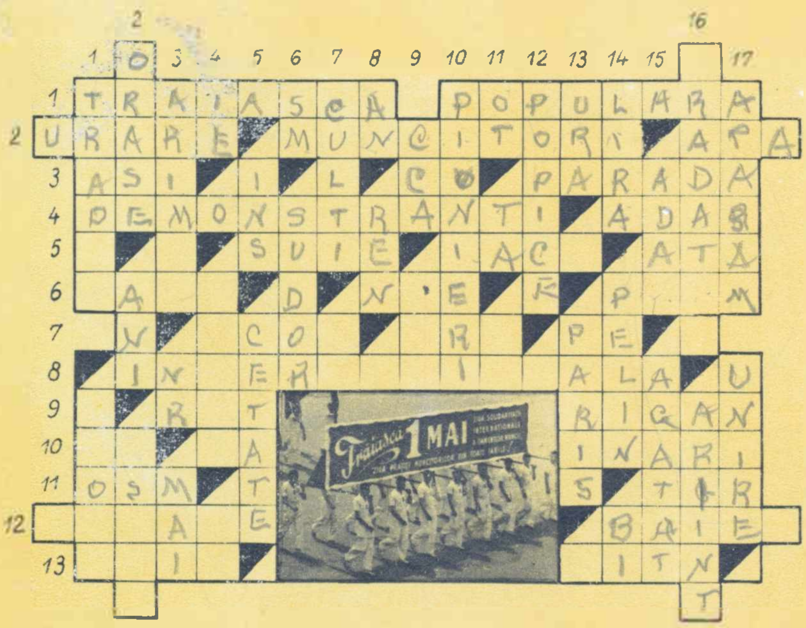
REDACȚIA: București, Bulevardul Dacia Nr. 13 Raionul „I. V. Stalin" Telefon 1.00.32

Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" București

C. Nr. 640 **Prețul Lei 2** **B633**

ZIUA SOLIDARITĂȚII INTERNAȚIONALE A CELOR CE MUNCESC (10 p.)

ORIZONTAL: 1)... 1 Mai! — Așa cum este sărbătoarea de 1 Mai 2) Ovații — Obțin succese în cinstea lui 1 Mai — H.O 3) Cei dintîi — Constantinescu Ovidiu — Defilare — 4) Manifestanți — Aștept (regional) 5) Urcă — Iată — Fir 6) Colectiv ceva mai mare — Nume — Început de primăvară 7) Întrecere sportivă în cinstea lui 1 Mai — Curelușe oltenească — Prepoziție 8) Cîntec revoluționar ai cărui — De la sărbătoarea primului 1 Mai au trecut 68 — Editură în care a apărut în ianuarie 1901, broșura „Zilele de 1 Mai la Harcov" 3) Erou de baladă — Nota redacției — Luna florilor și a dragostei 4) Cămașă înflorată — Dinamic — Dese! 5) Individ! — Întăritură! 6) San Marco — Muncitor care în timpul lucrului folosește o mască specială 7) Instruiți — La intrarea în Snagov! 8) 12 luni! — Animal

autori sînt Eugen Pottier (versuri) și Pierre Degeytter (muzica) 9) Sînt vesel — Plantă medicinală 10) Măsură chinezească — vuiet neterminat! — Negustători de in 11) Oțelăriile Simens-Martin — Sport cu arma 12) Element arhitectural — Stațiune balneară în Austria 13) Nume de fată sau de floare — Dosi.

VERTICAL: 1) Pseudonimul literar al aceluia care a scris versurile: „În mai, cînd razele-nflo-resc / Scăldate-n aurul din soare / Popoarele sărbătoresc / A muncii sfîntă sărbătoare" — Podoaba cîmpiilor în mai 2) Așezări omenești polar 9) Casa Centrală a Armatei — Am pățit-o! 10) Deschid defilarea de 1 Mai 11) De la (od) — Pe jumătate fată! — Două vocale 12) Joc cu bile 13) Strigăt de bucurie — În acest oraș a avut loc în 1889 Congresul Internațional al socialiștilor cu care ocazie s-a stabilit ziua de 1 Mai ca sărbătoare internațională a muncitorilor 14) Instrument cu coarde — Vin de mai — De două ori 15) Lucrează cu acul — Atîrnat 16) Moștenire de la străbuni — Metal alb 17) Păzim — Act politic înfăptuit în 1859.

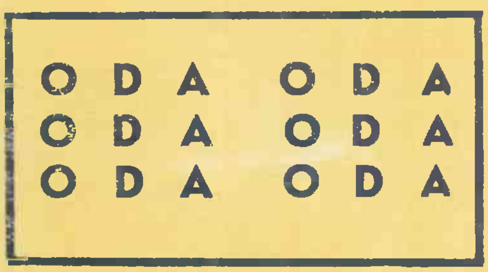
MONOVERB (3 p.)

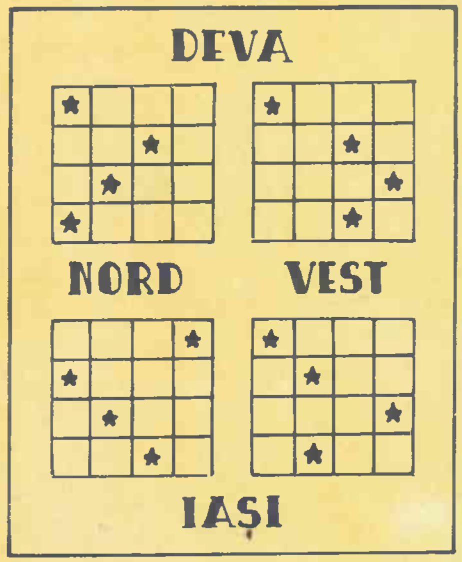
3—9

BIVERB (4 p.)

5—6

GOLF DE CUVINTE (6 p.)

Încercați să ajungeți de la Deva la Iași schimbînd pe rînd cîte o literă, trecînd pe la nord și pe la vest

TRIVERB (4 p.)

6—4—6

TRIVERB... TOPOGRAFIC (5 p.)

9—2—5

BIVERB (5 p.)

7—3

CONCURSUL DE JOCURI AL REVISTEI „PENTRU APĂRAREA PATRIEI"

TICHET DE PARTICIPARE Nr. 5

PREȚUL 2 LEI

